

"3 Adımda Üniversiteye Hazırlık"

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI • 7875 YARDIMCI KAYNAK EĞİTİM MATERYALİ • 1803

3 ADIM TYT TARİH

1. Baskı 2022

Basım Adedi 791.855

ISBN 978-975-11-5998-4

Yazar

KOMİSYON

Türkçe yayın hakları MEB, 2022

Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

Baskı: Başak

Sertifika No.: 51529

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak; O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl! Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl? Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl. Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım. Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım! Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım. Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar, Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var. Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar, Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın; Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın. Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın; Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın. Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı: Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı. Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı: Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda? Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda! Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda, Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli: Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli. Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım, Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım, Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım; O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl! Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl. Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl; Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet; Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

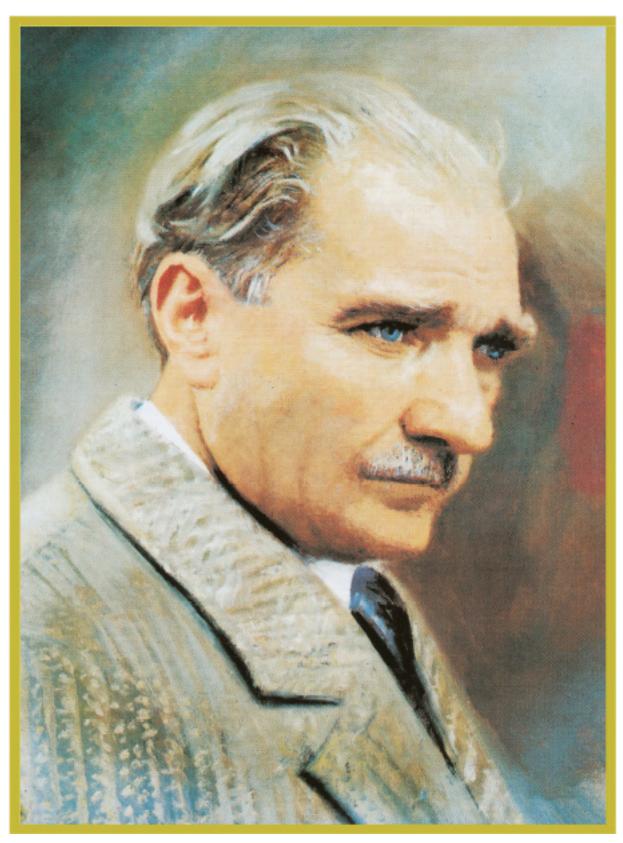
Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet

içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1.	Tarih ve Zaman	11
2.	İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	17
3.	İslam Medeniyetinin Doğuşu	23
4.	Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	29
5.	Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	35
6.	Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti	41
7.	Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	47
8.	Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	53
9.	Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)	59
10.	Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	65
11.	Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni	71
12.	Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)	77
13.	Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	83
14.	Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)	89
15.	Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri	95
16.	Sermaye ve Emek	101
17.	XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat	107
18.	XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya	113
19.	Millî Mücadele	119
20.	Atatürkçülük ve Türk İnkılabı	125
Cev	ap Anahtarı	131

TESTLER

Tarih ve Zaman

 Tarih dersinde öğretmen, öğrencileriyle aşağıdaki bilgiyi paylaşmıştır:

"Sina Yarımadasında yer alan Sina Çölü öyle bir çöldür ki Türk tarihinde bu çölü ordusuyla yalnızca Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim Han geçmiştir (MS 1517). Dünya tarihinde ise Pers İmparatoru II. Kambises (MÖ 525) ve Makedonya Kralı Büyük İskender (MÖ 322) ordularıyla bu çölü geçebilmişlerdir."

Bu bilgiyi paylaştıktan sonra öğretmen şu soruyu sormuştur:

"Peki çocuklar Sina Çölü'nü geçmişten günümüze sırasıyla geçen hükümdarlar kimlerdir?"

Öğretmenin bu sorusuna aşağıdaki hangi sıralamayı söyleyen öğrenci doğru cevap vermiş olur?

- A) II. Kambises Büyük İskender Yavuz Sultan Selim
- B) Büyük İskender II. Kambises Yavuz Sultan Selim
- C) Yavuz Sultan Selim II. Kambises Büyük İskender
- D) Yavuz Sultan Selim Büyük İskender II. Kambises
- E) II. Kambises Yavuz Sultan Selim Büyük İskender

- 3. Atatürk'ün "Tarih yazmak tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır." sözü aşağıdakilerden hangisini doğrulamaktadır?
 - A) Tarihin başka bilim dallarından yardım alması gerektiği
 - B) Tarihin millî benliği güçlendirdiği
 - C) Tarihin inceleme alanının çok geniş olduğu
 - D) Tarih yazımında objektif olunması gerektiği
 - E) Tarihin geleceğe ışık tutmakta çok önemli olduğu

4. Geçmişin dönemlendirilmesinde karşılaşılan farklılıklar genellikle Avrupalı tarihçilerin kendi kıtalarındaki önemli değişimleri esas almalarından kaynaklanmaktadır. Avrupalı tarihçiler dönemlendirmelerde Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılışı, matbaanın icadı, Rönesans hareketleri ve feodalitenin çözülmeye başlaması gibi olayları dikkate almaktadır. Kavimler Göçü ve İstanbul'un Fethi gibi gerçekleşen olaylara ise bu olayların Avrupa tarihini etkilediği ölçüde yer verilmektedir. Bu durum Avrupa merkezli yönlendirmeyi dünyanın geri kalanı için tartışmalı hâle getirmektedir. Söz konusu dönemlendirme Avrupa milletleriyle farklı gelişim süreçlerinden geçmiş ve farklı kıtalarda devletler kurmuş Türklerin tarihleriyle de örtüşmemektedir.

Verilen metinde yer alan görüşler aşağıdakilerden hangisine bir eleştiri olarak ileri sürülmüştür?

- A) Tarihin zamana göre tasnifinin tarihî bütünlüğü bozmasına
- B) Tarihsel dönemlendirmede Batı merkezli tarihsel bakış açısına
- C) Avrupa'da merkezî yapının, feodal bir düzene dönüşmüş olmasına
- Tasnif çalışmalarının araştırma ve incelemeleri zorlaştırmasına
- E) Tarihte objektif yaklaşımın ortaya çıkardığı sonuçlara

KOYUN YILI

Bu yılda yağmur çok yağar, nimetler bollaşır. İnsanlar iyilik ve hayra eğilimli olurlar. Bu yılda gerçi fitne ve karışıklık çıksa da çabukça huzur sağlanır, güvenlik temin edilir. Bu yılın ilkinde doğanlar güzel yüzlü, rızkı bol, çok çalışkan; ortasında doğanlar vefasız, düşmanlık çıkaran ve az çocuklu olurlar; sonunda doğanlar cahil ve kısa ömürlü olurlar.

Osman TURAN

On İki Hayvanlı Türk Takvimi

Buna göre İslamiyet öncesi Türklerin takvim ve zaman anlayışları ile ilgili olarak,

- I. zamanın insan karakterini şekillendirdiği
- II. kalıp yargıların bulunduğu
- III. toplumsal yaşamı etkilediği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

2.

- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 1. ADIM

Kaynaklar, tarihî olayların araştırılmasında ve araştırılan konu ile ilgili yargı ve kanaatlere ulaşılmasında araştırmacıya yol gösterir. XIX. yüzyıla kadar tarih araştırmalarında daha çok arkeolojik bulgular, sözlü ve yazılı kaynaklar kullanılırken bu yüzyıldan sonra sesli ve görüntülü kaynaklar da kullanılmaya başlanmıştır.

Bu durumun yaşanmasında,

- I. bilim ve teknik alanındaki gelişmeler
- II. sözlü ve yazılı kaynakların güvenilir olmayışı
- III. arkeolojik bulgulara ulaşmanın mali zorlukları
- IV. yeni yöntemlerin olayların açıklanmasına katkı sunması

etmenlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) I ve II

B) III ve IV

C) I ve IV

D) I, II ve III

E) I. III ve IV

6. Tarih biliminde zaman, tarih öncesi devirler ve tarih çağları diye ikiye ayrılır. Toplumlararası etkileşimin daha yavaş olduğu tarih öncesi devirlerin adlandırılmasında daha çok kullanılan araç gereç etkili olmuştur. Etkileşimin daha hızlı olduğu tarihî çağların adlandırılmasında ise daha evrensel sonuçlar doğuran olaylar kullanılmıştır.

Verilen metne göre,

- Evrensel nitelikli olaylar tarihî çağların başlangıcını oluşturmuştur.
- II. Tarihî çağların, tarih öncesi çağlara göre daha kısa sürmesi beklenir.
- III. Tarih öncesi devirlerin yaşanma zamanı toplumdan topluma değişebilir.
- Tarih öncesi devirler kullanılan eşyanın niteliğine göre isimlendirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

7. Tarih, ilminin önemi üzerine Naima, tarih yazarlarında doğru sözlü olmak ve olayların aslını iyi araştırmak gibi özelliklerin bulunması gerektiğini vurgulamıştır. Naima Efendi " Tarih-i Naima" adlı eserinde olayları, kronolojik ve çok yönlü değerlendirmelerle ele alarak kişiler ve kurumlar hakkında önemli bilgilere yer vermiştir. Naima sözlü ve yazılı kaynaklardan derlediği haberleri ustalıkla birleştirmiş ve eserini Osmanlı tarihçiliğinin önemli bir şaheseri haline getirmiştir.

Paragrafa göre tarihçinin,

- I. çok yönlü olması
- II. neden sonuç ilşkisi kurması
- III. belgelere ve tarihi verilere dayanması
- IV. objektif olması

gibi özelliklerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) II ve IV

D) I, II ve III

E) II,III ve IV

 Günümüz Türk kaynaklarında Hz. Muhammed'in doğum ve ölüm tarihleri (571 -632) olarak değerlendirilirken, Arap kaynaklarında (Hicretten önce 52 -Hicretten sonra 11) şeklinde tarihlendirilir.

Türk ve Arap kaynaklarında aynı olay için farklı tarihlendirme yapılması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Türklerin ve Arapların farklı takvimleri kullandıkları
- B) Arapların tarihlendirme yaparken çelişkiye düştükleri
- Türk tarihçilerin kronoloji çalışmalarında daha ileri oldukları
- D) Türk tarihçilerin İslam tarihiyle ilgili Arap kaynaklarından yararlandıkları
- Türk ve Arap tarihçilerin tarihî konularda farklı düşündükleri
- 9. I. İnsan ırklarını sınıflandırır, ırkların gelişimini inceler.
 - II. Tarihî olay ve olguların zamanını tespit eder.
 - III. Tarihte devletlerin kullandığı armaları inceler.
 - IV. Devletler arası antlaşmaları ve resmî belgeler üzerinde çalışır.

Metinde tarihe yardımcı bilim dallarından hangisine ait bilgi <u>verilmemiştir</u>?

A) Kronoloji

B) Nümizmatik

C) Diplomasi

D) Heraldik

E) Antropoloji

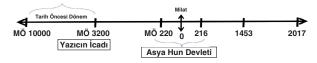

Tarih ve Zaman

1.

Verilen tarih şeridine göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Milattan önceki tarihlerin "0" a yaklaştıkça küçüldüğüne
- B) Asya Hun Devleti'nin siyasi varlığının kaç yıl sürdüğüne
- C) Günümüzden geçmişe doğru gidildikçe bilgi birikiminin arttığına
- D) Milattan sonraki tarihlerin "0" dan uzaklaştıkça büyüdüğüne
- E) Kronolojik sıralamanın doğru yapıldığına
- M.Ö 1296 yılında Mısır Firavunu II. Ramses'in orduları, Hitit
 ordularını kendi toprağı olan Suriye'de bulup yok etmek için
 yola çıktı. Ancak Mısır-Hitit çatışmaları kesin olarak sonuçlanmamış bu durum iki tarafı barış yapmaya zorlamıştır.

Paragrafta bulunan bilgilerde "tarih" biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisine yer verilmemiştir?

A) Yer

B) Zaman

C)Sebep

D)Sonuç

E) Kaynak

3. "Tarihinin sürekliliğini kaybeden bir millet, her şeyini kaybetmeye mahkûmdur. Hafızası parça parça kopmuş bir akıl hastası gibi, geçmişiyle, hâtıralarıyla ve benliğini terkib eden bütün varlık unsurlarıyla ilgisi kesilmiştir. Yabancı tesir ve müdâhalelere, yabancı korumaya hazır ve muhtaç bir hâlde, önce bağımsızlığını sonra da bütün millî şahsiyetini ve varlığını kaybeder."

Peyami Safa, bu sözü ile tarih öğrenmenin hangi faydasını vurgulamıştır?

- A) Farklı milletlerin bir arada yaşamasını kolaylaştırır.
- B) Eleştirel düşünme becerisi kazandırır.
- C) Dünya barışına katkıda bulunur.
- D) Millet olma şuurunu güçlendirir.
- E) Problem çözme becerisini artırır.

- 4. Miladi 1374 yılının yüzyıl olarak tanımlanması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) 12. Yüzyılın I. yarısının, II. çeyreği
 - B) 13. Yüzyılın II. yarısının, III. çeyreği
 - C) 13. Yüzyılın I. yarısının, II. çeyreği
 - D) 14. Yüzyılın II. yarısının, III. çeyreği
 - E) 14. Yüzyılın II. yarısının, IV. çeyreği
- 5. "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir; yazan yapana sadık olmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtan bir hal alır." sözüyle Mustafa Kemal Atatürk, tarih biliminin hangi özelliğini vurgulamıştır?
 - A) Objektif olması
 - B) Belgelere dayandırılması
 - C) Deney ve gözleme dayandırılması
 - D) Neden sonuç ilişkisi kurması
 - E) Yer ve zaman belirtmesi
- 6. Tarih bilimi hakkında,
 - "Herodotos (Herodot) (MÖ 484-425): Tarih, insanların ve insan topluluklarının başlarından geçenleri kaydetme yoluyla edinilen bilgidir.

İbn-i Haldun (1334-1406): Tarih, gerçeği araştırmak ve olayların sebeplerini bulup ortaya koymaktır. Olayların ilkeleri incedir, nitelik ve sebepleri hakkındaki bilgi derindir.

Ahmet Cevdet Paşa (1822-1895): Tarih bir olayın sadece filan tarihte olduğunu bilmek değil geçmişte meydana gelen olayları değerlendirmek ve bu olaylardan ders almaktır.

Halil İnalcık (1916-2016): Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir."

şeklinde farklı tanım ve yorumların yapılmış olması tarih biliminin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Tarihin en önemli bilim dalı olması
- B) Tarihî olayların belgelerle açıklanması
- C) Yaşanmış tecrübelerden ders çıkarılması
- D) Tarihin konusu ve kapsamının geniş olması
- E) Olayların sebep sonuç ilişkisi içinde ele alınması

7. Zaman içinde yeryüzündeki insan faaliyetleri, farklı etkilerle meydana gelen değişimler ve insan eylemlerinin sonucunda ortaya çıkan eserler tarihin konusuna girer. Doğa olayları ise sonuçları itibariyle insanları etkilediğinden tarihin konusu içerisinde yer alır.

Verilen açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi tarihin konusu kapsamına girmez?

- A) Yazının icadı
- B) Fransız İhtilali
- C) Depremlerin oluşumu
- D) İslamiyet'in doğuşu
- E) Orta Asya Türk göçleri

8. İbraniler yaradılış yılını, Yunanlılar ilk olimpiyat oyunlarının yapıldığı yılı, Müslümanlar Hicret yılını, Hristiyanlar ise Hz. İsa'nın doğduğu yılı takvimlerine başlangıç olarak seçmişlerdir.

Bu bilgilere göre,

- Dinî gelişmeler, toplumların zamana bakışında etkili olmuştur.
- II. Takvimlere başlangıç olarak önemli olaylar esas alınmıştır.
- III. Takvimlerin başlangıcında kültürler arası etkileşim etkili olmuştur.

verilenlerden hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Tarih geçmişten günümüze insanların bütün faaliyetlerini konu edinir. Bununla birlikte insanları etkileyen doğa olayları da tarihin konusu olmuştur.

Bu bilgilerden hareketle,

- I. Baharat ve İpek Yolu'nun ticari amaçlı kullanılması
- II. Kavimler Göçü'nün siyasi sonuçlarının araştırılması
- III. dinozorların nasıl yok olduğunun tespit edilmesi

ifadelerinden hangileri tarih biliminin konusu değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Tarih; geçmişte yaşayan insanların siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik vb. her türlü faaliyetlerini konu edinir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin tarihçinin inceleme alanlarından biri olduğu <u>söylenemez</u>?

- A) Islahat Fermanı'nın ilanı
- B) Akadların ilk düzenli ordu sistemini kurması
- C) Hicret ile birlikte İslam Devleti'nin temellerinin atılması
- D) Orta Asya'da yaşanan şiddetli kışlar
- E) Kavimler Göçü'nün yaşanması

11. İnsan, geçmişten geleceğe bir bilgi köprüsü kurarak tecrübelerini bir sonraki nesillere aktarır. Bunu yaparken de diğer bilimlerden bağımsız olmayan tarih bilimine ihtiyaç duyar.

Bu bağlamda "Tarih insanlığın hafızası, geleceğin de kurgusudur." ifadesini kullanan bir bilim insanının söylediklerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarih geleceğe ışık tutar.
- B) Tarihi bilgiler kümülatif (birikimli) ilerler.
- C) Tarih bilimi diğer bilimlerle de ilişkilidir.
- D) Tarih bilimi de diğer bilimlerle aynı yöntemleri kullanır.
- E) Geçmiş ve gelecek birbirinden bağımsız değildir.

- 12. Türklerin kullandığı aşağıdaki takvimlerden hangisi ay yılına göre düzenlenmiştir?
 - A) Miladi Takvim
 - B) Rûmî Takvim
 - C) Hicri Takvim
 - D) On İki Hayvanlı Türk Takvimi
 - E) Celâli Takvimi

Tarih ve Zaman

1.

Türkler tarih boyunca pek çok farklı takvim kullanmışlardır. Bu takvimlerden biri olan On İki Hayvanlı TürkTakvimi Çinliler ve Tibetliler tarafından da kullanılmıştır.On İki Hayvanlı Türk Takvimi'nde kullanılan 12 hayvan, 12 yılı simgelemektedir. 12 yıllık süreçteki her yıl, bir hayvanın ismi ile anılmıştır. Bu hayvanlara ve yıllara ise sembolik anlamlar yüklenmiştir. Örneğin Timsah yılı girdiğinde yağmurun çok yağacağına ve bolluk olacağına; Balık yılında doğanların malının mülkünün çok olacağına inanılırmış.

12 Hayvanlı Türk Takvimi'nin ilk kullanım tarihi tam olarak bilinmemektedir. Ancak Orhun Abideleri'ndeki "Kül Tigin koyn yılka yiti yigirmike uçdı..." ifadelerinden bu takvimin yaygın ve etkin olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

On İki Hayvanlı Türk Takvimi hakkında verilen bilgiler incelendiğinde bu takvimle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yer <u>almamaktadır</u>?

- A) 2020 yılı, hangi hayvan yılına denk gelmektedir?
- B) Kök Türkler döneminde bu takvim kullanılmış mıdır?
- C) Aylar hangi isimlerle adlandırılmıştır?
- D) Hangi toplumlar tarafından kullanılmıştır?
- E) Hayvanların ve yılların karakteristik bir anlamı var mıdır?

 Aşağıda verilen tarihe yardımcı bilimler ve inceleme konularına bakılarak hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

	Bilim dalı	İnceleme konusu
A)	Kronoloji	Olayların zamanı
B)	Epigrafi	Kitabeler
C)	Diplomatik	Siyasi belgeler
D)	Nümizmatik	Eski paralar
E)	Paleografya	Armalar

3.

Balıkesir'deki Antandros antik kentinde 2.200 yıllık 22 satırdan oluşan bir dekret ortaya çıkarıldı. MÖ 2.yüzyıla tarihlenen yazıtın yazıldığı dönemde Antandros, Bergama Krallığı topraklarına dahildi.Antik kentlerde herkesin görebileceği agora gibi yerlere dikilen ve genellikle kanun maddeleri içeren yazılı dikili taşlar olarak bilinen dekret, günümüzdeki resmi gazete ile özdeşleştirilebilecek bir uygulamaydı. Dekretler sayesinde, bir konu hakkında herkesin bilgi sahibi olması sağlanıyordu.Bu yazıt, Bergama Kralı Eumenes ve Attalos tarafından Antandros'a gönderilmiş olan bir komutanın onurlandırılmasına ve ona imtiyazlı davranılmasına ilişkin bir metin içeriyor.

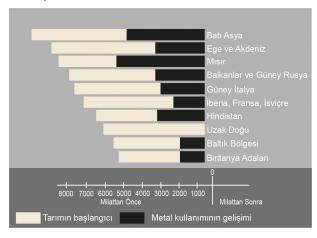
"Dekret" in bulunması ve incelenmesinde tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden faydalanıldığı <u>söylenemez</u>?

- A) Kimya
- B) Heraldik
- C) Paleografya
- D) Arkeoloji
- E) Epigrafi

- 4. Tarih bilimi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?
 - A) Bulgularını tarafsız (objektif) olarak sunar.
 - B) Ana kaynaklara ulaşmak önemlidir.
 - C) Diğer bilim dallarından yardım alır.
 - D) Deney ve gözlem yöntemini kullanır.
 - E) İnsan topluluklarının yaşayışlarını inceler.

TARİH 3. ADIM

 Aşağıda tarih öncesi çağlarda dünyanın farklı bölgelerinde tarımın ve maden kullanımının gelişimini gösteren grafiğe yer verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan toplulukları metal kullanımına tarımsal üretimden daha önce başlamıştır.
- B) İşlenmesi kolay olan metallerden araç gereç yapılmıştır.
- C) MÖ 2000'lerde Uzak Doğu'da metal kullanımı gerçekleşmiştir.
- Batı Asya'da tarımsal faaliyetler diğer bölgelerden daha geç başlamıştır.
- E) Metal kullanımının gelişimi bölgeden bölgeye farklılık göstermiştir.

6. Tarih, belgelere dayanarak yazılır. Geçmişle ilişkimizin tek yolu ondan kalanları incelemek, anlamak, yorumlamaktır. Geçmişin aydınlatılması bizi geçmişe götürecek belgeler yardımıyla gerçekleşir. Kimi tarih yazıcıları belgelerin "konuştuğunu" söylerler. Yazdıklarından çok tarihî belgeler konuşur,kendileri konuşmaz. Belgelere "Konuşun!" denir ve belgeler "konuşmaya" başlar. Onlara göre tarih, olup bitenlerin çarpıtılmadan,doğru anlayıp doğru konuşturularak anlatıldığı ve raporla dile getirildiği bir geçmiştir. Kendinizden hiçbir şey katmadan, belgeyi belge olarak konuşturduğunuzda bilimseltarih yazıcılığını başarmış olursunuz.

Yukarıdaki paragrafta "belgeleri konuşturmaktan" kastedilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belgeleri sözlü kaynaklara dayandırmak
- B) Objektif bir yaklaşımla tarihî gerçeği ortaya koyabilmek
- C) Tarihî olaylarda sürekliliği göstermek
- D) Tarihî olayların çok yönlülüğüne vurgu yapmak
- E) Tarihte neden sonuç ilişkisine dikkat çekmek

7. Aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin başvurduğu yazılı kaynaklarından biri <u>değildir</u>?

- A) Destanlar
- B) Seyahatnameler
- C) Paralar
- D) Antlaşmalar
- E) Kadı sicilleri

8. Aşağıda yer alan tarih hakkındaki görüş ve düşüncelerden hangisi tarihte devamlılığın bulunduğunu vurgulamaktadır?

- A) Herodot: Tarih, insanların ve insan topluluklarının başlarından geçenleri kaydetme yoluyla edinilen bilgidir.
- İbn-i Haldun: Tarih, gerçeği araştırmak ve olayların sebeplerini bulup ortaya koymaktır. Olayların ilkeleri incedir, nitelik ve sebepleri hakkındaki bilgi derindir
- C) Ahmet Cevdet Paşa: Tarih bir olayın sadece filan tarihte olduğunu bilmek değil geçmişte meydana gelen olayları değerlendirmek ve bu olaylardan ders almaktır.
- Edward H. Carr: Tarih, tarihçi ile olgular arasında kesintisiz karşılıklı bir etkileşim süreci, bugün ile geçmiş arasındabitmez bir diyalogdur.
- E) Halil İnalcık: Gerçek bir tarih için kaynaklara gitmek, kaynakları iyi tenkit edip değerlendirmek gerekir.

9. Arkeologlar, Mardin'in Dargeçit ilçesinde yapıtları kazı çalış-maları neticesinde dünya tarihindeki en eski tarihli dini mimari eserlerinin bulunduğu Göbeklitepe'den daha eski olduğunu ifade ettikleri tapınak kalıntılarını gün yüzüne çıkarmışlardır.

Bu açıklama Tarih bilimin aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Yer ve zaman bilgisi tarih bilimi için önemlidir.
- B) Tarih araştırmacıları çalışmalarını çok yönlü yapılmalıdır.
- C) Yeni belgeler ortaya çıktığında tarihi bilgiler değişebilir.
- D) Her tarihi olay meydana geldiği zamanın koşullarına göre değerlendirilmelidir.
- E) Tarihi olay ile ilgili tüm kaynaklara ulaşılmalıdır.

TARİH

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

		••		••			
1.	Κ	o	Κt	ur	ΚI	erin.	

- I. kendilerine özgü alfabe kullanmaları
- II. ilk kez Türk adını kullanmaları
- III. Akhunlara karşı Sasanilerle işbirliği yapmaları

gelişmelerinden hangileri ulusçu devlet anlayışına sahip olduklarını göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 2. Türk tarihine ait bazı bilgiler şunlardır:
 - I. Orta Asya'da bilinen ilk teşkilatlı Türk devletidir.
 - II. Türk tarihinin ilk düzenli ordusunu kurmuşlardır.
 - III. Orhun Yazıtları bu dönemin eserleridir.

Verilenlerden hangilerinin Asya Hun Devleti'ne ait olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III
- Eski Türklerde ülke hanedanın ortak malı olarak kabul edilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Devletin güçlü yapısının korunmasına
- B) Cihan hâkimiyeti fikrinin ortaya çıkmasına
- C) Yerleşik yaşama geçilmesine
- D) Sık sık taht kavgalarının yaşanmasına
- E) Sınırların genişlemesine
- 4. Eski Türklerde kadının toplumda önemli bir yeri vardı.

Aşağıdakilerden hangisi hatunların siyasi yetkiye sahip olduğunu gösterir?

- A) Hatun'un elçileri kabul edebilmesi
- B) Kadınların savaşabilme özelliğine sahip olması
- C) Ana baba soyunun değerce birbirine eşit tutulması
- D) Sosyal etkinliklerde kadınların ön planda yer alması
- E) Ailede mal ve mülkün ortak olması

5. Uygurların,

- I. Maniheizm dinini benimsemeleri
- II. kendilerine özgü alfabe kullanmaları
- III. yönetimde kurultay kararlarına önem vermeleri
- IV. kağıt ve matbaa tekniğinde gelişmeleri

özelliklerinden hangilerinin kendilerinden önceki Türk devletlerinden farklı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız IV

- D) I ve IV
- E) II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya'dan yapılan göçlerin siyasi sebeplerinden biri <u>değildir</u>?

- A) Boylar arası mücadeleler
- B) Çin ve Moğol baskıları
- C) Salgın hastalıklar
- D) Yeni yurtlar edinme düşüncesi
- E) Bağımsızlığa olan düşkünlükleri

7. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya Türk göçlerinin siyasi sonuçlarından biridir?

- A) Farklı coğrafyalarda değişik isimlerde Türk devletleri kuruldu.
- B) Türk tarihinin bir bütün olarak incelenmesi zorlaştı.
- Türk boyları arasında dinî, kültürel, ekonomik farklılıklar meydana geldi.
- D) Askerî teşkilatlanma açısından çevre kültürlere örnek oluşturuldu.
- E) Farklı kültürlerle etkileşime girildi.

- Eski Türk devletlerinde devleti yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılırdı. Kut denilen bu yetki kan yoluyla hükümdardan oğullarına geçerdi.
 - Bu durum,
 - I. halkın hükümdara bağlılığının artması
 - II. hükümdarın oğullarının taht mücadelesine girişmesi
 - III. farklı soylardan hükümdar çıkmaması
 - sonuçlarından hangilerini doğurmuştur?
 - A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Ki-Ok Dönemi'nden itibaren Çinli prenseslerin siyasi gücünden yararlanan Çin, Büyük Hun Devleti'ne casusluk yapmaları için elçiler ve hizmetkârlar göndermiştir.

Bu durumun,

- I. ülkede isyan ve karışıklıkların çıkması
- II. Hun Devleti'nin parçalanması
- III. Çin'in Orta Asya'nın tamamına hâkim olması
- verilenlerden hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10. Kök Türk hükümdarı Mukan Kağan ülkenin batı kanadının yönetimini amcası İstemi Yabgu'nun yönetimine bırakmıştır.

Hakkında bilgi verilen Türk yönetim sisteminin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurultay
- B) Onlu sistem
- C) İkili Teşkilat
- D) Yuğ
- E) Kengeş

- 11. İlk Türk devletlerindeki sosyal yapı ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi doğru <u>değildir</u>?
 - A) Oguş-Aile
 - B) İl-Boylar birliği
 - C) Urug-Aile birliği
 - D) Budun-Millet
 - E) Ok-Boy
- 12. Kırgızlara ait dünyanın en uzun destanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Türeyiş Destanı
 - B) Manas Destani
 - C) Tufan Destanı
 - D) Gılgamış Destanı
 - E) Alp Er Tunga Destanı
- 13. İç Asya'da kurulan Türk devletlerinde gücün kaynağının aşağıdakilerden hangisine dayandığına inanılırdı?
 - A) Töre
 - B) Gök Tengri
 - C) Kut
 - D) Hükümdar
 - E) Soy
- 14. Türklerin konar-göçer yaşam şeklinin,
 - I. sanat
 - II. mimari
 - III. savaşçılık

gibi kavramların hangisini olumsuz etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

- Aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sosyal sonuçlarından biridir?
 - A) Avrupa Türk kültüründen etkilenmiştir.
 - B) Kilisenin etkisi artmıştır.
 - C) Avrupa'da feodal yapı şekillenmiştir.
 - D) Skolastik düşünce etkisini artırmıştır.
 - E) Avrupa'da yeni devletler ortaya çıkmıştır.
- Kavimler Göçü sonucunda Avrupa topluluklarında özellikle Hunların etkisiyle edebiyatta, sanatta ve müzikte canlanmalar görülmüştür. Avrupalılar, Türk askerî düzeni olan onlu sistemin yanı sıra ayran, yoğurt yapımı ile ceket, pantolon gibi giysileri öğrenmişlerdir.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdaki seçeneklerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupa'nın siyasi hayatında değişimler olduğuna
- B) Avrupa'nın Türk kültüründen etkilendiğine
- C) Avrupa'da birçok Türk devletinin kurulduğuna
- D) Avrupa'da feodalitenin ortaya çıktığına
- E) Avrupa'da hızlı nüfus artışının yaşandığına
- Türklerin töreye çok büyük önem verdiği; "İl (devlet) gider, töre kalır." atasözünden de anlaşılmaktadır. Töre sayesinde yıkılan bir devletin yerine yenisini kurmak zor olmamıştır. Altay Türk atasözünde; "İnsan Tanrısız, kürk yakasız, millet yasasız olmaz." denilmiştir. Orhun Yazıtlarında geçen; "Töre gereğince amcam tahta oturdu.", "Ey Türk bodunu, devletini ve töreni kim bozabilir?" ve "O (İlteriş) atalarının töresine göre bodunu teşkilatlandırdı." gibi sözler, törenin hem toplum hem de devlet açısından önemini göstermektedir.

Bu paragrafa göre Türk töresi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Devlet yıkılsa bile "töre" sayesinde yenisi kurulabilir.
- B) Hükümdarlar töreye göre tahta çıkar.
- C) Töre, milleti bir araya getiren en önemli unsurlardandır.
- D) Devlet ve millet açısından töre çok önemlidir.
- E) Türk töresi komşu ülkeleri de etkilemiştir.

- I. Türk kelimesini ilk kez devlet adında kullanan Kök Türkler-
 - II. Türkiye adı coğrafi bir bölge olarak Bizans kaynaklarında kullanılmıştır.
 - III. Ziya Gökalp'e göre Türk adı; töreli, kanun, nizam sahibi demektir.
 - IV. Türk kelimesi Dîvân-ü Lügâti't-Türk'te olgunluk çağı demektir.
 - V. Türkiye adı ilk kez Malazgirt Savaşı sonrasında kullanılmıştır.

Türk adının anlamı ve Türkiye ifadesi ile ilgili numaralandırılmış bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V
- Toprak yani ülke, Orta Asya'da yaşayan Türklerde yurt olarak isimlendirilmiştir. Yurt, hükümdarın şahsi malı değildir. Göçebe toplumların özelliği olarak Türkler, ancak hür ve müstakil yaşayabildiği toprağı ülke olarak görmüşlerdir. Müstakil yaşayamadıkları toprağı da kolayca terk edebilmişlerdir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak, Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bağımsızlığa önem verdiklerine
- B) Tarımsal faaliyetlerde bulunduklarını
- C) Geniş alanlarda hüküm sürdüklerini
- D) En eski ve köklü milletlerden olduklarına
- E) Fetih anlayışını benimsediklerine
- Türkler 630'da Çinlilerle yaptıkları savaşta yenilince Doğu Kök Türk Devleti yıkıldı. Binlerce Türk Çinlilere esir düştü. Kürşad, otuz dokuz arkadaşıyla birlikte ihtilal yapmaya karar verdi. Komitede alınan karara göre Çin İmparatoru rehin alınacak, imparatorun hayatına karşılık Çin sarayında bulunan yeğeni kurtarılacaktı. Ardından Ötüken'e gidilecek ve bir devlet kurulacaktı.

Bu durum Türklerin aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini gösterir?

- A) Kağan B) Töre
- C) Boy Beyleri
- D) Bağımsızlık
- E) Gelenekler

TARİH 2. ADIM

7. Asya Hun İmparatoru Mete, devletin iç politikasını; halkın refah, huzur ve barış içerisinde yaşatılması ve ekonomik seviyesinin yükseltilmesi ayrıca törenin halka adil bir şekilde uygulanması olarak belirlemiştir. Bu politika, günümüze kadar bütün Türk devletlerinde temel politika olarak uygulanmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda,

- I. Türk devletlerinde sosyal devlet anlayışı hâkim olmuştur.
- II. Türk devlet geleneği tarihsel devamlılığa sahiptir.
- III. Türkler, merkezî devlet örgütlenmesine önem vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- Asya Hun Devleti Çinlilerin etkisi ve entrikaları ile sarsılmış,
 Çin hâkimiyetine girmemek için büyük mücadeleler vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Çin'in Türklere karşı uyguladığı entrikalardan biri <u>değildir</u>?

- A) Çin prenseslerini Türk hakanları ile evlendirmek
- B) Türk beylerini hediyelere alıştırma
- C) Türk beylerini birbirlerine karşı kışkırtmak
- D) Türk sarayına casus hizmetkârlar yerleştirmek
- E) Hun akınlarına karşı Çin Seddi'ni inşa etmek

 Mete Han, Çin'i mağlup ettiği halde Çin'e yerleşmemiş, sadece vergiye bağlamayı tercih etmiştir.

Mete Han böyle davranmakla,

- I. veraset yasalarını değiştirme
- II. halk arasında eşitliği sağlama
- III. Türklerin millî benliklerini korumaya çalışma

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

 Mete Han döneminde Asya Hun Devleti ile Çin arasında mücadeleler yaşanmış, zaman zaman da ticari antlaşmalar yapılmıştır.

Asya Hun Devleti ile Çin arasındaki bu mücadele ve antlaşmaların temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İpek Yolu hâkimiyeti
- B) Tarımsal alanları ele geçirme
- C) Siyasi birliği sağlama
- D) Türkleri bir bayrak altında toplama
- E) Kürk Yolu egemenliği
- Hükümdara devlet yönetimi ile ilgili konularda "toy, kengeş, kurultay" gibi adlarla bilinen meclis yardımcı olmuştur. Kurultayda son söz hükümdara aittir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Merkezî otoritenin zayıf olduğu
- B) Kut anlayışının benimsendiği
- C) Bozkır kültürünün benimsendiği
- D) Meclisin danışma niteliği taşıdığı
- E) Bağımsızlığa önem verildiği
- 12. Bozkırda konar-göçer hayat tarzını benimseyen Türklerin kullandıkları On iki Hayvanlı Türk Takvimi, eski Türk uygarlıklarının astronomik gözlemleri sonucunda ortaya çıkarttıkları ve günümüze bıraktıkları önemli kültürel miraslardan biridir. Türklerin, kozmografya ilmi ile uğraştıkları ve elde ettikleri yeni buluşlar sonucunda, eski takvimler üzerinde ilme en uygun şekilde düzeltmeler yaptıkları bilinmektedir.

Bu duruma göre,

- I. coğrafi koşulların yeni ihtiyaçları ortaya çıkardığı
- II. bilimsel gelişmelerin takip edildiği
- III. toplumsal hafızanın korunmaya çalışıldığı

yukarıdaki bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası

2018 TYT

 Ammianus, Hunlar piyade olarak savaşmaya hiç alışkın değillerdi. Şaşılacak kadar uzak mesafelere attıkları demir kadar sert ve öldürücü sivri kemikten uçlu oklarını atmada gösterdikleri maharete hiç kimse erişemezdi. Hunlar iyi savaşçılar olup yay ve kement kullanmakta eşsizdirler demiştir.

Yalnız bu bilgiye göre Hunlarla ilgili olarak,

- I. orduda onlu sistemi oluşturdukları
- II. savaş aletlerini etkin kullandıkları
- III. savaşlarda hilal taktiğini uyguladıkları

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2019 TYT

2. Asya Hun Devleti'nin dağılmasının ardından Hunlar, batıya doğru yayılmaya başlamış ve Karadeniz'in kuzeyinde bulunan Germen kavimlerini batıya doğru itmişlerdir. Kavimler Göçü adı verilen bu süreçte Hunlar Avrupa siyasetinde etkin hâle gelirken ikiye ayrılan Roma İmparatorluğu önemli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçlarından biri olarak gösterilemez?

- A) Türk kültürü Avrupa'da yayılmıştır.
- B) Avrupa'nın etnik yapısı değişmiştir.
- C) Roma İmparatorluğu güç kaybetmeye başlamıştır.
- D) Bilim ve teknikte önemli gelişmeler yaşanmıştır.
- E) Avrupa'da siyasi dengeler değişmiştir.

2020 TYT

3. Doğu-batı ticaret yolları üzerinde bulunan Uygurlar farklı inanç ve kültürlerden etkilenmişlerdir. Çin'den Budizmi, İran'dan Maniheizmi alan Uygurlar, Akdeniz Havzası'ndan Suriyeli rahipler ve Soğdlar aracılığıyla da Hristiyanlığı, Helenistik edebiyatı ve sanatı öğrenmişlerdir.

Buna göre Uygurlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Geniş bir coğrafya ile ilişki kurduklarına
- B) Farklı dinleri benimsediklerine
- C) Hoşgörülü bir toplum oluşturduklarına
- D) Kültürel etkileşime açık olduklarına
- E) Hâkim hayat tarzlarının göçebelik olduğuna

2021 TYT

- 4. Doğu Roma İmparatorluğu'yla Avrupa Hunları arasında 434 yılında yapılan Margos Antlaşması'nın,
 - Doğu Roma bundan sonra Hunlara bağlı kavimlerle antlaşmalar yapmayacak
 - Doğu Roma, Hunlardan kaçanlara sığınma hakkı vermeyecek
 - Ticari münasebetler yine belirli sınır kasabalarında devam edecek

Doğu Roma'nın ödediği yılık vergi iki katına çıkarılacak maddeleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğu Roma'nın, Avrupa Hunlarının siyasi üstünlüğünü kabul ettiğine
- B) İki dev et arasındaki ekonomik ilişkilerin sürdürüleceğine
- C) Avrupa Hunlarının kendilerine yönelik ittifakları engellemeye çalıştığına
- D) Doğu Roma'ya uygulanan maddi yaptırımın artırıldığına
- E) Akdeniz ticaretinin Avrupa Hun arının kontrolüne girdiğine

5. Kök Türk hükümdarı Tapo Kağan Çin'in etkisinde kalmış, dış politikada yanlış uygulamalar yapmıştır. Maniheizmi benimsemiş, Çin'in lüks mallarının ticaretle ülkesine girmesine izin vermiştir. Bu durum Türk halkını rahatsız etmiştir.

Bu bilgilere göre,

- I. Halk geleneksel yapıyı korumak istemiştir.
- II. Ticaret yolları Türklerin kontrolüne girmiştir.
- III. Tapo Kağan tahttan indirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 - D) II ve III E) I, II ve III

TARİH 3. ADIM

Avrasya'nın geniş bozkırları, tarihin ilk devirlerinden itibaren Türk kökenli halklara yurtluk etmiştir. Bu sebepten İslam Öncesi Türk tarihi sadece Orta Asya'da değil, Kafkaslar ve Karadeniz'in kuzeyinde, hatta Macaristan ovalarına uzanan geniş sahada da gerçekleşmiştir. Milyonlarca kilometre karelik bu alanlar coğrafi olarak aşağı yukarı aynı iklim özelliklerini göstermektedir. Türk tarihinin bilinen en eski devirlerinden XI. yüzyıla kadar Türk kökenli topluluklar Moğolistan'ın doğusundaki Kerulen Irmağı'ndan Tuna boylarına kadar çok geniş bir alanda hareket etmişlerdir. Nitekim bu geniş alanda söz konusu halkların (boyların) izlerini takip etmek, bir bakıma erken dönem Türk tarihini aydınlığa kavuşturmaktır. Ancak, kaynakların çoğu Türk dilinde değil, komşu milletlerin dillerinde (Çin, Fars, Arap, Grek, Latin ve Rus dillerinde) yazılmıştır. Bu durum Eski Türk tarihini araştırmayı zorlaştırmaktadır.

Türk tarihi ile ilgili yukarıdaki metinde aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Türklerin ilk anayurdu ve özelliklerine
- B) Türk tarihi konusunda araştırma yapmanın zorluklarına
- C) Türklerin yaşadığı veya hüküm sürdüğü bölgelere
- D) Türklerdeki egemenlik anlayışının kökenlerine
- E) Türklerden kalma arşiv veya yazılı belgelerin çok sınırlı olmasına
- 7. İlk Türk devletlerinde yönetim anlayışı "Ülke hanedanın ortak malıdır." şeklindedir. Bu durum beraberinde bazı sorunlara yol açmıştır.

Bu anlayış ilk Türk devletlerinde aşağıdaki sorunlardan hangisine yol açmaktadır?

- A) Taht kavgalarının yaşanmasına
- B) Merkezî otoritenin güçlenmesine
- C) Sosyal devlet anlayışının yerleşmesine
- D) Sınırların genişlemesine
- E) Din değiştirmenin kolaylaşmasına
- 8. Orta Asya Türk kültürü ile ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi doğru verilmemiştir?
 - A) Töre: Ortaklaşa benimsenen davranış, kural, gelenek-görenek ve alışkanlıkların bütünü
 - B) Budun: Ailelerin birleşmesiyle oluşan toplumsal yapı
 - C) Kut: Kağana Tanrı tarafından verildiği düşünülen hükmetme yetkisi
 - D) Kurultay: Siyasî, askerî, ekonomik vb. konuların görüşülüp karara bağlandığı meclis
 - Ülüş: Tanrının vereceği bolluk ve bereketi kağanın adil bir şekilde halka dağıtması

9. Karluklar; Uygurlar ve Basmillerle birleşerek II. Kök Türk Devleti'ni yıkmışlardır. Bir süre Uygurların egemenliğinde yaşayan Karluklar, Uygurlarla anlaşamayınca batıya göç etmişler, Talas Savaşı'nda Abbasilere yardım ederek Çin'in yenilmesinde rol oynamışlardır.

Buna göre,

- I. Türk toplulukları birbirleriyle mücadele etmiştir.
- II. Karluklar İslamiyet'i kabul etmiştir.
- III. Çin vergiye bağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Büyük Hun Devleti'nin dağılması ile Hunların bir kısmı ve birçok Türk boyu öncelikle Aral Gölü ve Hazar Denizi arasındaki bölgeye gelmişler buradan da Karadeniz'in kuzeyine yönelmişlerdir. Burada yaşayan Ostrogotlar, Vizigotlar, Vandallar gibi kavimlere baskı yapmışlardır.

Bu durumun sonucunda aşağıdaki gelişmelerden hangisi yaşanmıştır?

- A) Türkler Anadolu'ya yerleşmiştir.
- B) Kavimler Göçü yaşanmıştır.
- C) Asya Hun Devleti yeniden kurulmuştur.
- D) Orta Asya, Çin egemenliğine girmiştir.
- E) Türk boyları asimile olmuştur.

 Avrupa'da kendi göçebe geleneklerini sürdüren Hunlar, ele geçirdikleri bölge halkı ile beraber yaşamışlardır. Attila'nın sarayında Hun dilinden başka Latin ve Germen dilleri de konuşulmuştur.

Buna göre,

- I. Hunlarda hoşgörülü bir yönetim uygulanmıştır.
- II. Hunlarda kültürel birlik sağlanmıştır.
- III. Hun ülkesinde kültürel etkileşim gerçekleşmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

İslam Medeniyetinin Doğuşu

 İslamiyet öncesi Arabistan Yarımadası'nda toplumsal eşitsizlik yaygın bir durumdur.

Verilen bilgiye kanıt olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Toplumun; hür, köle, mevali olarak üç sosyal sınıfa ayrılması
- B) Kadınların mirastan pay alamaması
- C) Konar-göçer ve yerleşik yaşamın sürdürülmesi
- D) Köle ve cariyelerin bir mal gibi alınıp satılması
- E) Erkeğin tek taraflı olarak eşini istediği zaman boşayabilmesi
- İslamiyet öncesi Arap toplumunda bedeviler (konar-göçer) ve hadariler (şehirli) olmak üzere iki grup yaşamaktaydı.

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi bedevilerin konar-göçer bir yaşam sürdürmüş olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Çadırlarda yaşayan bedevilerin hayatlarında develer çok önemli bir yere sahipti.
- B) Bedeviler şehirliler kadar medeni değildi.
- C) Bedeviler kabileler hâlinde yaşarlardı.
- D) Bedeviler Arapçayı en duru ve doğru şekilde konuşurlardı.
- Şehirliler doğru Arapçayı öğrenmeleri için çocuklarını bedevi ailelerin yanına gönderirlerdi.
- 3. İslamiyet öncesi dönemde Orta Asya bölgesine hâkim olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Doğu Roma İmparatorluğu
 - B) Habeş Krallığı
 - C) Frank İmparatorluğu
 - D) Sasani İmparatorluğu
 - E) I. Kök Türk Devleti
- 4. İslamiyet öncesi Arabistan Yarımadası'ndaki toplumsal yaşama "Cahiliye Devri" (Bilgisizlik Çağı) denilmesinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?
 - A) İnsanların medeniyet bakımından geri kalması
 - B) Kadınlara yönelik kötü muamelede bulunulması
 - C) Bazı ayların kutsal sayılması
 - D) Bedeviliğin yaygın olması
 - E) Toplumun ahlaki bir çöküntü içinde bulunması

- Aşağıdakilerden hangisi Hilfu'l-Fudûl Antlaşması'nın ve bu antlaşmayla kurulan cemiyetin özelliklerinden biri değildir?
 - A) Zayıfları korumak ve adaleti sağlamak temel amaçtır.
 - B) Antlaşma Abdullah b. Cüdân'ın evinde yapılmıştır.
 - C) Hz. Muhammed (S.A.V.) bu cemiyete üye olmuştur.
 - D) Hilfu'l-Fudûl Antlaşması hicretten sonra gerçekleşmiştir.
 - E) Cemiyet üyeleri Kâbe'ye giderek ant içmişlerdir.
- Hz. Osman Dönemi'nde, Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak önemli İslam beldelerine gönderilmiştir.

Bu uygulamanın temel dinî amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdari işlerde birlik sağlamak
- B) İslamiyet'in asıl kaynağından öğrenilmesini sağlamak
- C) Kur'an-ı Kerim'in özgün hâlini korumak
- D) Devletin sınırlarını genişletmek
- E) Arapçanın yaygınlaşmasını sağlamak
- **7.** Dört Halife Dönemi'ne tarihçiler tarafından "Cumhuriyet Dönemi" adı verilmiştir.

Bu ifadenin kullanılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halifelerin seçimle iş başına gelmesi
- B) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- C) Halifeliğin babadan oğula geçmesi
- D) Siyasi birliğin sağlanması
- E) Barışçı politikanın izlenmesi
- 8. Dört Halife Dönemi'ndeki gelişmelerden hangisi sınırların genişlediğine kanıt olarak gösterilemez?
 - A) Divan teşkilatının kurulması
 - B) Kuran-ı Kerim'in çoğaltılması
 - C) Düzenli ordunun kurulması
 - D) Vergi gelirlerinin artması
 - E) Yalancı peygamberlerin ortadan kaldırılması

- 9. Aşağıdaki gelişmelerin hangisiyle Medine İslam Devleti güneyini güvence altına alarak İslamiyet'i yaymak için uygun bir ortama kavuşmuştur?
 - A) Bedir Savaşı'nın kazanılması
 - B) Hayber'in Fethi
 - C) Hudeybiye Antlaşması'nın imzalanması
 - D) Medine Sözleşmesi'nin yapılması
 - E) Hendek Savaşı'nın kazanılması

- 10. Aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisi Abbasileri Şii tehlikesinden kurtarmıştır?
 - A) Tolunoğulları
 - B) İhşîdîler
 - C) Büyük Selçuklu Devleti
 - D) Memlûklar
 - E) Safevi Devleti

- 11. Emevi Devleti'ndeki,
 - I. ilk Arap parasının bastırılması
 - II. Arapçanın resmî dil olması
 - III. Arap olmayanların köle kabul edilmesi

gelişmelerinden hangileri Arap milliyetçiliğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 12. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasında eğitim ve bilim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği mekânlardan biri değildir?
 - A) Mescit
 - B) Camii
 - C) Medrese
 - D) İmarethane
 - E) Kütüphane

- 13. I. İlk Donanmanın kurulması
 - II. Düzenli ordunun kurulması
 - III. İslam'da ilk ayrılıklara zemin hazırlanması
 - IV. Hakem Olayı
 - V. Kur'an Kerim'in çoğaltılması

gibi gelişmelerden hangileri Hz. Ali dönemi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

- 14. İslamiyet öncesi Arabistan'da aşağıdaki dini inançlardan hangisinin görülmesi <u>beklenemez</u>?
 - A) Haniflik
 - B) Putperestlik
 - C) Yahudilik
 - D) Şamanizm
 - E) Hıristiyanlık

İslam Medeniyetinin Doğuşu

- I. Nebati, Tedmür, Gassani, Main gibi farklı devletlerin aynı anda hüküm sürmesi
 - II. Kabilecilik anlayışına dayalı toplum yapısı
 - III. Kabileler arası kan davalarının yaşanması

Yukarıda verilenlerden hangileri İslamiyet öncesi Arabistan Yarımadası'nda siyasi ve sosyal bir bütünlüğün <u>sağlanamamasında</u> etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- İslamiyet öncesi dönemde Arabistan Yarımadası ve çevresinde zamanın iki büyük gücü olan Doğu Roma (Bizans) ile Sasani İmparatorlukları bulunmaktaydı. İki imparatorluk da Arabistan Yarımadası'nı topraklarına katmak için çaba sarf etmemiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Arabistan Yarımadası'nın çöllerle kaplı olması
- II. Arabistan topraklarının ekonomik getirisinin olmaması
- III. Arabistan Yarımadası'nda farklı inançlara mensup toplulukların bulunması

gibi unsurlardan hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III
- İslamiyet öncesi Arabistan Yarımadası'nın genelinde putperestlik hâkim inancı oluşturmaktaydı. Hristiyanlık, Musevilik ve Haniflik (Hz. İbrahim'in dini) dinlerine mensup olanlar da vardı.

Buna göre İslamiyet öncesi Arap Yarımadası ile ilgili,

- I. Semavi dine mensup insanlar da yaşamaktadır.
- II. Putperestlik en çok kabul gören inanç sistemidir.
- III. Dinî bir hoşgörü ortamı bulunmamaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

- . I. İslamiyet'i yaymak amacıyla yapılmış savaşlardır.
 - II. Cahiliye Dönemi'nde haram aylarda yapılan savaşlardır.
 - III. Bu savaşlar Arabistan dışındaki güçlü devletlere karşı yapılmıştır.

Yukarıdakilerin hangisinde "Ficar Savaşları" ile ilgili doğru bir bilgi verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 5. I. Kabileler arasındaki problemlerin çözüme kavuşturulması
 - II. Edebî sohbetlerin yapılması
 - III. Şiir yarışmalarının düzenlenmesi

Yukarıdakilerden hangileri İslamiyet öncesi Arabistan Yarımadası'nda kurulan panayırların, ekonomik yaşam kadar sosyal hayatın da bir parçası olduğunun göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 6. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesinde Araplar tarafından kutsal sayılan haram aylardan biri değildir?
 - A) Zilkade
 - B) Ramazan
 - C) Zilhicce
 - D) Muharrem
 - E) Recep

TARİH 2. ADIM

- Hicretten sonra Medine'de Hz. Peygamber'in, muhacir ile ensarı kardeş ilan ederek,
 - Medine'de kabileciliğe ve toplum içindeki çatışmalara son vermek
 - II. Muhacirleri yerli halk ile kaynaştırmak
 - III. Müslümanlara toplum olma bilincini kazandırmak

amaçlarından hangilerini gözettiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 8. Dört Halife döneminin cumhuriyet dönemi olarak da nitelendirilmesi aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?
 - A) İç mücadeleler yaşanmaması
 - B) Halifelerin seçimle belirlenmesi
 - C) Sınırların genişlemesi
 - D) Devlet örgütlerinin kurulması
 - E) Devlet teşkilatlanmasının başlaması
- 9. Mekkelilerle Müslümanlar arasında gerçekleşen Bedir Savaşı'nı Müslümanlar kazanmışlardır. Savaş sonrası elde edilen ganimetler savaşa katılanlara eşit bir şekilde dağıtılmıştır. Esirlere iyi davranılmış, esirlerin birçoğu fidye karşılığı serbest bırakılmıştır. Fakir olan esirler eğer okuma-yazma biliyorsa on Müslüman'a okuma-yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakılmıştır.

Bu duruma göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Müslümanlar önemli bir güç olduklarını düşmana göstermişlerdir.
- B) Esirlere eziyet ve kötü muamelede bulunulmamıştır.
- C) Savaş sonrası Müslümanların ekonomik gücü artmıştır.
- D) Hz. Peygamber, eğitime büyük önem vermiştir.
- E) Savaş sonrası Medine'de İslam Devleti kurulmuştur.

10. Hz. Peygamber; Mekke'nin fethinden sonra kendisi bir çadırda konaklamış, eski evine gidip konaklamasını söyleyenlere ise Medine'ye hicretinden sonra evinin müşrikler tarafından satıldığını söyleyerek bir evinin bulunmadığını söylemiştir. Muzaffer bir kumandan ve şehrin fatihi olmasına rağmen eski evini zorla geri almamıştır.

Bu duruma göre,

- I. İslamiyet hak ve adalete büyük önem vermiştir.
- II. İslamiyet'e göre bir kişi bulunduğu mevki ya da makamdan yararlanarak mülk edinemez.
- III. Mekke'nin Fethi'yle İslam tarihinde savaşlar dönemi sona ermiştir.

gibi yargılardan hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III
- 11. Hz. Ebubekir Dönemi'nde meydana gelen,
 - I. yalancı peygamberlerin ortadan kaldırılması
 - II. dinden dönenlere karşı Ridde Savaşlarının yapılması
 - III. Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesi

gelişmelerinden hangileri devlet otoritesini sağlamaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 12. Mekkeli müşriklerin Müslümanları resmen tanımaları aşağıdaki gelişmelerin hangisi ile olmuştur?
 - A) Hudeybiye Antlaşması
 - B) Uhud Savaşı
 - C) Veda Hutbesi
 - D) Mekke'nin Fethi
 - E) Medine Sözleşmesi

İslam Medeniyetinin Doğuşu

 Abbasi Halifesi Mu'tasım zamanında devlet içindeki Türklerin durumu daha da sağlamlaşmıştır. Türk komutanlar, ülke içinde çıkan isyanların bastırılmasında görev almış ve Bizans üzerine Anadolu'ya yönelik seferlere de katılmışlardır.

Yukarıdaki gelişmelerin sonucunda Bağdat'ın kuzeyinde Türkler için aşağıdaki şehirlerden hangisi kurulmuştur?

- A) Buhara
- B) Samarra
- C) Basra
- D) Taşkent
- E) Semerkant
- 2. Aşağıdaki Abbasi halifelerinden hangisi, devlet yapısında güçlenen Arapların ve İranlıların karşısında Türkleri dengeleyici bir unsur olarak değerlendirmiştir?
 - A) Memun
 - B) Mansur
 - C) Mutasım
 - D) Emin
 - E) Harun Reşit
- Sekizinci Emevi halifesi olan Ömer bin Abdülaziz'in ilk dört halifeye ithafen "Beşinci Halife" ya da Hz. Ömer'e ithafen "İkinci Ömer" olarak anılmasında;
 - mevalilerden alınan cizye vergisini kaldırarak ayrımcılığa son vermesi,
 - II. toplumun her kesimini kucaklayan bir yönetim anlayışını benimsemiş olması,
 - III. fetih politikasına son vermesi

faaliyetlerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Emevi halifesi Abdülmelik Dönemi'nde ilk Arap -İslam parası bastırılmış ve devletin resmî dili Arapça olmuştur.

Bu durumun,

- I. Arapçanın yaygınlaşması
- II. ekonominin güçlenmesi
- III. İslamiyet'in yayılması

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 5. İslam aydınları arasında Muallim-i Sani (ikinci öğretmen) olarak bilinen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bîrûnî
 - B) İbn-i Sina
 - C) Fârâbî
 - D) Kindî
 - E) Hârizmî

- El-Kanun Fi't -Tıp adlı eseri Avrupa'da uzun yıllar okutulmuştur.
 - · Avicenna adıyla bilinmektedir.
 - Tıp alanında çalışmalar yapmıştır.

Verilen bilgiler aşağıdaki bilim insanlarından hangisine aittir?

- A) Fârâbî
- B) İbn-i Sina
- C) Câbir
- D) El Hârizmî
- E) Gazâlî

TARİH 3. ADIM

İslam Medeniyetinde ilimler iki başlık altında toplanmıştır:
 Aklî İlimler (Pozitif İlimler) ve Naklî İlimler (Dinî İlimler)

Aşağıdakilerden hangisi naklî ilimlerden birisidir?

- A) Matematik
- B) Fıkıh
- C) Tip
- D) Coğrafya
- E) Astronomi

8. İslam devletinin başkenti olan Medine'de Hz. Peygamber'in gündelik hayatını ve faaliyetlerini sürdürebileceği bir mescit yapılmıştı. Mescid-i Nebevi adı verilen bu yapı üç bölüme ayrılarak birinci bölümü Hz. Peygamber'in ailesine, ikinci bölümü ibadete, üçüncü bölümü de eğitim ve öğretim faaliyetlerine tahsis edilmistir.

Buna göre,

- İbadet ve eğitim-öğretim Müslüman'ın sosyal yaşamının vazgeçilmez unsurlarıdır.
- İslamiyet'te ibadet kadar Müslüman'ın bilgilenmesi ve öğrenerek kendini cehaletten kurtarması da çok önemlidir.
- III. İslamiyet yalnızca Müslümanların dinî yaşamını düzenlemiştir.

çıkarımlarından hangisinin doğru olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- Aşağıdakilerden hangisi Abbasiler döneminde kurulmuş olan Beytü'l-Hikme'nin özellikleri arasında gösterilemez?
 - A) Abbasi halifesi Harun Reşit tarafından kurulmuştur.
 - B) Bir araştırma ve eğitim kurumudur.
 - Kuruluş amaçlarından biri de dönemin ünlü astronom, matematikçi ve hekimlerini bir araya getirmektir.
 - Bilimin çeşitli alanlarındaki belli başlı eserlerin Arapçaya çevrilmesinde etkin rol oynamıştır.
 - E) Zamanla Orta Çağ'ın en zengin kütüphanesi ve ilmî araştırma merkezi hâline gelmiştir.

- 10. Medine Sözleşmesi'nde (622)
 - I. Bu metin, Rasûlullah Muhammed (SAV) tarafından Kureyşli ve Yesribli Müslümanlar ile bunlara tabi olanlar ve onlarla birlikte cihat edenler için düzenlenmiştir.
 - II. Allah'tan hakkıyla korkan müminler, birbirlerine saldıranlara, haksızlık yapanlara, bir hakka tecavüz edenlere veya inananlar arasında kargaşa çıkaranlara karşı olacaktır. Bu kimse onlardan birinin çocuğu bile olsa ona ayrıcalık tanınmayacaktır.
 - III. Yahudilerden, Müslümanlara tabi olanlar, zulme uğramayacaklar ve Müslümanlar aleyhinde iş birliği yapmadıkça yardım ve gözetime hak kazanacaklardır.

Medine Sözleşmesi'nin verilen maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İslamiyet'in doğuşu sırasında imzalanmıştır.
- B) Yahudiler de Müslümanlarla birlikte cihat için savaşmıştır.
- C) Medine'nin savunmasında birlikte hareket edilme kararı alınmıştır.
- D) Medine Sözleşmesi'ne tüm ilahi dinlerin mensupları dâhil edilmiştir.
- E) Medine Sözleşmesi, Müslümanların resmi olarak tanındığı ilk belgedir.
- 11. Orta Çağ'da Fârâbî, İbn-i Sina, Hârezmî gibi bilginlerin eserlerinin, Latinceye çevrilerek Avrupa üniversitelerinde okutulması aşağıdaki görüşlerden hangisini güçlendirmektedir?
 - A) Endülüs'te, Müslümanların güçlü ordulara sahip olduğu
 - B) Avrupa'nın, ticari ve ekonomik etkinliklerde zayıf kaldığı
 - C) İslam uygarlığının, Avrupa uygarlığından daha çok geliştiği
 - D) Avrupa'da, üniversitelerin kurulmaya başlandığı
 - E) Hristiyanlarla Müslümanlar arasındaki savaşların sona erdiği
- 12. Abbasiler döneminde Müslümanlar, Hintlilerden matematikte onlu sistemi alarak Hint rakamlarını yeniden düzenleyip kullandılar. Ayrıca coğrafya, tıp, eczacılık alanlarında önemli bilgiler edindiler.

Buna göre Abbasi Devleti ile ilgili verilen yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel çalışmaların yapıldığına
- B) Abbasilerin Hindistan'ı işgal ettiğine
- C) Avrupa'da rönesansı başlattıklarına
- D) Tıp, eczacılık alanındaki ilk çalışmaların Abbasiler tarafından yapıldığına
- E) Sadece doğu kültüründen etkilendiklerine

Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

 Çeşitli dönemlerde Türkler, yaşadıkları çevrelere göre birçok dine inanmışlardır. Kök Türk Devleti zamanında Budizm'e, Uygurlar Dönemi'nde Manihaizm'e inanmışlar, Hazarlar, Museviliği kabul ederken Peçenekler, Kumanlar ve Bulgarlar gibi Türkler de Hristiyanlığı tercih etmişlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkler dünya üzerindeki bütün dinlere inanmışlardır.
- B) Türkler yerleştikleri yerlerin dini inanışlarından etkilenmişlerdir.
- C) Hristiyanlığı kabul eden milletler benliklerini yitirmişlerdir.
- D) Uygurlar mani dininin etkisiyle yerleşik hayata geçmişlerdir.
- E) Türklerin inandığı ilk din Gök Tanrı dinidir.
- Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinde, eski Türk inancı ve anlayışı ile İslamiyet arasında benzerliklerin bulunması etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu benzerliklerden biri değildir?

- A) Din adamlarına ayrıcalık tanıyan ruhban sınıfının olmaması
- B) Temizliğe önem verilmesi
- C) Ahiret inancının olması
- D) Hırsızlık, yalancılık, adaletsizliğin yasak olması
- E) Tabiat güçlerinin kutsal sayılması
- 3. Büyük Selçuklu Devleti'ndeki,
 - Veraset sisteminin belirsizliği
 - İranlıların yönetime getirilmesiyle Türkmenlerin küstürülmesi
 - Atabeylerin bağımsızlıklarını ilan etmesi

durumlarının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) Devletin kısa sürede parçalanması
- B) Merkezî otoritenin zayıflaması
- C) Taht kavgalarının artması
- D) Devlet ile tebaa arasındaki bağların zayıflaması
- E) Teokratik devlet anlayışının terk edilmesi

 Şehirlerdeki tekke ve medreselerde görevli olan âlimler, Türkistan'ın en ücra köşelerine kervanlarla ulaşarak İslamiyet'in özelliklerini Türk boylarına anlatma imkânı bulmuştur.

Metne göre Türkistan bölgesinde İslamiyet'in yayılmasında,

- I. askerlik
- II. ilmî faaliyetler
- III. ticaret

hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I,II ve III
- 1063'te Büyük Selçuklu tahtına geçen Alparslan, amcası Tuğrul Bey'in başlattığı siyaseti devam ettirerek Gürcistan ve Anadolu'yu hedef almıştır.
 - 1071 Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasında Bizans ordusunda bulunan Peçenek ve Uzların saf değiştirmesi etkili olmuştur.
 - Malazgirt Zaferi'nin kazanılmasıyla Anadolu'nun fetih süreci hızlanmıştır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kut anlayışının devam ettiği
- B) Batı yönünde seferler yapıldığı
- C) Bizans ordusunda etnik birliğin olmadığı
- D) Peçenek ve Uzların Müslüman olduğu
- E) Anadolu'nun kapılarının açıldığı
- 6. İslamiyet'in Türk toplulukları arasında yayılması hızlandıran savaş aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kösedağ Savaşı
 - B) Talas Savaşı
 - C) Dandanakan Savaşı
 - D) Malazgirt Savaşı
 - E) Nihavend Savaşı

TARİH 1. ADIM

- Aşağıdaki devletlerden hangisi ilk Türk İslam devletleri arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Gazneliler
 - B) Büyük Selçuklu Devleti
 - C) Tolunoğulları
 - D) Uygurlar
 - E) Karahanlılar

8. Tuğrul Bey zamanında Büyük Selçuklular, Şii Büveyhoğulları karşısında zor durumda kalan Abbasi halifesine yardım etmiştir. Bu yardımın karşılığında halife Tuğrul Bey'e "doğunun ve batının sultanı" unvanı vermiştir.

Yaşanan bu gelişmelerin sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkler İslam dünyasının siyasi lideri durumuna gelmelerine
- B) Abbasi halifelerinin güçlenmesine
- C) Abbasilerin yıkılmasına
- D) Büveyhoğulları'nın yıkılmasına
- E) Anadolu'ya akınlar yapılmasına

- Aşağıdakilerden hangisi Nizamiye medreselerin kurulma sebepleri arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Bâtınilerin yıkıcı düşüncelerini engelleme
 - B) Şiiliği yayma
 - C) Bilimsel faaliyetlerde bulunma
 - D) Devletin ihtiyacı olan nitelikli memur yetiştirme
 - E) Sünniliği etkili kılma

- 10. Celali takvimi hazırlayan heyette yer almıştır.
 - Dönemin ünlü matematik ve astronomi uzmanlarındandır.
 - Nizamiye medreselerinde hocalık yapmıştır.

Hakkında bilgi verilen alîm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Kuşcu
- B) İbn-i Sina
- C) Ömer Hayyam
- D) Farabi
- E) Nizam'ül-mülk

 Büyük Selçuklu Devleti'nde melik adı verilen prensler devlet yönetiminde tecrübe kazanmaları için eyaletlere vali olarak atanırlardı. Yanlarında devlet yönetiminde tecrübeli görevliler bulunurdu.

Meliklerin yanında yer alan bu görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emir-i Dad
- B) Lala
- C) Vezir
- D) Hacib'ül-hüccab
- E) Atabey

- 12. I. Dandanakan Savaşı
 - II. Pasinler Savaşı
 - III. Malazgirt Savaşı

Yukarıda verilen savaşlardan hangileri Bizans Devleti ile Büyük Selçuklu Devleti arasında gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARIH

Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

Abbasi Devleti kurulduktan hemen sonra meydana gelen 751
Talas Savaşı'nda Araplar, Türkler ile birlikte Çinlilere karşı
savaşmış, Batı Türkistan hâkimiyeti üzerinde önemli etkisi
olan savaşı, Araplar kazanmıştır. Böylece Türklerin bu bölge
üzerindeki üstünlüklerinin devamı sağlanmıştır.

Buna göre,

- I. Orta Asya'nın Çin etkisine girmesi engellenmiştir.
- II. Savaştan sonra Türklerin tamamı İslamiyet'i kabul etmiştir.
- III. Abbasi Devleti Batı Türkistan'da güç kazanmıştır.

yukarıdakilerden hangileri Talas Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

 Talas Savaşı'ndan sonra Türklerle Araplar arasındaki ilişkiler normalleşmiş ve Türkler, Abbasiler tarafından orduda, devlet kademelerinde görevlendirilmeye başlanmıştır.

Bu gelişmelerin,

- Türklerle Müslümanlar arasında yaşanan etkileşimin artmasına
- II. Türklerin süreç içerisinde İslam Devleti'nde siyasi güç elde etmesine
- III. Türk boyları arasında İslamiyet'in hızla yayılmasına

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 3. Abbasilerin,
 - I. mevali politikasını terk etmeleri
 - II. hoşgörü, eşitlik, adalet ilkelerini uygulamaları
 - III. ümmetçi politika izlemeleri

uygulamalarından hangileri Türklerin İslamiyet'i kabulünde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III
- Kutadgu Bilig'de insanın sosyal hayattaki ve devlet nizamındaki görev ve sorumluluklarına değinilmiş, ideal Türk devlet anlayışının özellikleri anlatılmıştır.

Bu yönü ile Kutadgu Bilig'in,

- I. siyasetname
- II. seyahatname
- III. nasihatname

türlerinden hangilerine örnek olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III
- **5.** Türk milleti kendi yaşamını ve geleceğini "il" dediği devlete bağlamış ender bir millettir.

Türkler İslamiyet'in kabulü ile birlikte "il" yerine,

- I. devlet
- II. mülk
- III. kut

kavramlarından hangilerini kullanmışlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

6. Karahanlılarda tahta çıkan hükümdar, Abbasi halifesi tarafından tasdik edilmiş, ülkede halife adına para bastırılıp hutbe okutulmuştur.

Buna göre,

- I. Karahanlı Devleti halife tarafından yönetilmiştir.
- II. İslam kültürünün devlet yönetimine etkisi olmuştur.
- III. Karahanlılar, Arap kültürünü tamamen benimsemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- D) II ve III
- C) I ve II
- E) I, II ve III
- Gazneli Mahmut, Hindistan'a 17 sefer düzenlemiştir. Bu seferlerde elde ettiği ganimetlerle Hindistan'da cami, mescit, han, hamam gibi eserler yaparak İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasını sağlamıştır.

Buna göre,

- I. İslamiyet, farklı bir coğrafyada yayılma alanı bulmuştur.
- II. Gazneli Mahmut, sosyo-kültürel faaliyetlere önem vermiştir.
- III. Gazneliler, en güçlü dönemlerini yaşamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 8. Büyük Selçuklu Devleti'nde melik denilen sultan çocukları, atabeyler tarafından vali olarak atandıkları bölgelerde devlet islerinde eğitilmislerdi.

Büyük Selçuklu Devleti bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamış <u>olamaz</u>?

- A) Yeni Türk devletlerinin kurulmasını sağlamak
- B) Taşra yönetimini denetim altında tutma
- C) Meliklerin, halkın ihtiyaçlarını gözlemlemesini sağlamak
- D) Meliklere devlet yönetiminde deneyim kazandırmak
- E) Eyaletlerdeki devlet egemenliğini pekiştirmek

- 9. I. İkili teşkilatla yönetilmiştir.
 - II. Kut anlayışına dayalı veraset sistemi uygulanmıştır.
 - III. Taht, otağ, davul gibi hükümdarlık sembolleri kullanmıştır.

Karahanlı Devleti ile ilgili verilen gelişmelerden hangileri İslamiyet öncesi Türk devlet geleneğinin devam ettiğini kanıtlamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 10. 1055 yılında Abbasi Halifesi Kaim Bi-Emrillah, Selçuklu hü-kümdarı Tuğrul Bey'den yardım istedi. Tuğrul Bey, askerleriyle Bağdat'a gelerek Büveyhoğullarını yendi ve halifeyi bu baskıdan kurtardı. Abbasi halifesi yaptığı yardımlar nedeniyle Tuğrul Bey'e "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" unvanını verdi. Hutbenin Tuğrul Bey adına okunmasını istedi.

Yalnızca bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Selçuklular, İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmiştir.
- B) Selçukluların başkenti Bağdat yakınlarındadır.
- C) Türk hükümdarı, Abbasi halifesine yardım etmiştir.
- Abbasi halifeleri Selçuklu sultanları için dinî lider durumundadır.
- Abbasi halifesi, yönetimine tepki gösteren devletlerle mücadelede dışarıdan destek almıştır.
- Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan, Malazgirt Savaşı'ndan sonra komutanlarına Anadolu için "Toprak fethedenin malıdır." diyerek fethettikleri yerlerin kendilerine verileceğini ifade etmiştir.

Sultan Alparslan'ın bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Merkezî otoritenin güçlenmesini sağlamak
- B) Anadolu'da fetih hareketlerini hızlandırmak
- C) Anadolu'yu Moğol saldırılarına karşı korumak
- D) Haçlı seferlerinin başlamasına engel olmak
- E) Türkmenlerin Anadolu'ya gelmesini önlemek

TARIH

Türklerin İslamiyeti Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri

 "Mutluluk Veren Bilgi" anlamındadır. Devlet yöneticilerine nasihatler verir. Yusuf Has Hacib tarafından yazılmıştır.

Buna göre özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atabetü'l Hakayık
- B) Kutadgu Bilig
- C) Divanü Lûgati't-Türk
- D) Divân-ı Hikmet
- E) Siyasetnâme

- 2. Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet'i benimseyen Türklerin eski gelenek ve kültürlerine bağlı kaldıklarına kanıt olarak gösterilemez?
 - A) Hanedanların kendilerini soy olarak Türk boylarına dayandırmaları
 - B) Han-hakan gibi unvanların hükümdarlarca kullanılması
 - C) Hükümdarların çıkardıkları emirlerde şer'i buyruklara uygun davranmaları
 - D) Hukuk kurallarında örfi kanunlara yer verilmesi
 - Bilginlerin, yabancı terimleri Türkçeleştirerek eserler vermeleri
- 3. Gazneliler ile ilgili,
 - I. Selçuklularla Dandanakan Savaşı'nı yapmaları
 - II. Abbasi halifesini Büveyhoğullarına karşı korumaları
 - III. Baharat Yolu'nu ele geçirmeleri

durumlarından hangileri İslam dünyasının koruyucusu hâline geldiklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 4. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında,
 - I. Karahıtaylarla Katvan Savaşı'nın yapılması
 - II. ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı sayılması
 - III. Bâtınilerin zararlı çalışmalarda bulunması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

2021 TYT

5. Malazgirt Zaferi öncesinde Alp Arslan, Bizans İmparatoru Diyojen'e elçi göndererek barış teklifinde bulunmuştur. Selçukluların savaşmaktan çekindiğini düşünen Diyojen "Ben üstün ve kudretli durumuma çok para ve çaba harcayarak eriştim. Barış ancak Selçuklu başkenti Rey'de olur. ... Biz İsfahan'da kışlayacağız, atlarımız ise Hemedan'da." demiştir. Buna karşılık Türk elçisi ise: "Hayvanlarınız Hemedan'da kışlayabilir fakat sizin nerede kışlayacağınızı bilemem." şeklinde cevap vermiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Selçuklu Devleti'nin Anadolu'ya doğru genişlediğine
- B) Bizans'ın İslam şehirlerine sahip olmak istediğine
- C) İki devlet arasında diplomatik girişimlerin bulunduğu
- D) Türklerin ilerleyişine karşı Haçlı Seferleri'nin başladığına
- E) Selçuklu Türklerinin Bizans ile savaşı göze aldığına

 Selçukluların Türk-İslam mimarisine kazandırdıkları en önemli eserlerden biri olan çadır şeklinde yapılmış anıt mezarlardır.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdaki mimari yapılardan hangisi gelmelidir?

- A) Kervansaray
- B) Su kemeri
- C) Kümbet
- D) Kubbe
- E) Medrese

- 7. Sultan Melikşah döneminde ortaya çıkan Bâtınilik hareketinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Selçuklu tahtında hak iddia etmek
 - B) Sosyal ve siyasi düzeni bozmak
 - C) İslamiyet'in yayılmasını sağlamak
 - D) İran merkezli yeni bir devlet kurmak
 - E) Haçlılarla mücadele etmek

2018 TYT

8. Gazneli hükümdarı Sultan Mahmut, bir gün mezâlim divanında iken; bir tacir, Şehzade Mesut'un kendisinden altmış bin dinarlık kumaş aldığından ancak parasını ödemediğinden şikâyet eder. Tacirin, hakkını aramak istediğini dile getirmesi üzerine Sultan Mahmut, taciri haklı bulur ve alacağının hemen ödenmesini emreder.

Gazneli Devleti'nde yaşanan bu durumla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dava açmanın sultanın iznine bağlı olduğu
- B) Mezâlim divanının Gaznelilere özgü bir kurum olduğu
- C) Sultanın gerektiği durumlarda yargı kararı verebildiği
- D) Mezâlim divanının yalnızca ticari davalara bakmak için kurulduğu
- E) Ticari davaların İslam Hukuku dışında tutulduğu
- 9. Tarih dersinden proje alan Turgut, Kutadgu Bilig ile ilgili şu bilgileri paylaşmıştır: "Türk-İslam edebiyatının günümüze kadar ulaşan ilk eseri olma özelliğine sahiptir. Yusuf Has Hacip eserini 1070'te Doğu Karahanlı Hükümdarı Uluğ Kara Buğra Han'a Türkçe olarak sunmuştur. Eserde insanların hem bu dünyada hem de ahirette mutluluğu elde edebilmek için nasıl bir yaşam sürmeleri gerektiği bilgisi verilmiştir. Ayrıca insanın sosyal hayattaki ve devlet nizamındaki görev ve sorumluluklarına değinilmiş, ideal Türk devlet anlayışının özellikleri anlatılmıştır."

Buna göre,

- I. Uygur alfabesi ile yazıldığı
- II. dinî bilgiler içerdiği
- III. Siyasetname özelliği gösterdiği

ifadelerden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde gelişme gösteren sanatlardan biri olamaz?
 - A) Tezhip
 - B) Minyatür
 - C) Hat
 - D) Ciltçilik
 - E) Resim

2019 TYT

 Gazneli Mahmut, Abbasi halifesini Büveyhoğullarının baskısından kurtarmış ve bu hizmetine karşılık olarak Abbasi halifesinden Sultan unvanını almıştır.

Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gazneli Mahmut'un İslam dünyasının önemli bir siyasi gücü olduğuna
- B) Abbasi halifesinin siyasi yetkilerini Gazneli Mahmut'a bıraktığına
- C) Türkler arasında İslamiyetin hızla yayıldığına
- D) İslam dünyasında mezhep çatışmalarının son bulduğuna
- E) Gazneli Mahmut'un İslam dünyasında siyasi birliği sağladığına

12. Hazar Türkleri Musevilik inancını benimsemiş ve bulundukları bölgede inanç sistemlerini güçlendirmeye çalışmışlardır. Hz. Osman zamanında İslam ordularının Kafkasya'daki ilerleyişini bu düşüncelerle Belencer Savaşı ile engellemişlerdir.

Bu bilgiye göre,

- I. İslamiyetin eşitlik anlayışına karşı olmaları
- II. inanç sistemlerini korumaya çalışmaları
- III. kültürel yapılarını koruma istekleri
- IV. bölgenin yeraltı kaynaklarının yağmalanmasını engelleme,

gibi etkenlerden hangisi İslam ordularına karşı koyma gerekçesi olarak gös<u>terilemez?</u>

- A) I ve II
- B) Yalnız III
- C) I ve IV

- D) III ve IV
- E) Yalnız IV

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

1.	Türkiye Selçukluları	Dönemi'nde	yaşanan,
----	----------------------	------------	----------

- I. İlk Türk beylikleri ile mücadele edilmesi
- II. Bizans ile Anadolu'da savaşlar yapılması
- III. Haçlılara karşı Anadolu'nun korunması

gelişmelerinden hangileri Anadolu'nun Türk yurdu olmasını sağlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

 XI. yüzyıldan itibaren Anadolu, Türkler tarafından yurt edinilmeye başlanmış; 1176'da Miryokefalon Savaşı'nın kazanılmasıyla da Anadolu kesin Türk yurdu olmuştur.

Bu durumun,

- I. Bizans'ın Anadolu'daki varlığının sona ermesine
- II. Arap ve Latin kaynaklarında Anadolu için Türkiye ifadesinin kullanılmasına
- III. Anadolu'da İslamiyet'in yayılmasına

verilenlerden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II

Aşağıdaki devletlerden hangisi Anadolu'da Türkçeyi

C) I ve II

D) II ve III

resmî devlet dili olarak kullanmıştır?

E) I, II ve III

5. • İlk denizci Türk beyliğidir.

letlerinden hangisine aittir?

A) Artukoğulları

B) Mengücekler

C) Danişmentliler

D) Çaka Beyliği

E) Saltuklular

Bizans'a esir düşen ve sonra İzmir ve çevresini ele geçiren bir Türk komutanı tarafından kurulmuştur.

Anadolu'daki ilk medrese olarak bilinen Tokat ve Niksar'daki "Yağıbasan Medresesi" aşağıdaki Türk dev-

Buna göre özellikleri verilen Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çaka Beyliği
- B) Saltuklular
- C) Çubukoğulları
- D) Sökmenliler
- E) Artuklular

 Türk boyları, Anadolu'ya gelerek Selçuklu sultanlarının kendilerine gösterdikleri yerlere ve özellikle sınır bölgelerine yerleştirilmişlerdi.

Türkiye Selçukluları'nın uyguladığı bu politikanın,

- I. Anadolu'da ticaretin gelişmesini sağlamak
- II. Anadolu'daki Türk nüfusunu çoğaltmak
- III. sınır güvenliğini sağlamak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

E) Karesioğulları

C) DanişmentlilerD) Karahanlılar

A) Karamanoğulları

B) Türkiye Selçuklu Devleti

TARİH 1. ADIM

- 7. I. Malazgirt Savaşı
 - II. Haçlı Seferleri
 - III. Miryokefalon Savaşı

Yukarıda verilen savaşlardan hangileri Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

 Büyük Selçuklu sultanı Tuğrul Bey zamanında batı seferlerine önem verilmiştir. Oğuz boyları, Anadolu yönüne sevk edilmiştir.

Büyük Selçuklular'ın batı yönünde akınlar yapmalarında,

- I. Fatımîlere karşı bölgeyi savunmak
- II. İslamiyeti batıya doğru yaymak
- III. Oğuz boyları için yurt sağlamak

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 9. Kösedağ Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'ni yenerek Anadolu'nun büyük bir bölümünü kontrolü altına alan devlet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İlhanlı Devleti
 - B) Memlük Devleti
 - C) Altın Orda Devleti
 - D) Bizans İmparatorluğu
 - E) Trabzon Rum İmparatorluğu

 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da fetihlerde etkili olan komutanlar tarafından kendi adlarıyla Türk beylikleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan ilk Türk beyliklerinden biri <u>değildir</u>?

- A) Saltukoğulları
- B) Mengücekoğulları
- C) Artukoğulları
- D) Hamitoğulları
- E) Danişmentliler

- Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin;
 - I. Türk-İslam kültürünü yansıtan eserler yapılması,
 - II. Yeni yerleşim birimlerinin kurulması ve buralara Türkçe isimler verilmesi,
 - III. Haçlılara karşı Anadolu'nun savunulması

faaliyetlerinden hangilerinin Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin çağdaşı olan devletlerden biri değildir?
 - A) Bizans
 - B) Büyük Selçuklu Devleti
 - C) Danişmentliler
 - D) Saltuklular
 - E) Emeviler

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

- 1. Malazgirt Savaşı'nın sonucunda,
 - I. Anadolu'nun kapısının Türklere açılması
 - II. Orta Asya'dan pek çok Türk'ün Anadolu'ya göç etmesi
 - III. Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması

gelişmelerinden hangilerinin Anadolu'nun Türkleşmesine doğrudan katkıda bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 2. I. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulmuşlardır.
 - Anadolu'daki yerleşim yerlerine Türkçe isimler vermişlerdir.
 - III. Haçlılara karşı mücadele etmişlerdir.
 - IV. Büyük Selçuklu Devleti tarafından yıkılmışlardır.
 - V. Türkiye Selçuklu Devleti'nin dağılması ile kurulmuşlardır.

Yukarıda ilk Türk beylikleri ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) IV ve V
- D) I, II ve III
- E) III, IV ve V
- 3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan İlk Türk beylikleri ile kuruldukları yerler aşağıdakilerden hangisinde <u>yanlış</u> eşleştirilmiştir?
 - A) Saltuklular Erzurum
 - B) Mengücekler Erzincan
 - C) Danişmentliler Siirt
 - D) Artuklular Mardin
 - E) İnaloğulları Diyarbakır

- 4. XI. yüzyılda Anadolu'ya yapılan Oğuz göçlerinde,
 - I. Anadolu'nun İpek Yolu üzerinde yer alması
 - II. iklim ve bitki örtüsünün Türklerin yaşamasına uygun olması
 - III. gaza ve cihat anlayışının benimsenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 5. 1096-1099 yılları arasında yola çıkan 600 bin kişilik Haçlı ordusu Kudüs'ü aşağıdaki devletlerin hangisinden alınmıştır?
 - A) Türkiye Selçuklu Devleti
 - B) Eyyubiler
 - C) Memlûkler
 - D) Fâtımîler
 - E) Musul Atabeyliği
- 6. Haçlı Seferlerinin Anadolu'yu savaş meydanı hâline getirmesi, Anadolu'da köylülerin topraklarını terk ederek şehirlere göç etmesine, asayişin bozulmasına ve can güvenliğinin azalmasına neden olmuştur.

Buna göre Haçlı Seferlerinin Anadolu'da,

- I. ekonomik
- II. sosyal,
- III. dinî

alanlarından hangilerinde olumsuz etki yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

 Eyyubilerin Hittin Savaşı ile Kudüs'teki Latin Krallığı'nı ele geçirmeleri III. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesine neden olmuştur. Kuşatmada başarılı olamayan Haçlılar ülkelerine geri dönmüşlerdir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak,

- I. Haçlılar bu seferden bir netice elde edememiştir.
- II. Kudüs'ü geri almaya yönelik olan III. Haçlı Seferi'dir.
- III. Haçlılarla Eyyubiler arasında savaş yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. III. Haçlı Seferi'nin düzenlenme nedeni Hıttin Savaşı ile Kudüs'ü Haçlılardan geri almasıdır. Ancak Haçlılar amaçlarına ulaşamamışlardır.

Paragraftaki boşluğa aşağıdaki hükümdarlardan hangisi yazılmalıdır?

- A) Selahaddin Eyyubi'nin
- B) I. Kılıç Arslan'ın
- C) I. Mesut'un
- D) İmadettin Zengi'nin
- E) Süleyman Şah'ın

 1243 Kösedağ Savaşı'ndan sonra Türkiye Selçuklu Devleti otoritesini kaybedince Türkmen beylikleri bulundukları yerlerde bağımsız hareket etmeye başlamışlardır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Anadolu'da üretimin durduğunu
- B) Feodal beyliklerin Moğollara tabi olduğunu
- C) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulduğunu
- D) Anadolu'nun Türkleşmesinin durduğunu
- E) Atabeyliklerin bağımsızlıklarına kavuştuğunu

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulmaları
- B) Anadolu'nun Türkleşmesinde rol oynamaları
- C) Türk-İslam kültürünün gelişmesine katkıda bulunmaları
- D) Bizans İmparatorluğu'na son vermeleri
- E) Anadolu'yu Haçlılara, Ermenilere ve Gürcülere karşı korumaları

11. Süleyman Şah, Bizans'ta süren taht kavgalarına karışarak, Botaniates'in imparator olmasını sağladı. Bizans'taki bu durumdan yararlanarak, Güney Marmara kıyılarını, Kocaeli Yarımadası'nı, Üsküdar ve Kadıköy'ü ele geçirdi. Boğaz'ın Anadolu yakasını ele geçiren Süleyman Şah, burada bir gümrük idaresi kurarak Boğaz'dan geçen gemilerden vergi aldı. Bizans, yapılan antlaşma ile Selçuklulara vergi vermeyi kabul etti.

Bu bilgilere göre,

- I. Selçuklular dış politikada başarılı olmuşlardır.
- II. Devlet gelirleri artmıştır.
- III. Ülke sınırları genişlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 12. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı sonrası Anadolu'da kurulan İlk Türk beyliklerinin Türk tarihine yaptığı hizmetlerden biri değildir?
 - A) Anadolu'da Türk nüfusunu artırmaları
 - B) Anadolu'da İslamiyet'i yaymaları
 - C) Türkiye Selçuklularının Anadolu'da ilerleyişini kolaylaştırmaları
 - D) Moğollarla savaşarak Anadolu'nun işgaline engel olmaları
 - E) Anadolu'da pek çok Türk İslam eseri bırakmaları

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi

1. Kösedağ yenilgisinden sonra Anadolu topraklarında yaşanan Moğol baskısı ve zulmü esnasında ortaya koyduğu düşüncelerle Anadolu'da toplumsal huzura sağalamaya gayret etmiştir. Anadolu'da Türk kültür ve uygarlığının oluşumuna büyük katkılar sağlamış bir gönül adamıdır. Arapça ve Farsça bilen şehirlilere hitap eden eserler yanında Türkçe konuşan halk tabakasına da tasavvufu sevdirmiştir.

Buna göre hakkında bilgiler verilen mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlana
- B) Yunus Emre
- C) Tapduk Emre
- D) Hacı Bektaş-ı Veli
- E) Ahmet Yesevi
- I. Fransa'daki Kluni tarikatının Müslümanlarla savaşılması yönünde yaptığı çalışmalar
 - II. Malazgirt'ten sonra zor durumda kalan Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesi
 - III. Türklerin, Anadolu, Suriye, Filistin ve Akdeniz bölgesinden uzaklaştırılmak istenmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Haçlı Seferleri'nin siyasî sebeplerindendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) II ve III E) I ve III
- 3. Kösedağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan Türk beylikleri hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - A) Karamanoğulları beyliği Konya Karaman civarında kuruldu ve döneminin en güçlü beyliğidir.
 - B) Aydınoğulları beyliği denizcilikle uğraşan bir beyliktir.
 - C) Karesioğulları beyliği, Osmanlı Devleti'ne katılan ilk Anadolu beyliğidir.
 - D) Tokat, Sivas ve Ankara civarına hâkim olan Eretna Devleti belli bir dönemden sonra Kadı Burhaneddin Devleti'ne dönüşmüştür.
 - E) Ramazanoğulları beyliği, Maraş ve civarında kurulmuş olup, denizcilik faaliyetlerinde gelişmiş bir beyliktir.

4. XI. yüzyıl sonlarından XIII. yüzyıl başlarına kadar süren haçlı seferlerinin sadece bir tanesinde başarılı olan haçlılar, işgal ettikleri topraklarda haçlı krallıkları kurarak, o topraklarda siyasi olarak tutunmaya çalıştılar.

Buna göre,

- I. Urfa Kontluğu
- II. Trablus Kontluğu
- III. Antakya Prensliği

devletlerinden hangileri bugünkü Anadolu topraklarında kurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2020 TYT

5. Anadolu Selçuklu Devleti, 8 Mart 1220'de Venedik ile dostluk ve ticaret anlaşması yapmıştır. Buna göre Selçuklu topraklarında Venediklilerin kendi aralarında veya diğer yabancılarla olan anlaşmazlıklara, oluşturulacak bir mahkeme heyeti tarafından bakılmasına izin verilmiş ancak hırsızlık ve adam öldürme gibi suçlarda Selçuklu mahkemelerinin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

Bu bilgiyle,

- I. Hristiyanların tek temsilcisinin Venedikliler olduğu
- II. Venedik'e Selçuklu ülkesinde ayrıcalıklar tanındığı
- III. Selçuklu sultanının ticareti canlandırmak istediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III
- Türkiye tarihi açısından "Miryokefalon Savaşı" önemli bir dönüm noktasıdır.

Bu savaşın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Anadolu'ya Türkiye denmeye başlanması
- B) Anadolu'nun kesin olarak Türk yurdu olması
- C) Türklerin batıya ilerleyişinin hızlanması
- D) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan çıkarma umutlarının sona ermesi
- E) Moğol baskısının sona ermesi

TARİH 3. ADIM

7. Türkiye Selçuklu Devleti'ndeki,

- Bizans ile Miryokefalon Savaşı'nın yapılması
- III. Haçlı Seferi'ne karşı mücadele edilmesi
- Anadolu'da Türk birliğinin büyük ölçüde gerçekleştirilmesi

gelişmeler Selçuklu hükümdarlarından hangisi döneminde yaşanmıştır?

- A) Süleyman Şah
- B) I. Kılıç Arslan
- C) II. Kılıç Arslan
- D) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
- E) I. İzzeddin Keykavus
- 8. Ben, Fransa Kralı Kont Philippe... Eşimi boşadığım için Papa tarafından aforoz edildim. Haçlı Seferleri başladığında çok mutlu oldum. Çünkü hem ağır bir cezadan hem de günahlarımdan kurtulacaktım. Topraklarım kilisenin kontrolünde güvende. İslam dünyasından zengin bir kişi olarak geri döneceğim. Ölürsem zaten cennete gideceğim. Papa ve din adamları bizlere cenneti vaat etti.

Yukarıdaki konuşma dikkate alındığında,

- Avrupa'da feodalitenin önündeki en büyük engel Papalıktır.
- II. Din, toplumları harekete geçirici önemli bir unsurdur.
- III. Papa'nın Avrupa'da krallar üzerinde yaptırım gücü vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) II ve III E) I, II ve III
- 9. Haçlı Seferlerinin,
 - I. Feodal beylerin doğudan toprak elde etme isteği
 - II. Papa ve din adamlarının nüfuzlarını artırmak istemeleri
 - III. Hıristiyanların Kudüs'ü Müslümanlardan almak istemesi
 - IV. Bizans'ın Türk ilerleyişi karşısında Avrupa'dan yardım istemesi
 - V. Avrupalıların Türkleri Anadolu, Suriye, Filistin ve Akdeniz'den uzaklaştırmak istemesi

gibi nedenlerinden hangisi ekonomik bir amaç taşır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Türkiye Selçuklu Devleti'nde,

- I. Yassıçemen Savaşı ile Harzemşahların yıkılması
- II. Baba İshak Ayaklanması'nın güçlükle bastırılması
- III. II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in vezir Sadettin Köpek'in etkisinde kalması

gelişmelerinden hangileri ülke yönetiminin ve merkezî otoritenin zayıf olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. II. Gıyaseddin Keyhüsrev döneminin en önemli olayı Kösedağ Savaşı'dır. Anadolu'daki karışıklıkları fırsat bilen Moğollar Anadolu'yu işgal etmeye başlamışlardır. Kösedağ Savaşı, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılışa geçmesine yol açarken, II. Türkmen Beylikleri Dönemi'nin de baslangıcı olmustur.

Buna göre,

- Beyliklerin kurulmasıyla Anadolu'da Türk birliği bozulmuştur.
- II. Kösedağ Savaşı'nı Moğollar kazanmıştır.
- III. Türkiye Selçuklu Devleti yıkılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. XIII. yüzyılın ilk yarısında Anadolu'da,

- Selçuklu şehzadeleri arasında taht kavgalarının olması
- Beyliklerin ortaya çıkması

aşağıdakilerden hangisinin sonuçları arasındadır?

- A) Katvan Savaşı
- B) Yassı Çemen Savaşı
- C) Kösedağ Savaşı
- D) Miryokefalon Savaşı
- E) Dorileon Savaşı

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti

Kayı Boyu, küçük bir beylik yapılanması içinde iken kısa sürede ülke sınırlarını büyüterek Osmanlı Devleti'ni kurmuş ve imparatorluk hâline getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin gelişmesini sağlayan faktörlerden biri değildir?

- A) Balkanlarda büyük devletlerin olmaması
- B) Adalet ve hoşgörü politikası
- C) Padişahların özellikleri
- D) Devletin hanedan ailesinin ortak malı olması
- E) Osmanlıların beyliklere karşı tutumu

2. Osman Bey ele geçirdiği yerde kuracağı yönetimi belirlerken "Ahiler"in desteğini almıştır.

Osman Gazi'nin bu tutumunda aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Ülkenin asker ihtiyacını karşılamak
- B) Fethedilen bölgenin iktisadi kalkınmasını sağlamak
- C) Sosyal hayatın düzenlenmesini sağlamak
- D) Devlet idaresinde Ahilerin gücünden faydalanmak
- E) Halkın fetih hareketlerine olan desteğini artırmak

 XIV. yüzyıl başlarında Avrupa'da feodalite rejimi hüküm sürmekteydi. Sırplar ve Bulgarlar Bizans aleyhine sınırlarını genişletiyordu. Katolik Macarlar, Ortodoks Balkan devletlerini mezhep değiştirmeye zorluyordu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupa devletleri siyasi birliklerini gerçekleştirememişlerdir.
- B) Bizans siyasi olarak güçsüzdür.
- C) Bölgede siyasi çatışmalar hüküm sürmektedir.
- D) Dinî çatışmalar yaşanmaktadır.
- E) Balkan devletleri Bizans'a karşı ittifak kurmuştur.

4. 1243 Kösedağ Savaşı'ndan sonra Anadolu Türk siyasi birliği bozulmuş ve Anadolu'da kurulan Türk Beylikleri, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yerini alma mücadelesine girişmişlerdir. Osmanlı Beyliği, Türk beylikleri arasındaki bu mücadeleye karışmayarak yönünü Bizans'a çevirmiştir. Uyguladığı bu politika ile Anadolu'da esnaf teşkilatı olan Ahilerin desteğini almıştır.

Yalnız bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'da otorite boşluğu olduğuna
- B) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Türk beylikleri ile mücadele ettiğina
- C) Osmanlı Beyliği'nin Bizans ile iyi ilişkiler kurduğuna
- D) Ahilerin, Bizans İmparatorluğu ile ticaret yaptığına
- E) Osmanlı Beyliği'nin, Anadolu'ya hâkim olmak istemediğine
- 5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini kolaylaştırmak için yaptığı faaliyetlerden biri değildir?
 - A) İskân bölgelerine vakıflar kurma
 - B) Göçmenlerin, yeni yerleşim bölgelerine yakın yerlerden olmasına dikkat etme
 - C) Pençik sistemini uygulama
 - D) Tekke ve zaviyeler inşa etme
 - E) Göçmenlerin kullanımına tımar toprağı verme
- 6. Osmanlı Devleti, hükmettiği yerlerdeki halka Avrupa Hıristiyanlığına tanınan hak ve özgürlüklerden daha fazla hak vererek onları daha iyi idare etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin uyguladığı bu politika aşağıdakilerden hangisini sağlamıştır?

- A) Avrupa'da mezhep savaşlarının sona ermesini
- B) Feodalite sisteminin yıkılmasını
- C) Kiliseye duyulan güven ve saygının çoğalmasını
- D) Osmanlı hâkimiyetinin Balkanlarda uzun süreli olmasını
- E) Avrupa'da krallık yönetimine karşı isyanların çıkmasını

TARİH 1. ADIM

- 7. 1402'de Osmanlı ve Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Timur ve Yıldırım Bayezid arasında onur kırıcı mektulaşmaların olması
 - B) Timur'un çıkacağı Çin seferi öncesinde batı sınırlarını güvence altına almak istemesi
 - C) Topraklarını kaybeden Anadolu beylerinin, Osmanlı Devleti'ne karşı Timur'u kışkırtması
 - D) Timur'un, Osmanlı Devleti'ndeki taht kavgalarına karışması
 - E) Osmanlı Devleti'nin, kendisine sığınan Celayiroğlu Ahmet ve Kara Yusuf'u Timur'a iade etmemesi

- 8. Osmanlı Devleti'nin Ankara Savaşı'nı kaybetmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili <u>olmamıştır</u>?
 - A) Anadolu Türk beyliklerinden bazı birliklerin Timur'un tarafına geçmesi
 - B) Karatatarların Timur'un tarafına geçmesi
 - C) Timur'un asker sayısının fazla olması
 - D) Timur'un ordusunda fillerin ve zırhlı süvarilerin bulunması
 - E) Kara Yusuf ve Ahmet Celayir'in Timur'un saflarına katılması

- Ankara Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi Anadolu'da Türk siyasi birliğinin parçalandığının <u>kesin</u> kanıtıdır?
 - A) Osmanlı Devleti'nde taht değişikliğinin yaşanması
 - B) Beyliklerin bağımsızlıklarını ilan etmesi
 - C) Anadolu'da tarım alanlarının zarar görmesi
 - D) Akkoyunluların, Osmanlı Devleti'ni tehdit etmeye başlaması
 - E) İstanbul'un fethinin gecikmesi

- Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri <u>değildir</u>?
 - A) Anadolu Türk siyasi birliği bozuldu.
 - B) Osmanlı'nın Balkanlardaki fetihleri durdu.
 - C) Akkoyunlu Devleti, Osmanlı'yı Anadolu'nun doğusunda tehdit etmeye başladı.
 - D) On bir yıl süren Fetret Devri başladı.
 - E) Osmanlı Devleti Balkanlarda toprak kaybı yaşamadı.

- 11. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri (1402-1413)" olarak adlandırılan dönemin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Taht kavgalarının yaşanması
 - B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması
 - C) Beyliklerin bağımsızlığını ilan etmesi
 - D) Osmanlı Devleti'nin yıkılma tehlikesi geçirmesi
 - E) Egemenliğin farklı bir hanedana geçmesi

12. Timur, Ankara Savaşı sonrası Anadolu beyliklerini yeniden kurarken en geniş hâkimiyet alanını Karamanoğulları Beyliği'ne vermiştir.

Timur'un bu politikayla ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Türk birliğini kendi başına sağlamak
- B) Karamanoğulları'nın Türk beylikleriyle ortak hareket etmesini sağlamak
- C) Karamanoğullarını Osmanlılara karşı kullanmak
- D) Türk cihan hâkimiyeti anlayışını uygulamak
- E) Anadolu'yu iktalara ayırarak vergi gelirlerini arttırmak

(42

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti

 Osmanlı Devleti, Trakya'da ve Balkanlarda fetih politikası izleyerek bu coğrafyalara hükmetmiştir.

Osmanlı	Devleti	Balkanlardaki	fetih	sürecinde
Osilialili	Devieu	Dainailiai uani	1 C III I	Sui eciliue.

- I. iskân
- II. cihat
- III. istimalet

politikalarından hangilerini uygulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

 Osmanlı Devleti, iskân siyaseti ile Balkanlarda fethettiği yerlere Anadolu'dan getirdiği Türk nüfusunu yerleştirerek onlara kullanmaları için toprak vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi iskân siyaseti ile ulaşılmak istenen hedeflerden <u>değildir</u>?

- A) Devlet idaresinde Hristiyan tebaanın gücünden faydalanmak
- B) Devlet otoritesini kuvvetlendirmek
- C) Balkanları Türkleştirmek
- D) Ele geçirdiği yerlerde kalıcı olmak
- E) Fetih hareketlerini kolaylaştırmak

- 3. I. Bizans İmparatorluğu
 - II. Memlükler
 - III. Altınordu Devleti

Yukarıdaki devletlerden hangileri Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Devleti ile çağdaş olan devletlerdendir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 4. Bizans sınırında bir uç beyliği olarak kurulan Osmanlı Beyliği'ni kısa sürede bir devlet hâline getiren Osman Bey'in, Türk töresine uygun olarak fethedilen yerleri fetheden kişiye dirlik olarak vermesinin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?
 - A) Devletin büyümesini sınırlamak
 - B) Fetihlerin hızlanmasını sağlamak
 - C) Devleti teşkilatlandırmak
 - D) Bizans İmparatorluğu'na yardım etmek
 - E) Türkiye Selçuklu Devleti'ne hizmet etmek

- 5. XIV. yüzyıl başlarında Avrupa'da yaşanan,
 - I. kralların otoritesinin zayıf olması
 - II. derebeylik (feodalite) rejiminin bulunması
 - III. Katolik ve Ortodokslar arasında mücadele yaşanması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'ne karşı güçlü bir direncin oluşmamasında etkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı hükümdarı I. Murat, Germiyanoğullarından çeyiz yoluyla Kütahya, Emet, Simav ve Tavşanlı'yı alırken Hamitoğullarından ise para karşılığında Akşehir, Beyşehir, Yalvaç, Seydişehir ve Isparta'yı almıştır.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'nin genişleme siyaseti hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Türk siyasi birliğinin sağlandığı
- B) Beyliklere karşı barışçı bir genişleme politikası izlendiği
- C) Cihat politikasının terk edildiği
- D) Balkanlardaki genişleme siyasetinin Türk beyliklerince desteklendiği
- E) Genişleme sürecinde halifenin desteğinin kazanıldığı

TARİH 2. ADIM

- 7. Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini uygulamasının sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlanması
 - B) Gayrimüslim tebaa arasındaki kültürel farkların ortadan kaldırılması
 - C) Anadolu'daki sosyal çatışmaların azalması
 - D) Yeni fetihlere zemin hazırlanması
 - E) Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik yaşama geçirilmesi

- 8. Osmanlı Devleti, Anadolu'daki beylikleri egemenliği altına alarak,
 - I. Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak
 - II. İslam dünyasının dinî liderliğini ele geçirmek
 - III. cizye ve haraç gelirlerini çoğaltmak

düşüncelerinden hangilerine ulaşmayı amaçlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

 Osmanlı Devleti, Anadolu'da Türk siyasi birliğini kurma faaliyetlerinizamanında başlatmış ve ilk olarak da beyliğini topraklarına katmıştır.

Yukarıda verilen cümledeki boşluklara gelecek kelimeler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Orhan Bey Karesioğulları
- B) Orhan Bey Menteşeoğulları
- C) Yıldırım Bayezid Aydınoğulları
- D) Sultan Murat Hamitoğulları
- E) Çelebi Mehmet Saruhanoğulları

10. Bizanslı tarihçi Dukas, II. Murat hakkında "Halka karşı daima alçak gönüllü ve ihtiyaç sahiplerine karşı cömert idi. Bu lütuflarını yalnız kendi dininden olanlara değil Hıristiyanlara da gösterirdi. Hıristiyanlarla yaptığı antlaşmaların hükümlerine uyardı." demiştir.

Buna göre Balkanlarda Türk hâkimiyetinin güçlenmesinde,

- I. sosyal devlet anlayışını benimseme
- II. istîmâlet anlayışına sahip olma
- III. egemenliğini dinî güce dayandırma

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 11. Balkanlarda Türk hâkimiyetinin kurulmasında etkili olan,
 - I. Varna
 - II. Sırpsındığı
 - III. Birinci Kosova

savaşlarının kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-III
- B) I-III-II
- C) II-I-III
- D) II-III-I
- E) III -I -II
- 12. Fetret Devri'nde Balkanlarda Osmanlı'ya karşı isyan çıkmamasının ve bölgenin Osmanlı'ya bağlı kalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İskân politikasının ve adaletli yönetim anlayışının benimsenmesi
 - B) Ticaret yollarının Osmanlı'nın denetiminde olması
 - C) Bizans'la siyasi ilişkilerin iyi olması
 - D) Balkanlarda Türk nüfusunun çok olması
 - E) Beyliklerle mücadele edilmesi

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti

- Aşağıdakilerden hangisi XIV. yüzyıl başlarında Yakın Doğu ve Avrupa'da bulunan devletlerden biri değildir?
 - A) Büyük Selçuklu Devleti
 - B) Türkiye Selçuklu Devleti
 - C) İlhanlılar
 - D) Memluklar
 - E) Altı Orda Devleti

- I. Bursa'nın Fethi
 - II. Palekanon Muharebesi
 - III. Koyunhisar Muharebesi
 - IV. İznik'in Fethi

Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde meydana gelen gelişmelerin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I II I II IV
- B) II I III IV
- C) III I II IV
- D) III II I IV
- E) IV III II I

2018 TYT

2.

1340'larda Osmanoğullarının egemenlik alanını gösteren bu haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'da Beylikler Dönemi'nin devam ettiği
- B) Selanik'in, Bizans hâkimiyetinde bulunduğu
- C) Osmanoğullarının topraklarının gaza için uygun konumda olduğu
- D) Osmanoğullarının Rumeli'ye geçtiği
- E) Kuzey Ege'deki bazı adaların Bizans'a ait olduğu
- I. Koyunhisar Muharebesi
 - II. Palekanon Muharebesi
 - III. İznik'in Fethi

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Osman Bey döneminde meydana geldiği söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Osmanlı Devleti kuruluşunun ilk yıllarında Bizans İmparatorluğu ile savaşlar yapmış, Balkanlara geçtikten sonra ise savaşlarını genelde haçlılara karşı yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Bizans imparatorluğu ile yaptığı savaşlardandır?

- A) Çirmen Sırpsındığı
- B) Koyunhisar Palekanon
- C) Koyunhisar Çirmen
- D) Palekanon Sazlıdere
- E) Sırpsındığı I. Kosova

Osmanlı Devleti'nin Rumeli topraklarında kullanılan yerleşim yeri adları Anadolu'daki boyların veya bazı yerlerin isimlerini taşır: Canikli, Geredeli, Saruhanlı, Oğuzlar, Menteşeli, Balabanlı, Tatarlar...

Osmanlı Devleti'nde görülen bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) İskân faaliyetleriyle Anadolu kültürünün Rumeli'ye taşınması
- B) Türk kültürünün evrensel nitelikler göstermesi
- C) Balkan halklarının asimile olması
- D) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması
- E) Rumeli'nin çok uluslu yapısının sona ermesi

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak için son verdiği beyliklerden değildir?
 - A) Karesioğulları
 - B) Aydınoğulları
 - C) Karakoyunlular
 - D) Menteşeoğulları
 - E) Germiyanoğulları

- 8. Osmanlı Devleti'nde ilk dinî ve sosyal boyutlu isyan hareketi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Düzmece Mustafa Olayı
 - B) Şeyh Bedrettin İsyanı
 - C) Buçuktepe İsyanı
 - D) Şehzade Mustafa Olayı
 - E) Kalenderoğlu İsyanı

9. 1402 Ankara Savaşı sonrası Yıldırım Bayezid esir düşmüş bir süre sonrada ölmüştür. Bunun sonucunda devlet parçalanma durumuna gelmiş, şehzadeler arasında mücadele başlamış ve Fetret Devri yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Fetret Devri'nde taht mücadelesi veren şehzadelerden biri değildir?

- A) Şehzade Süleyman
- B) Çelebi Mehmet
- C) İsa Çelebi
- D) Musa Çelebi
- E) Şehzade Selim

- 10. Osmanlı Devleti'nin "Beylikten Devlete" geçiş sürecinde (1300-1453) batı sınırları ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - A) Ankara Savaşı'ndan sonra Balkanlarda milliyetçilik isyanlarının çıkması
 - B) Çelebi Mehmet zamanında ilk deniz savaşının Venediklilerle yapılması
 - C) Niğbolu Savaşı sonrasında Yıldırım Bayezid'e Sultan-ı İklim-i Rum unvanının verilmesi
 - D) Orhan Gazi zamanında Çimpe Kalesi'nin alınarak Rumeli'ye geçilmesi
 - E) II. Murat zamanında Edirne-Segedin Antlaşması'nın Macarlarla yapılması

- 11. Aşağıdakilerden hangisi Çelebi Mehmet Dönemi olaylarından biri <u>değildir</u>?
 - A) Karamanoğulları'nın hâkimiyet altına alınması
 - B) Şeyh Bedrettin İsyanı
 - C) Mustafa Çelebi İsyanı
 - D) Şehzade Mustafa Ayaklanması
 - E) İlk Osmanlı-Venedik deniz savaşı

- 12. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu dönemde,
 - I. Fransa
 - II. İngiltere
 - III. Beni Ahmer Devleti

devletlerinden hangileri Avrupa'da yer almaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler

 Osmanlı Devleti'nde üç yıl üst üste toprağını ekmeyenin dirliği elinden alınarak başkasına verilmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yönelik <u>değildir</u>?

- A) Üretimde sürekliliği sağlamak
- B) Çiftliklerin bölünmesine engel olmak
- C) Devlet otoritesini kuvvetlendirmek
- D) Devletin asker kaybına mani olmak
- E) Ülke ekonomisini güçlü tutmak
- 2. Devşirme kanunu ile Hıristiyan çocukların bir kısmı kapıkulu askeri yapılmıştır. İçlerinden saraya alınanlar enderundaki eğitimden sonra sadrazamlık gibi kadrolara getirilmişlerdir. Başlangıçta sadece Balkanlarda uygulanan kanun XV. yüzyıl sonlarından itibaren Anadolu'da da uygulanmıştır. Devşirme yapılacak bölgede, öncelikle çocuklarının devşirilmesini isteyen ailelerin çocukları değerlendirilmiştir. Kanuna göre iki ve daha fazla çocuğu bulunanların sağlıklı olan çocuğu tercih edilmiştir.

Bu bilgilere göre devşirme sistemi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Devşirilen çocuklar belli bir kurala göre yetiştirilmiştir.
- B) Devşirme kanunu zamanla değişime uğramıştır.
- C) Tek çocuğu olan ailelerden çocuk alınmamıştır.
- D) Gönüllü ailelere öncelik verilmiştir.
- E) Gayrimüslimler devlet kadrolarında görev yapmışlardır.
- 3. Türkler ilk zamanlardan itibaren kadın, erkek, çocuk, yaşlı demeden her zaman savaşa hazırlıklı olmuşlardır. Türkler askerlik görevini vatan borcu olarak bilmiş, bu vazifeyi gönüllü olarak yapmışlardır. Osmanlı Beyliği'nin Kuruluş Dönemi'nde de kadınlar Bâcıyân-ı Rûm birliğini kurmuşlardır.

Bu bilgilere göre Türk toplum yapısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Düzenli askerî birlikler kurmuşlardır.
- B) Ordu-millet anlayışı hâkim olmuştur.
- C) Kadınlar her alanda etkin bir konumdadır.
- D) Şeri esaslar toplumsal hayatı düzenlenmiştir.
- E) Çocuklar ve kadınlar ordunun asli unsurudur.

4. Osman ve Orhan Bey dönemlerinde fetih siyasetinde gazilerin çok önemli bir yeri vardır. Yıldırım Bayezid döneminde ise gaza geleneğinin daha da canlandırıldığı söylenebilir. İstanbul'un fethinden sonra gaza ruhu, bizzat Fatih Sultan Mehmet'te ve sınır boylarındaki mevcut akıncı birliklerinde devam etmiştir.

Bu bilgilerin aşağıdaki yargılardan hangisine kanıt oluşturduğu söylenebilir?

- A) Gönüllü askerî birlikler İstanbul'un fethinden sonra önem kazanmıştır.
- B) Tımarlı Sipahilerin kurulmasıyla gaziler merkez ordusuna alınmıştır.
- C) Kale kuşatmalarında gaziler önemli bir rol oynamıştır.
- D) Kuruluş döneminde var olan gaza ruhu yükselme döneminde de devam etmiştir.
- E) Yıldırım Bayezid Kapıkulu Ocağı'nın temelini gazilerden oluşturmuştur.
- 5. Ahi teşkilatı, şehirlerde esnaf ve zanaatkârların sosyal ve ekonomik olarak örgütlenmesiyle ortaya çıkmıştır, aynı zamanda dinî, ahlaki ve askerî bir özellik taşımaktadır. Fethedilen bölgelerin nasıl yönetileceği ile ilgili beylere danışmanlık yapmak gibi önemli görevleri de üstlenmiştir.

Buna göre Ahi teşkilatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mesleki ve kültürel bir örgütlenme oldukları
- B) Tarımsal üretim faaliyetlerini planladıkları
- C) Yöneticilere danışmanlık hizmeti sundukları
- D) Şehir ekonomisinde rol oynadıkları
- E) Sadece ekonomik bir özellik taşımadıkları
- 6. Osmanlı Devleti'nde devşirme kökenli yeniçeriler ve yöneticiler, Tımarlı Sipahilere karşı bir denge unsuru oluşturmuştur. Osmanlılar, bu askerî gruplardan herhangi birisinin imtiyazlı ve güçlü bir sınıf hâline gelmesine izin vermemiştir.

Osmanlı Devleti bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Merkezî otoriteyi güçlü tutmayı
- B) Eyaletlerin yönetimini kolaylaştırmayı
- C) Seyfiye sınıfı arasında eşitlik sağlamayı
- D) Gaza anlayışını canlı tutmayı
- E) Üretimi sürekli hâle getirmeyi

TARİH 1. ADIM

7. Osmanlı Devleti'nde öncü kuvvetler, akıncı, deli gibi hafif süvari ve azeb gibi hafif piyade birliklerinden oluşurdu. Öncü süvari birliklerinden olan akıncıların varlığı Osman Gazi zamanına kadar uzanır. Bir ocak şeklinde teşkilatlanmalarında Gazi Evrenos Bey'in büyük emeği geçmiştir. Yeniçeri Ocağı'nın kurulmasından sonra görevleri sadece sınır boylarına inhisar eden akıncıların özel bir statüsü vardı. Devlet akıncılar için kışla tahsis etmez, onlara maaş vermez, teçhizat ve silah sağlamazdı. Akıncılar her türlü ihtiyaçlarını kendileri temin ederler, genellikle düşmandan aldıkları ganimetle geçinirler, buna mukabil devlete vergi vermezlerdi.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde öncü kuvvetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Atlı ve yaya birliklerinden oluştuğu
- B) Yeniçeri Ocağı'nın kurulmasından sonra işlevlerinin değiştiği
- C) Kuruluş döneminden itibaren orduda yer aldıkları
- D) Rütbe ve derecelere göre teşkilatlandıkları
- E) Kendisine has bir teşkilatlanma yapısının olduğu
- 8. Osmanlı'nın topraklarında yaşayan Hristiyan ailelerin çocuklarından bir tanesinin alınarak devlet hizmeti için yetiştirildiği sistem aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Devşirme
 - B) Vakıf
 - C) İstimalet
 - D) Sancağa çıkma
 - E) Tımar
- 9. Osmanlı Devleti'nde idari sisteme bağlı olarak bugünkü manada hem askerlik hizmeti yapanlar hem de memur statüsünde bulunanlar askerî sınıfı oluştururdu. Bu sınıfa mensup beylerbeyi, sancakbeyi, tımarlı sipahi gibi kişiler vergi vermez ve yaptıkları askerlik hizmetleri karşılığı bir yerin veya köyün vergisini toplama yetkisine sahip olurdu. Vergi veren şehir, kasaba ve köy ahalisi ile konar-göçerlere ise "reaya" denirdi.

Verilenlere göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Alınan vergi miktarları bölgelere göre değişiklik gösterirdi.
- B) Reaya devlete vergi öderken, askerî sınıf vergi ödemezdi.
- C) Hıristiyanlar devlet görevlerine alınmazdı.
- D) Müslümanlar ayrıcalıklı kesimi oluştururdu.
- E) Konar-göçerler vergilerden muaf tutulurdu.

10. Devşirme sistemi, başlangıçta sadece Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki topraklarında uygulanmıştı. Bu sistem için ihtiyaca göre sadece Balkanlardan değil bazen Orta Anadolu'dan çocuklar da devşirilmiş hatta Kafkasya'dan da devşirme alındığı olmuştu. Böylece imparatorluk sınırları içerisindeki bütün Hristiyan halk bu uygulamaya tabi tutulmuştu.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Asker kaynağını farklı milletler oluşturmuştur.
- B) Hristiyan halktan asker teminine öncelik vermiştir.
- C) Osmanlı Devleti farklı coğrafyalarda egemen olmuştur.
- D) Devşirme sistemi ilk önce Balkanlarda uygulanmıştır.

E) Devşirme sistemi ilk defa Osmanlı Devleti ile başlamıştır.

- 11. Osmanlı Devleti Dirlik (tımar) sistemi ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamamıştır?
 - A) Askerî masrafları karşılayarak, askerlik giderlerini azaltmayı
 - B) Toprakların düzenli işletilerek üretimin sürekliliğini sağlamayı
 - C) Devletin vergi gelirlerini artırmayı
 - D) Asayiş ve güvenliği sağlamayı
 - E) Bürokraside ihtiyaç duyduğu yönetici kadroyu yetiştirmeyi

- 12. Osmanlı Devleti'nde Orhan Bey döneminde kurulan <u>ilk</u> daimi ve düzenli birlikler aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sakalar
 - B) Beşliler
 - C) Yaya ve müsellemler
 - D) Tımarlı Sipahiler
 - E) Kapıkulu Süvarileri

48

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler

- Osmanlı Devleti'nde "Kapıkulu Askerleri" olarak adlandırılan askerî birliğin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?
 - A) Saray ordusu olma
 - B) İstanbul'un güvenliğini sağlama
 - C) Giderleri için tımar topraklarından faydalanma
 - D) Hanedan ailesinin otoritesini kuvvetlendirme
 - E) İnsan kaynağı olarak gayrimüslim kökenli kişilerden faydalanma

- Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin özelliklerinden biri değildir?
 - A) Vakıf kurumlarının giderlerinin karşılanılması
 - B) Hazineden para çıkmadan taşra ordusu oluşturulması
 - C) Toprakların vergi gelirlerine göre sınıflandırılması
 - D) Memurların maaşları için mali kaynak oluşturulması
 - E) Tımar sahiplerince her üç bin akçe için "Cebelü" denilen asker yetiştirilmesi

 Avrupa'da, feodalite sistemi içerisinde köle-çiftçi sınıfı görülürken Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemi içerisinde böyle bir yapı oluşmamıştır.

Tımar sisteminin uygulandığı Osmanlı Devleti'nde feodal bir yapı oluşmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toprak mülkünün devlete, kullanım hakkının köylüye ait
 olması
- B) Topraklarda ürün çeşitliliğinin sağlanması
- C) Köylüye ürünlerini pazarlama hakkının verilmesi
- D) Çiftçilerden toprak kirası alınması
- E) Toprakların gelir miktarına göre sınıflandırılması

- 4. Tımar sisteminin faydaları ile ilgili olarak,
 - I. üretimde süreklilik sağlanması
 - II. atlı askerî birlik yetiştirilmesi
 - III. merkezî otoritenin güçlenmesi
 - IV. gelirlerin doğrudan hazineye aktarılması

gibi durumlardan hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV
- 5. Timar sisteminde,
 - I. cebelü yetiştirme
 - II. vergi toplama
 - III. köylüyü yargılama
 - IV. toprağın işletilmesini sağlama

gibi yükümlülüklerden hangileri tımar sahibine aittir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II ve IV

- Orhan Bey döneminde oluşturulan daimî ordu aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Cebeciler
 - B) Gönüllüler
 - C) Azaplar
 - D) Yaya ve Müsellemler
 - E) Yeniçeriler

TARİH

- Osman Bey döneminde savaş zamanı eli silah tutanlar savaşa giderdi.
 - Orhan Bey zamanında, düzenli bir ordu kurulmuştur.
 - I. Murat zamanında Kapıkulu Ocağı kurulmuştur.

Buna göre,

- I. Donanma birlikleri kurulmuştur.
- II. Osman Bey zamanında sistemli bir askerî yapı yoktur.
- III. Zaman içerisinde askere duyulan ihtiyaç giderek artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti bazı topraklarının gelirlerini, belirli bir süreyle hizmet karşılığı olarak askerlerine ve memurlarına vermiştir. Tımar sahipleri devletin toprağını en verimli şekilde işletmek ve sorumluluğu altındaki askerlere bakmak zorundaydı. Tımar sahibi askerlerine harcama yapıp vergilerini de ödedikten sonra kalan parayı kendisine alırdı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti toprak sistemiyle, askerî sistemi kaynaştırmıştır.
- B) Tımar sahibi olabilmek için belirli şartlara sahip olmak gereklidir.
- C) Tımar arazisi tımar sahibine belirli bir süreyle verilmiştir.
- D) Devşirme usulüne dayalı olarak oluşturulmuştur.
- E) Tımar sahiplerinin hem devlete hem de askerlerine karşı sorumluluğu vardır.

- 9. Osmanlı Devleti iktisadi anlayışında tımar toprakları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 - A) Mülkiyeti devlete aittir.
 - B) Vakfedilmesi ve bağışlanması yasaklanmıştır.
 - C) Vergileri sipahi tarafından toplanmıştır.
 - D) Ordunun hazineye olan yükünü azaltıcı bir rol oynamıştır.
 - E) Tımar kanunları sadece şeri esaslara göre düzenlenmiştir.

- 10. Osmanlı Devleti'nde "Pençik Sistemi"nin uygulanmasındaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İslamiyet'i yaymak
 - B) Çok uluslu bir askerî yapı kurmak
 - C) Hıristiyanlık kültürünü asimile etmek
 - D) Devlete sadık kişilerden oluşan bir ordu kurmak
 - E) Toprak gelirleriyle devlet adına asker yetiştirmek

- 11. Osmanlı Devleti'nde "Altı Bölük" olarak da isimlendirilen Osmanlı askerî birliği aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tımarlı Sipahiler
 - B) Humbaracı Ocağı
 - C) Kapıkulu Süvarileri
 - D) Cebeci Ocağı
 - E) Yayalar ve Müsellemler

12. Orhan Bey döneminde artan asker ihtiyacını karşılamak üzere Türklerden oluşan birlikleri kuruldu. I. Murat döneminde ortaya çıkan ihtiyaç sonucunda Hristiyan çocuklarının devşirilip orduya alınmasıyla oluşturuldu.

Paragrafta boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Yaya ve Müsellem Azaplar
- B) Cebeci Lağımcılar
- C) Yaya ve Müsellem Yeniçeri Ocağı
- D) Timarlı Sipahiler Humbaracılar
- E) Bostancılar Yeniçeri Ocağı

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler

- Aşağıdaki teşkilatlanmalardan hangilerinin birbirine benzediği söylenemez?
 - A) İkta Tımar
 - B) Divanı Saltanat Divanı Hümayun
 - C) Reisülbahr Kaptanıderya
 - D) Atabey Lala
 - E) Mirî arazi Mülk arazi

 Osmanlı Devleti'nde yönetenler grubunda yer alan "seyfiye" kılıç sahibi anlamına gelir ve askerî sınıfı temsil ederdi.

Aşağıda verilen Osmanlı devlet görevlilerinden hangisi "seyfiye" sınıfının temsilcilerinden biri <u>değildir</u>?

- A) Veziriazam
- B) Sancak Beyi
- C) Kaptanıderya
- D) Beylerbeyi
- E) Defterdar

- 3. Osmanlı Devleti'nde kurulan aşağıdaki askerî birimlerden hangisi Türk-İslam devletlerindeki gulâm ordusuna benzer nitelikler taşımıştır?
 - A) Kapıkulu Askerleri
 - B) Tımarlı Sipahiler
 - C) Müsellemler
 - D) Sakalar
 - E) Akıncılar

- Aşağıdakilerden hangisi kapıkulu askerî birliklerinin içerisinde yer almaz?
 - A) Yeniçeriler
 - B) Topçular
 - C) Azebler
 - D) Lağımcılar
 - E) Cebeciler

2021 TYT

5. Osmanlı Devleti'nde bir padişah tahta çıktığında beylerbeyleri, sancakbeyleri ve kadılara genellikle aşağıdaki ifadeleri içeren bir ferman gönderilirdi. "Allah'ın yardımıyla saltanat benim oldu. Bugün vezirler, ulema ve büyük küçük bütün makam sahiplerinin ittifakıyla bana atalarımdan kalan sultanlık tahtına oturdum. Adıma hutbe okunmuş ve sikke kesilmiştir. Bu fermanı alır almaz bütün kent ve kasabalarda halka cülusum bildirilsin..."

Bu fermandaki ifadelere göre Osmanlı Devlet yönetimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Aristokratik bir yönetim biçimi söz konusudur.
- B) Egemenlikle ilgili birtakım semboller bulunmaktadır.
- C) Meşruiyet açısından ulemanın görüşüne dikkat edilmektedir.
- D) Hükümdar değişikliğini reayanın öğrenmesine önem verilmektedir.
- E) İlahi kaynaklı bir egemenlik anlayışı vardır.
- Osmanlı Devleti'nden önce kurulan Türk-İslam devletlerinde devşirme sistemine benzer sistemler uygulanmıştır.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu sistemin ismi yazılıdır?

- A) Memlûk
- B) Gulâm
- C) Hassa
- D) Kölemen
- E) İkta

TARİH

- 7. "Devşirme Sistemi" hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - A) Devşirilecek çocuğun özellikleri, ocağın şecere defterine yazılırdı.
 - B) Bir hanenin tek oğlu devşirilmezdi.
 - C) Devşirmeler genellikle Rumeli'deki Hıristiyan ailelerin çocuklarından seçilirdi.
 - İhtiyaç halinde Yahudi ve Müslüman ailelerden de ocağa asker alımı yapılırdı.
 - E) Alınan çocuklar en az 3 an fazla 8 yıllık bir eğitimden sonra Acemi Oğlanlar Ocağı'na gönderilirlerdi.
- Başlangıçta Türkiye Selçuklu Devleti'ne bağlı bir uç beyi konumunda olan Osmanlı Beyliği, sefere çıkmadan önce birçok Türkmen aşiretine duyuruda bulunur ve sefer için asker toplardı.

Buna göre,

- I. Başlangıçta Osmanlı'nın düzenli bir askerî gücü yoktu.
- II. İlk askerî birlikleri atlı aşiret birliklerindendi.
- III. Konar-göçer yaşam süren Türkmen birliklerinden sürekli bir verim alınamamıştı.

durumlardan hangisi Osmanlı Devleti'nin başlangıç dönemindeki askerî yapısı için söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 9. Tımar sistemi içerisinde yıllık geliri yüz bin akçeden fazla olup üst düzey devlet görevlilerine verilen toprak aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kılıç Tımarı
 - B) Mukataa
 - C) Has
 - D) Zeamet
 - E) Terakki Tımarı

- 10. Aşağıdakilerden hangisi Tımar sisteminde Tımar sahibi olan sipahinin sorumlulukları arasında <u>yer almaz</u>?
 - A) Köylüden kanunda belirtilenden daha fazla vergi almamak
 - B) Köylüye gerektiğinde tohum ve tarım araç-gereçlerinde yardımcı olmak
 - C) Köylüleri yargılamak
 - D) Bulunduğu yörede asayişi sağlamak
 - Köylüye kanunda belirtilen dışında angarya işlerinde çalıştırmamak

- 11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Klasik Çağı'nda (1300-1600) eyalet askeri sınıfı içerisinde <u>yer almaz</u>?
 - A) Deliler
 - B) Beşliler
 - C) Akıncılar
 - D) Tımarlı Sipahiler
 - E) Leventler

- 12. Aşağıdakilerden hangisi devşirme sistemi uygulanırken dikkat edilen esaslardan biri değildir?
 - A) Şehirli çocuklar alınmazdı.
 - B) Musevi çocuklar alınmazdı.
 - C) Akıllı ve fiziği iyi olan çocuklar tercih edilirdi.
 - D) Tek erkek evladı olan ailelerin çocukları alınmazdı.
 - E) Sadece Rumeli topraklarında uygulanırdı.

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

1. II. Mehmet Dönemi'nde kurulmuş olan Sahn-ı Seman Medresesi üst düzey eğitim veren bir yükseköğrenim kurumudur. Eğitim müfredatının hazırlanmasında ünlü matematikçi Ali Kuşçu etkili olmuştur. Bu medresede öğrencilere Kur'an, hadis, kelam, fıkıh, tefsir, fizik, kimya, matematik ve astronomi gibi dersler okutulmuştur. Medresede eğitimini tamamlayan öğrencilere müderrislik ve kadılık yapabileceğine dair diploma verilmiştir.

Bu bilgilere göre Sahn-ı Seman Medreseleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dinî ve pozitif bilimler birlikte öğretilmiştir.
- B) Batıdaki bilimsel gelişmelerin yakından takip edilmesini sağlamıştır.
- C) Yapılanmasında bilim adamları etkili olmuştur.
- D) Osmanlı eğitim ve hukuk sistemine katkıda bulunmuştur.
- E) Günümüzdeki üniversiteler düzeyinde eğitim verilmiştir.
- Medreseler dinî ve pozitif bilimlere ait yüksek öğretim düzeyinde eğitimin verildiği kurumlardır.

Osmanlı Devleti'nde medreselerin açılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili <u>değildir</u>?

- A) Müderris ihtiyacını karşılamak
- B) Bilimsel çalışmalarda bulunmak
- C) Dinî ilimler üzerine araştırmalar yapmak
- D) Eğitimde birliği sağlamak
- E) Halkın eğitim ve kültür seviyesini yükseltmek
- Osmanlı kanunnamelerinde geçen "ıssızı şenlendirmek" tabiri sıkça kullanılmıştır. Buradaki temel amaç terk edilmiş köy, mezra ve yerlere halkı yerleştirerek ekonomiye kazandırmak olmuştur.

Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nden itibaren bu amaç için aşağıdakilerden hangisini kullanmıştır?

- A) İskân Siyaseti
- B) Ahilik Teşkilatı
- C) Vergi Sistemi
- D) Sancak Sistemi
- E) Veraset Sistemi

- 4. Osmanlı'da sosyal bir devlet anlayışının olduğunu iddia eden bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne doğrudan kanıt olarak gösterebilir?
 - A) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
 - B) Hükümdarlığın padişah ve oğullarına ait olması
 - C) Osmanlı padişahlarının kendi adlarına para bastırması
 - D) Yabancı devletlere ticari ayrıcalıklar verilmesi
 - E) İstanbul'da Sahn-ı Seman Medresesi'nin açılması

5. Osmanlı halkının eğlencelerinde saraydaki törenler ve önemli günler etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi halkın eğlenmesine imkân sağlayan saray merasimlerinden biri <u>değildir</u>?

- A) Hükümdar çocuklarının doğması
- B) Hanedan ailesi düğünleri
- C) Cülus törenleri
- D) Askerî zaferleri
- E) Cuma selamlığı

6. İstanbul'un alınması, tarihî bir imparatorluk merkezi olmasının yanında Osmanlı Devleti'nin güvenliği ve geleceği için siyasi, askerî ve ekonomik bakımdan zorunluydu.

Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un alınmasını ekonomik açıdan zorunlu kılan nedenlerdendir?

- A) Anadolu ve Rumeli topraklarını birleştirme isteği
- B) Bizans'ın Avrupalıları Osmanlı Devleti'ne karşı kışkırtması
- C) İstanbul'un kara ve deniz ticaret yolları üzerinde olması
- D) Taht iddiasında bulunan şehzadelerin Bizans tarafından kışkırtılması
- E) Ortodoks ve Katolik kiliselerinin ayrılığını devam ettirme isteği

TARİH 1. ADIM

 Osmanlı Devleti'nde Kazaların başında ilmiye sınıfına mensup kadılar bulunurdu. Kadıların idari, ilmî ve adli konularda oldukça geniş yetkileri vardı.

Aşağıdakilerden hangisi kadıların idari görevleri arasında yer almaz?

- A) Evlenme, boşanma, ticaret davaları gibi konularda karar vermesi
- B) Bulunduğu yerde ordunun ihtiyaçlarının görülmesinden sorumlu olması
- C) Üretimin kontrolünü gerçekleştirmesi
- D) Divanda alınan emirleri halka bildirmesi
- E) Bölgesindeki asayişi sağlaması
- 8. Geleneksel anlamda konar-göçer bir yaşam tarzına sahip olmasına rağmen Osmanlılar, kuruluştan itibaren yerleşik hayatı daha fazla benimseyen bir siyasi teşekkül olarak ortaya çıkmıştır. Kurulduğu bölgedeki kadim şehir, kasaba ve köyler ile buralarda yaşayanları yadırgamadan kabullenen Osmanlılar; cami, medrese, mescit, han ve hamam gibi yapılarla buraları imar etmiştir.

Bu duruma göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaşçı bir yapıya sahip oldukları
- B) Ekonomik hayatın hayvancılığa bağlı kaldığı
- C) Kuruluştan itibaren imar faaliyetlerine önem verdikleri
- D) Eski yönetim geleneğinin unutulduğu
- E) Çadır hayatının devam ettiği
- XIII. yüzyılda tasavvuf ilmi ile yoğrulan sûfiler; terk edilen, yıkılan yerleri yeniden imar ettikleri gibi dinî ve ilmî çalışmalarda bulundular. Bu yüzden sultanlar ve devlet adamları da vakıflar kurarak onları desteklediler. Böylece kaynağı İslam olan adalet anlayışı ve devletin desteği ile sûfiler Anadolu'nun yeniden imarında büyük rol oynadılar. Hem mutasavvıf, gerektiğinde savaşçı olan dervişler; yol kenarlarına, boş topraklara tekke ve zaviyeler inşa ederek; yerli halkın da İslamlaşmasına vesile oldular. Sûfiler, aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve gelişme aşamasına büyük katkı sağladılar.

Buna göre sûfilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devletle iş birliği içerisinde olmuşlardır.
- B) Anadolu'nun bayındır hâle getirilmesine katkı sağlamışlardır.
- C) Askerî faaliyetlerin içinde yer almışlardır.
- D) Halkı manevi açıdan motive etmişlerdir.
- Kendilerine sağlanan özel mülk gelirleriyle faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

10. Osmanlı sultanları, merkezî otoriteyi güçlendirmek için idari işlerde sarayda eğitim görmüş kişilere görev vermiş ve ulemayı da kendi hizmetine alarak devlet teşkilatlanmasını sağlam temellere oturtmuştur. Hem şeriatı hem de doğrudan doğruya sultan tarafından çıkarılan kanunları ve nizamları uygulayan kadıya, bir yöneticinin emir verme yetkisi yoktur. Diğer taraftan, şeriatla ilgili konular üzerinde fetva veren şeyhülislamın, devlet işlerine müdahale etme hakkı olmayıp sadece devlet işlerinin dine uygunluğu konusunda görüşü alınmıştır.

Buna göre ulemaya tanınan yetkilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kadılar kanunları uygulama konusunda bağımsız hareket etmiştir.
- B) Kadıların görev alanı yargı işleriyle sınırlandırılmıştır.
- C) Ulema, devlet idaresini destekleyici bir konumda yer almıştır.
- D) Şeyhülislamın yetkileri dinî konularla sınırlandırılmıştır.
- E) Şeyhûlislam alınan kararların dine uygunluğuna dair fetva vermiştir.

11. Aşağıdakilerden hangisi İlmiye sınıfının görevleri arasında yer almaz?

- A) Medreselerde eğitim vermek
- B) Mahkemelerde adaleti yerine getirmek
- C) Suçluları yakalamak
- D) Vakıfları denetlemek
- E) Fetva vermek
- 12. Timur'un torunu ve Timur Devleti'nin dördüncü hükümdarı olan Uluğ Bey aynı zamanda matematik ve astronomi alanında yapmış olduğu çalışmalarla Türk İslam dünyasında nam kazandı. Uluğ Bey, hükümdarlığı döneminde, Semerkant'ta medrese ve rasathane inşa ettirdi. 1421 tarihinde tamamlanan Semerkant Medresesi, uzun yıllar çeşitli ilimlerin öğretildiği bilim merkezi oldu. Dönemin birçok ünlü bilim insanı burada dersler verdi.

Buna göre Uluğ Bey ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İlmî çalışmalarda bulunmuş bir hükümdardır.
- B) Döneminde fetih faaliyetlerine önem verilmemiştir.
- C) Astronomi çalışmalarına katkısı olmuştur.
- D) Semerkant'ta ilim faaliyetlerinin canlanmasını sağlamıştır.
- E) Çalışmaları Türk-İslam dünyasında yankı uyandırmıştır.

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

 Divân-ı Hümâyun, üyeleri hükümdarca belirlenmiş padişah adına yasama, yürütme, yargı yetkilerini kullanan bir kuruldur.

Divanı hümayunda,

- I. kalemiye
- II. seyfiye
- III. ilmiye

sınıflarından hangileri temsil edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

- Osmanlı Devleti'ndeki eğitim kurumları ve hizmet ettikleri alanlar hakkında aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Lonca Teşkilatı Yaygın eğitim
 - B) Enderun Mektebi Saray eğitimi
 - C) Medrese Örgün eğitim
 - D) Humbarahane Askerî eğitim
 - E) Sıbyan Mektebi Sağlık eğitimi

- 3. Anadolu'nun İslamlaşmasında,
 - I. Türkmenlerin Anadolu'ya yerleşmeye başlamaları
 - II. Sûfi ve öğretilerinin Anadolu'da yaygınlaşması
 - III. tekke ve zaviyelerin inşa edilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde terzilik yapan Hasan Efendi, Kapalı Çarşı'dan peşin para ile sipariş ettiği ürünü alamayınca durumu kadı efendiye şikâyet etmiş ancak sorunu çözülmeyince de Topkapı Sarayı'ndaki Divân-ı Hümâyun'da hakkını aramış ve böylece adaletin gerçekleşmesi sağlanmıştır.

Bu duruma bağlı olarak Osmanlı hukuk sisteminin özellikleri hakkında aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkündür?

- A) Kadı, Osmanlı hukukunun en üst düzey temsilcisidir.
- B) Divân-ı Hümâyun, temyiz mahkemesi özelliğine sahiptir.
- C) Osmanlı hukukunda sorunların çözümünde dinî kurallar etkili değildir.
- D) Kadıların ataması, Divân-ı Hümâyun tarafından gerçekleştirilir.
- E) Divanıhümayun en üst düzey yürütme kuruludur.
- Osmanlı Devleti'nden günümüze çok sayıda el yazması eser bozulmadan kalmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Hat sanatının gelişmesi
- B) Ciltçilik teşkilatının kurulması
- C) Matbaacılık faaliyetlerinde bulunulması
- D) Kütüphanecilik faaliyetlerine önem verilmesi
- E) Yazılı kaynakların gelecek nesillere aktarılmak istenmesi

- 6. Osmanlı medreselerinde eğitimlerini başarı ile tamamlayan öğrencilere verilen mezuniyet belgesi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Diploma
 - B) Takdirname
 - C) Tasdikname
 - D) İcazetname
 - E) Ruzname

TARİH

- 7. Osmanlı Devleti'nde vakıflar aracılığı ile,
 - İhtiyacı olan tüccarlara kredi sağlanmıştır.
 - Şifahane ve medreseler yaptırılmıştır.
 - Sınırlar içinde iskân faaliyetleri desteklenmiştir.
 - Yollar ve çeşmeler yaptırılmıştır.

Verilenlere göre vakıfların aşağıdaki alanlardan hangisinde hizmet verdiği <u>söylenemez</u>?

- A) Eğitim öğretim alanında
- B) Sosyokültürel yaşamda
- C) Bayındırlık faaliyetlerinde
- D) Ticaretin gelişmesinde
- E) Adalet işlerinin yürütülmesinde
- Osmanlı Devleti'nin resmi yazışmalarda Türkçeyi, bilim dili olarak Arapçayı ve edebiyat dili olarak da Farsçayı kullanmıştır.

Osmanlı'nın farklı alanlarda farklı diller kullanması,

- I. Türk dilinin gelişimini artırmıştır.
- II. Türk dilinde yabancı kelimeler artmıştır.
- III. Halkın bilime ve edebiyata olan ilgisi artmıştır.

durumlarından hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III
- 9. Osmanlı Devleti'nde;
 - İstanbul'un fethinden sonra yaptırılan Topkapı Sarayı, mimarinin en güzel örneklerindendir.
 - Sosyal hizmetler amacıyla yapılan Kürkçü Hanı, Yeni Han gibi hanlar da sivil mimari örneklerindendir.
 - Anadolu ve Rumeli Hisarı gibi yapılar ise askerî mimariye örnektir.

Yalnız bu bilgilere göre Osmanlı mimarisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kamu, askerî ve sivil mimaride önemli eserler ortaya çıkmıştır.
- B) Mimari eserlerden toplumsal fayda sağlanamamıştır.
- C) Askerî mimariye daha çok önem verilmiştir.
- D) İslam kültürü batı kültüründen daha çok gelişmiştir.
- E) Mimaride Avrupa'dan etkilenilmiştir.

10. Osman Bey'den itibaren fethedilen bölgelere kadı tayin edilerek buralarda adaletin zamanında teminine çalışılmıştır. Ayrıca Orhan Bey, medrese kurarak ilim adamlarının yetişmesini ve ilmin yaygınlaşmasını sağlamıştır.

2. ADIM

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. İlk yıllardan itibaren yargı ve eğitime önem verilmiştir.
- II. Askerî teşkilatlanmanın temelleri atılmıştır.
- III. Ekonomik kalkınmaya öncelik verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- 11. XIII. yüzyıl başlarından itibaren Orta Asya'nın maruz kaldığı Moğol İstilası'nın ardından kaçan birçok Türk boyu Anadolu'ya sığındı. Bunun neticesinde Anadolu'ya gelen Hoca Ahmet Yesevi, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Hacı Bektâş-ı Veli, Ahi Evran, Yunus Emre ve Hacı Bayrâm-ı Veli gibi pek çok sûfi ve âlim bu devirde yetişmiş ve öğretileriyle halkın yaşamına ışık tutmuşlardır.

Buna göre Moğol İstilası'ndan sonra Anadolu'nun durumuyla ilgili,

- I. kültürel bir merkez durumuna geldiği
- II. ticaret merkezine dönüştüğü
- III. demografik ve sosyal yapısının değiştiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- 12. Edirne gezisi sırasında Selimiye Cami'ni gezen bir öğrencinin,
 - I. Çini örneği
 - II. Tezhip örneği
 - III. Hat örneği
 - IV. Minyatür örneği

hangisini görmesi beklenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
 - D) II ve III E) II ve IV

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

 Osmanlı Devleti'nde beylerbeyi, kadı ve nişancının ait olduğu yönetenler sınıfı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	<u>Seyfiye</u>	<u>Ilmiye</u>	<u>Kalemiye</u>
A)	Nişancı	Kadı	Beylerbeyi
B)	Beylerbeyi	Nişancı	Kadı
C)	Kadı	Nişancı	Beylerbeyi
D)	Beylerbeyi	Kadı	Nişancı

Beylerbeyi

Kadı

2. Osmanlı toplum yapısında "Seyfiye Sınıfı" idari ve askerî silahlı kuvvetlerin yönetici unsurlarını ifade eder ve "Ehliörf" ya da "Ümera" olarak da adlandırılır.

Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi "Seyfiye Sınıfı" mensuplarından değildir?

A) Beylerbeyi

E) Nişancı

- B) Defterdar
- C) Tımarlı Sipahiler
- D) Vezirler
- E) Sancakbeyi

3. Osmanlı şehir planlamasında önemli bir yere sahip olan bu yapılar Edirne, Amasya ve İstanbul gibi şehirlerin Osmanlı kimliği kazanmasında önemli rol oynamıştır. Bu tip yapılar genellikle bir camiyi merkez alan kütüphane, han, hamam vb. yapıları da içerisinde barındıran kompleks bir yapı özelliği göstermiştir.

Verilen bilgide bazı özelliklerine değinilen Osmanlı mimari yapısı aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) İmaret
- B) Sur
- C) Tabhane
- D) Külliye
- E) Kümbet

- Türkçenin büyük bir devlet dili olmasına zemin hazırlamıştır.
 - Birçok eserin yapılmasına öncülük ettiği için "Ebü'l-Hayrat" diye anılmıştır.
 - Danişmendnâme ve Kâbusnâme adlı eserleri Türkçeye tercüme edilmiştir.

Verilen bilgilerde Osmanlı padişahlarından hangisinden bahsedilmiştir?

- A) I. Murad
- B) II. Murad
- C) II. Mehmed
- D) I. Selim
- E) I. Süleyman
- 5. Öğretmen, tarih dersinde öğrencilerine "Osmanlı tarihinde, iki kıta ile iki denizin hâkimi anlamlarına gelen 'Sultan'ul Berreyn ve Hakan'ul-Bahreyn' unvanları ile anılan Osmanlı padişahı kimdir?" diye sormuştur.

Buna göre bahsi geçen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) II. Bayezid
- D) II. Mehmet
- E) I. Bayezid
- 6. Osmanlı padişahları içerisinde 23 tanesi divan sahibi, 12 tanesi hattat, 8 tanesi müzisyen ve bestekârdır. Resimle ilgilenen, ilmî eser yazanlar vardır.

Buna göre padişahlarla ilgili,

- I. şiiri sevdiklerine
- II. sanata ilgi duyduklarına
- III. yüksek eğitim aldıklarına

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

 Osmanlı padişahları, kuruluştan itibaren şair ve bilim insanlarıyla yakın ilişki içinde olmuş ve Türk dilinin gelişimini hızlandırmışlardır. Arapça ve Farsça pek çok eser, Türkçeye çevrilmiştir.

Buna göre,

- I. padişahların ilmi çalışmalara önem verdiği
- II. kültür seviyesinin yükseltilmek istendiği
- III. tercüme faaliyetlerinin arttığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 8. Fatih ve Kanuni Dönemi'nde medreseler geliştirilerek alt bölümler oluşturulmuş ve hadis araştırmaları için Darülhadis, tıp eğitimi için Darüttıp, Kur'an'ın okunması ve ezberlenmesi için Darülkurra gibi medreseler kurulmuştur.

Buna göre,

- I. öğretimin üst düzeyde olduğu
- II. ihtisasın ön planda tutulduğu
- III. akli ilimlere önem verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- İlmiye sınıfı devletin eğitim, yargı, yönetim ve şehir hizmetleri de dâhil olmak üzere birçok alanında hizmet veren bir teşkilattır.

Buna göre,

- I. devletin bürokratik işlerini yürütmesi
- II. idari ve adli hizmetlerin görülmesi
- III. sosyal, idari ve askerî konularda dinî görüşün açıklanması

durumlarından hangilerinin İlmiye sınıfının görevlerinden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

 Hacı Bektâş-ı Velî: "Oturduğun yeri pak et, kazandığın lokmayı hak et." demiştir.

Buna göre Hacı Bektâş-ı Velî,

- I. temizlik
- II. dürüstlük
- III. çalışkanlık

değerlerinden hangilerini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 11. Osmanlı bilim insanları ve onların çalışma yaptıkları alanlarla ilgili aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

	Bilim İnsanı	Çalıştığı Alan
A)	Ali Kuşçu	Matematik
B)	Uluğ Bey	Kimya
C)	Takiyuddin Mehmet	Astronomi
D)	Akşemseddin	Tıp
E)	Piri Reis	Coğrafya

2019 TYT

- 12. Tarih öğretmeni Nil'e ödev olarak Divanıhümayun konusunu vermiştir. Nil hazırladığı ödevde Divanıhümayunun görevlerinden beşini yazmış ancak öğretmeni bunlardan birinin yanlış olduğunu belirtmiştir.
 - Buna göre öğretmenin, Nil'in ödevinde yanlış olduğunu belirttiği görev aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Şikâyetlerin dinlenmesi
 - B) Savaşa ve barışa karar verilmesi
 - C) Önemli davaların görülmesi
 - D) Veliahtın belirlenmesi
 - E) Elçilerin kabul edilmesi
- 13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde kitap süslemeciliği yapan el sanatıdır?
 - A) Ciltçilik
 - B) Hat
 - C) Tezhip
 - D) Minyatür
 - E) Oymacılık

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

 İstanbul taşıdığı askerî, siyasi, ekonomik ve dinî önem sebebiyle tarihin çeşitli dönemlerinde kuşatılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin, İstanbul'u fethetmesinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>bulunmaz</u>?

- A) Osmanlı Devleti'nin, Baharat Yolu üzerindeki hâkimiyetini kuvvetlendirme isteği
- B) Bizans'ın Haçlı Seferleri'ne zemin hazırlaması
- C) Osmanlı Devleti'nin, Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bağlantıyı sağlama çabası
- D) Bizans'ın, Osmanlı Devleti'ndeki taht kavgalarına karışması
- E) Hz. Muhammed'in, İstanbul'un fethiyle ilgili hadisinin bulunması
- Osmanlı Devleti'nin İpek ve Baharat yollarının denetimini sağlamasına rağmen istediği ekonomik kazancı sağlayamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ticaret yollarına önem verilmemesi
 - B) Gümrük indirimi uygulamaması
 - C) Siyasi devamlılık sağlayamaması
 - D) Coğrafi Keşiflerden etkilenmesi
 - E) Kapitülasyonların verilmesi
- 3. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinden sonra Ortodokslara din ve vicdan hürriyeti tanıyarak Fener Rum Patrikhanesinin varlığını korumasına izin vermiştir. Papa, bunun üzerine: "Asıl fetih şimdi gerçekleşti." sözlerini söylemiştir.

Papa, "Asıl fetih şimdi gerçekleşti." sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Kilise mallarının Osmanlı denetimine girmesi
- B) Ortodoks halkın, Osmanlı Devleti'ne desteğinin sağlanması
- C) İslam dünyasında Osmanlı Devleti'nin itibarının artması
- D) Katolik Kilisesi üzerinde halk baskısının çoğalması
- E) Osmanlı toprak bütünlüğünün sağlanması

4. İstanbul'un fethi sürecinde ateşli silahlar geliştirilerek büyük toplar döktürülmüştür.

İstanbul'un fethi sürecinde yaşanan bu tecrübe dünya tarihi açısından aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Feodalitenin yıkılması
- B) Rönesans'ın yaşanması
- C) Reform'un gerçekleşmesi
- D) Coğrafi Keşiflerin başlaması
- E) Fransız İhtilali'nin yaşanması

 Safevilerin, Anadolu'da Şii propagandası yaparak Şahkulu isyanını başlatması Osmanlı Devleti ile olan ilişkilerinin bozulmasına ve Çaldıran Savaşı'nın yapılmasına neden olmuştur.

Bu duruma bağlı olarak Osmanlı -Safevi ilişkileri hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Mezhep farklılıkları siyasi çatışmalara sebep olmuştur.
- B) Halifelik için rekabet yaşanmıştır.
- C) Safeviler, Osmanlı Devleti'ne karşı Avrupalı devletlerle ittifak yapmıştır.
- D) Çaldıran Savaşı İlk Osmanlı -Safevi mücadelesidir.
- E) Şahkulu İsyanı Osmanlı siyasi birliğini parçalamıştır.

- 6. Osmanlı ve Memlûk Devleti arasındaki ilişkilerin bozulmasının sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?
 - A) Fatih Dönemi'nde Hicaz su yolları sorununun yaşanması
 - B) I. Selim'in Dulkadiroğulları Beyliği'ne son vermesi
 - C) Memlûklerin, Safevi Devleti'ne destek olması
 - D) Osmanlı Devleti'nin, Mısır'ı almak istemesi
 - E) Memlûklerin, İlhanlı saldırılarına karşı halifeyi koruması

TARİH 1. ADIM

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Memlûklerin, Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferine çıkmasına neden olan tutumlarından biri değildir?
 - A) Osmanlı taht mücadelelerine karışmaları
 - B) Osmanlı topraklarında Şiilik propagandası yapmaları
 - C) Safevi Devleti'ne destek vermeleri
 - D) Dulkadiroğulları Beyliği üzerinde egemenlik kurmak istemeleri
 - E) Osmanlı Devleti'ne karşı düşmanca bir tutum sergilemeleri

- Aşağıdakilerden hangisi I. Selim tahta geçtiğinde var olan siyasal, sosyal ve dinî şartlar ile ilgili doğru bir bilgi değildir?
 - A) Cem Sultan, Papalığın elinde olduğu için Osmanlı adına tehlike arz ediyordu.
 - B) Osmanlı Devleti için Şiilik önemli bir tehlikeydi.
 - C) Mısır ve Suriye'de Memlûk Devleti egemendi.
 - D) Dulkadiroğulları Beyliği Osmanlı Devleti aleyhine Memlûklerin yanında yer almaktaydı.
 - E) Safeviler, Akkoyunlulara son vererek yakın zamanda kurulmuştu.

- I. Süleyman (Kanuni) Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin dünya gücü olduğunun belirtisi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?
 - A) Divanıhümayun üye sayısının artırılması
 - B) Fransa kralının, esaretten kurtulmak için Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi
 - C) Kanuni Sultan Süleyman'ın kırk altı yıl süreyle iktidarda kalması
 - D) Coğrafi Keşiflerin, Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemesi
 - E) İran ile ilk kez antlaşma imzalanması

 Osmanlı Devleti ve Avusturya arasında yapılan İstanbul Antlaşması ile Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı sadrazamına denk sayılacaktı.

Bu duruma bağlı olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Osmanlı Devleti'nin, Avusturya'ya siyasî üstünlüğünü kabul ettirdiği
- B) Avusturya'nın Osmanlı himayesine girdiği
- C) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya kesin olarak yerleştiği
- D) Sadrazamın hükümdar vekili statüsü kazandığı
- E) Avusturya'nın, Osmanlı Devleti'ne bağlı bir eyalet haline geldiği

- İki saat süren Mohaç Meydan Savaşı'nda tüm Macar ordusunun imha edilmesi
 - II. Portekizlilerin, Hindistan'daki ticari faaliyetlerini engellemek için deniz seferlerinin düzenlenmesi
 - III. Alman seferinde Avusturya ve Roma-Germen İmparatorluğu'nun Osmanlı karşısında ordu çıkartamaması

Yukarıda verilen gelişmelerden hangileri Osmanlı Devleti'nin bir dünya gücü olmasından doğan sonuçlar kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 12. 1538 tarihli Preveze Deniz Savaşı'nın sonuçlarından hangisi Osmanlı maliyesini doğrudan güçlendirmiştir?
 - A) Venedik'in Osmanlı Devletine tazminat ödemesi
 - B) Akdeniz'in Türk gölü haline gelmesi
 - C) Avrupa Hristiyan birliğinin darbe alması
 - D) Andrea Doria adlı Haçlı komutanının saygınlığının azalması
 - E) Mora ve Dalmaçya kıyılarında Osmanlı gücünün artması

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

1.	Aşağıdakilerden	hangisi	1453'te	Osmanlı	Devleti'nir
	Bizans'ı kuşatırkı	en yaptığı	ı hazırlıkl	ardan biri	değildir?

- A) Rumeli Hisarı'nın yapılması
- B) Memlûk Devleti'nden askerî destek alınması
- C) Silivri ve Vize kalelerinin alınması
- D) Büyük topların döktürülmesi
- E) Tekerlekli kulelerin yapılması

2.	İstanbul'un fethi için Yıldırım Bayezid Dönemi'nde				
	Fatih Dönemi'nde ise vaptırılmıstır.				

Yukarıda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rumeli Hisarı Anadolu Hisarı
- B) Anadolu Hisarı Rumeli Hisarı
- C) Silivri Kalesi Vize Kalesi
- D) Anadolu Hisarı Silivri Kalesi
- E) Kilitbahir Kalesi Rumeli Hisarı

 Dünyanın en büyük fetihlerinden biri olan İstanbul'un fethi, gerek Türk ve İslam tarihi açısından, gerekse Dünya tarihi açısından önemli sonuçlar doğurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un fethinin sadece Türk tarihi ile ilgili sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti, Anadolu ve Rumeli topraklarının bütünlüğünü sağladı.
- B) İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti yapıldı.
- Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan deniz yolları Osmanlı denetimine girdi.
- D) Ateşli silahların surlar üzerindeki etkisi anlaşıldı.
- E) Osmanlı Devleti Yükselme Dönemi'ne girdi.

4. Bizans Devleti'nin en yüksek dereceli memurlarından biri olan Notaras: "İstanbul'da Türk sarığı görmek, Kardinal külahı görmekten daha iyidir." demiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. Bizans'ın Türk dostu olması
- II. Osmanlı Devleti'nin hoşgörü politikası
- III. Katoliklerin IV. Haçlı Seferi esnasında zulüm yapması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III
- İstanbul'un fethi Türk ve Dünya tarihi açısından önemli sonuçlar doğurmuştur.

İstanbul'un fethedilmesi,

- I. Coğrafi Keşifler
- II. Rönesans
- III. Reform

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. İstanbul'u fethetmek için Fatih Sultan Mehmet pek çok hazırlık yapmıştır. Buna karşılık Bizans İmparatorluğu da boş durmamış, bin yıllık birikimini kullanarak savunma hazırlıkları yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Bizans İmparatorluğu'nun kuşatmaya karşı yaptığı hazırlıklardan biri değildir?

- A) Katolik Kilisesine karşı tedbirler alınması
- B) Haliç'in girişine zincir gerilmesi
- C) Grejuva denen suda yanan ateşin geliştirilmesi
- D) Surların güçlendirilmesi
- E) Avrupa'dan yardım istenmesi

TARİH 2. ADIM

- Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Suriye, Filistin, Lübnan, Mısır ve Hicaz'ın Osmanlı egemenliğine girmesi
 - B) Kıbrıs için Venediklilerin Memlûklere ödediği verginin Osmanlı Devleti'ne ödenmeye başlanması
 - C) Osmanlı Devleti'nin Doğu Akdeniz'de ve Baharat Yolu'nda güç kazanması
 - D) İslam dünyasında mezhep ayrılıklarının sona ermesi
 - E) Osmanlı hazinesinin zenginleşmesi

 I. Selim Dönemi'nde yapılan Mısır seferi sonucunda halifelik Osmanlı hanedanına geçmiştir.

Halifelik makamının Osmanlı hanedanına geçmesi aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili <u>değildir</u>?

- A) Devletin teokratik niteliğinin kuvvetlenmesi
- B) Osmanlı hanedanının İslam dünyasındaki itibarının artması
- C) Halifelik makamının saltanata dönüşmesi
- D) Kutsal emanetlerin İstanbul'a taşınması
- E) Osmanlı hanedanının egemenliğini dinî güç ile pekiştirilmesi

 Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde İran ve Mısır seferleri ile İpek ve Baharat yolları ele geçirilmesine rağmen Osmanlı bu yollardan yeteri kadar istifade edememiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel sebebidir?

- A) İpek ve Baharat yoluna gereken önemin verilmemesi
- B) Venediklilerin Akdeniz ticaretini engellemesi
- C) Coğrafi Keşifler ile yeni yolların bulunması
- D) Avrupalıların ihtiyaçlarını yeni kıtalardan temin etmesi
- E) Tarıma dayalı ekonomik politika izlenmesi

- Fatih Sultan Mehmet'in batı ülkelerinden; Yavuz Sultan Selim'in ise doğu ülkelerinden Osmanlı sarayına çok sayıda bilim, kültür ve sanat insanını getirmesi,
 - I. Osmanlı sanatında farklı kültürlere ait izlerin görülmesi
 - II. bilim, kültür ve sanat alanındaki gelişmelerin hızlanması
 - III. Avrupa'da "Rönesans" hareketinin başlaması

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- Osmanlı Devleti "1453-1595" yılları arasında "Dünya Gücü" olmasında,
 - I. Batı Avrupa'daki karışıklıkların iyi değerlendirilmesi
 - II. Merkezî otoritenin ülkenin her yerinde korunması
 - III. Batı tarzı ıslahatların yapılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

- 12. Cem Sultan Olayının "uluslararası mesele" halini almasında aşağıdakilerin hangisinin etkisi yoktur?
 - A) Saint Jean Şövalyelerinin
 - B) Fransa'nın
 - C) Memluk Devleti'nin
 - D) Haçlıların
 - E) Papalığın

T.C. MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)

- İstanbul'un fethinin aşağıda verilen sonuçlarından hangisinin Avrupa'nın siyasal yapısında bir değişime neden olduğu söylenebilir?
 - A) Osmanlı'nın toprak bütünlüğü sağlandı.
 - B) Bazı Bizanslı bilginler Avrupa'ya giderek Rönesans'a zemin hazırladı.
 - Öpek Yolu ve deniz ticaretinin Osmanlı kontrolüne geçmesi Coğrafi Keşiflere neden oldu.
 - D) Orta Çağ'ın sonu, Yeni Çağ'ın başlangıcı oldu.
 - E) Şahi adı verilen topların gücü Avrupa krallarına örnek oldu.

2. Fatih Sultan Mehmet zamanında İstanbul alınmış ve Bizans İmparatorluğu'na son verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Bizans İmparatorluğu'nun canlandırılmasına mani olmak için fethedilen yerlerdir?

- A) Venedik Mora Despotluğu
- B) Eflak Venedik
- C) Mora Despotluğu Trabzon Rum İmparatorluğu
- D) Arnavutluk Trabzon Rum İmparatorluğu
- E) Sırbistan Trabzon Rum İmparatorluğu

 Osmanlı Devleti'nde kanunların ilk defa yazılı hâle getirilmesiyle "Kanunname-i Ali Osman" oluşturulmuştur.

Kanunname-i Ali Osman hangi hükümdar döneminde hazırlanmıştır?

- A) Osman Gazi
- B) Orhan Gazi
- C) Fatih Sultan Mehmet
- D) Yavuz Sultan Selim
- E) Kanuni Sultan Süleyman

4. Reform hareketi sonrasında Katolik kilisesinin siyasi, ekonomik ve dinî gücü azalmıştır. Hristiyanlık dünyasında yeni mezhepler ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Reform sürecinde Avrupa'da ortaya çıkan mezheplerden biri değildir?

- A) Protestanlık
- B) Kalvenizm
- C) Anglikanizm
- D) Ortodoksluk
- E) Presbiteryenlik
- 5. I. Anadolu'da Türk siyasi birliği kesin olarak sağlandı.
 - II. Doğudaki Şii tehlikesi önlendi.
 - III. Baharat Yolu Osmanlı Devleti'nin eline geçti.

Yavuz Sultan Selim Dönemi'ne ilişkin verilen gelişmeler ile bu gelişmelere neden olan savaşlar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	II	III
A) Çaldıran	Turnadağ	Ridaniye
B) Ridaniye	Çaldıran	Turnadağ
C) Turnadağ	Ridaniye	Çaldıran
D) Turnadağ	Çaldıran	Ridaniye
E) Çaldıran	Ridaniye	Turnadağ

- 6. Osmanlı Devleti'nin uluslararası alandaki,
 - I. Fransa'ya kapitülasyon tanıma
 - II. Hint Deniz Seferlerini gerçekleştirme
 - III. Luther'in başlattığı Protestanlık hareketini destekleme

politikalarından hangileri Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırarak "Cihan Devleti" özelliğini koruma isteğiyle ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

TARİH 3. ADIM

 Kanuni döneminde Fransa'ya kapitülasyon denilen ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanınmıştır.

Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya kapitülasyon vermesinde,

- I. Akdeniz ticaretini canlandırmak
- II. Avrupa'da Hristiyan birliğini bozmak
- III. Avrupalı devletlerden biri sayılmak

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

 Kanuni Sultan Süleyman, Fatih'in ele geçiremediği Rodos Adası'nı ve Belgrad'ı almış, 1526 yılında Mohaç Zaferi ile bütün Macaristan'ı fethetmişti,

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. büyük bir kara kuvvetine sahip olduğu
- II. güçlü bir deniz kuvvetine sahip olduğu
- III. başka devletlerle ittifak yaptığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

E) I, II ve III

 Kanuni Sultan Süleyman'ın tahta çıktığı yıllarda; Osmanlı Devleti ekonomik, siyasi, askerî ve idari bakımdan çok güçlü bir durumdaydı. Avrupalı Devletler Reform hareketlerinin etkisiyle karışıklık içindeydi.

Bu durum dikkate alındığında,

- I. Reformun etkisiyle Osmanlı tebaası olan Hristiyanların isyan etmesi
- II. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da kolay ilerlemesi
- III. Avrupalı Devletlerin birleşerek Osmanlı Devleti'ne savaş açması

durumlarından hangileri beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

10. Kanuni Sultan Süleyman, Alman İmparatoru Şarlken'in eline esir düşen Fransa Kralı Fransuva'nın annesi tarafından oğlunun kurtarılması için mektup almıştır. Kanuni, Pargalı İbrahim Paşa'ya emrederek derhal yardım edileceği hususunda bir mektup göndermesini istemiştir.

Kanuni Fransa'ya yardım etmekle,

- I. Avrupa'da oluşabilecek bir Haçlı ittifakını parçalamak
- II. Avrupa'da mezhep birliğinin bozulmasını önlemek
- III. Avrupa'daki siyasal gelişmeleri Osmanlı Devleti lehine çevirmek

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Mısır seferinin sonuçlarından biri <u>değildir</u>?

- A) Memlûk Devleti yıkıldı. Suriye, Filistin, Lübnan, Mısır ve Hicaz bölgelerinin denetimi Osmanlıya geçti.
- B) Baharat yolunun denetim Osmanlı Devleti'ne geçti
- C) Venedikliler, Kıbrıs için ödedikleri vergileri artık Osmanlı Devleti'ne verecek.
- D) İslam dünyasında mezhepsel alanda bir bütünlük sağlandı.
- E) Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçti.
- 12. "Capitol", Amerika birleşik Devletlerinin millet meclisi binasıdır. Binayı düzenlemek amacıyla 1945 yılında teşvik edilen bir heyet, ünlü kanun yapıcıların portlerini, Temsilciler Meclisi galerisine koymayı kararlaştırdılar. Bu karar ABD kongresi tarafından onaylanınca, uzmanlar araştırmaya koyuldu. Araştırmalar neticesinde tarihin en büyük kanun yapıcılarının 23'ünü tespit ettiler ve binanın girişine kabartma portlerini yerleştirdiler.

Buna göre; ABD kongre binasına Türk dünyasına mâl olmuş aşağıdaki liderlerden hangisinin kabartması yerleştirilmiştir?

- A) Cengizhan
- B) Kanuni Sultan Süleyman
- C) Fatih Sultan Mehmet
- D) II. Abdülhamit
- E) Abdülmecit

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı

 Yükselme döneminde Osmanlı padişahları, bilim insanlarını desteklemiş ve ödüllendirmişlerdir. Bununla beraber medreselerin işleyişine de müdahale etmemişlerdir.

Buna göre,

- I. medreselerde özgür çalışma ortamı olduğu
- II. bilime önem verildiği
- III. pozitif bilimlere gerekli yatırımın yapılmadığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

2. Fatih Sultan Mehmet döneminde hazırlanan kanunname ile padişahlara kardeş katli nizam-ı alem için serbest bırakılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Padişahlığın belli kurallara bağlandığı
- B) Merkeziyetçi yapının korunmaya çalışıldığı
- C) Veraset sisteminde düzenleme yapıldığı
- D) Taht kavgalarının önlenmek istendiği
- E) Devletin bekasının önemsendiği

- 3. I. Osmanlı'da esnaf örgütlenmesi Lonca
 - II. Padişahın erkek çocuklarının eğitim aldığı mektep Şehzadegan Mektebi
 - III. Devlet adamı yetiştiren yüksek okul Enderun
 - IV. Eğitim, hukuk ve adaletten sorumlu olan kişi Kadı
 - V. Yolcu ve yük taşımadan sorumlu meslek grubu Derbentçiler

Yukarıda verilen açıklama-tanım eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Özellikle XVI. yüzyılda devlet kurumlarındaki aksamaları hükümdarlara nasihat şeklinde kaleme alan siyaset ve ıslahat eserleridir. Bahsedilen yüzyılda bu tür pek çok eser kaleme alınmış olmakla beraber çoğu anonimdir. Yazarı bilinenler arasında en meşhur eserleri Katip Çelebi ve Koçi Bey kaleme almışlardır.

Verilen bilgide bahsedilen eser türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ruznamçe
- B) Risale
- C) Ruzname
- D) Seyahatname
- E) Surname
- 5. Padişah adayı şehzadelerin eğitim süreci iki kısımdan oluşuyordu. Sancağa çıkmadan önceki birinci kısım daha çok teorik olan eğitim dönemiydi. Sancağa çıktıktan sonraki ikinci kısım eğitimleri ise pratik uygulamalara dayanıyordu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin şehzadelerin ikinci kısım eğitim dönemleriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Arapça ve Farsça öğrenmeleri
- B) Teşrifat (protokol) kurallarını öğrenmeleri
- C) Bulundukları sancakta Divân-ı Hümâyuna benzer bir yönetim oluşturmaları
- D) Saray hocalarından matematik ve fen bilimleri eğitimi al-
- E) Devlet yönetimi hakkında temel prensipler edinmeleri

6. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Murat döneminde veraset sisteminin "Ülke toprakları hükümdar ve oğullarınındır." diye değiştirilmesi
- II. Mehmet'in kanunname ile "kardeş katli" ni yasallaştırması

gibi değişikliklerle,

- I. devletin sürekliliğini sağlamayı ve bütünlüğünü korumayı
- II. eski Türk devlet yönetim anlayışını pekiştirmeyi
- III. adil bir yönetim anlayışını oluşturmayı

hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 - D) I ve III E) II ve III

TARİH 1. ADIM

7. Osmanlı Devleti'nde divanda alınan kararların şerî hukuka uygunluğunun denetimini aşağıdaki görevlilerden hangisi yapmıştır?

A) Kadı

- B) İmam
- C) Defterdar
- D) Şeyhülislam
- E) Nişancı

 Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan XVII. yüzyılın başlarına kadar kesin bir veraset sistemi olmamıştır. Sultan I. Ahmet zamanında "Ekber ve Erşed" düzenlemesi yapılarak veraset sistemi kesinleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi veraset sisteminin kesin olmamasının bir sonucudur?

- A) Merkezi otoritenin zayıf olması
- B) Şehzadeler arasında taht kavgalarının yaşanması
- C) Devşirme kökenli devlet adamlarının etkisinin artması
- D) Şehzadelerin devlet yönetiminde tecrübe kazanması
- E) Harem kadınlarının yönetime karışması

9. Topkapı Sarayı'nın ana bölümlerinden biri olan Enderun'da devşirme kökenli alınan gençler arasından en akıllı ve fizik olarak en düzgünleri seçilerek uzun ve zorlu bir eğitime tabii tutulurlardı. Gençler burada akli ve nakli bilimlerden birçok ders görerek kendilerini geliştirirlerdi. Her öğrenci mutlaka bir sanat ve spor alanında ustalaşırdı. Eğitimlerini başarı ile tamamlayanlar padişah tarafından üst kademelere yönetici olarak atanabilirlerdi.

Yukarıda bilgileri de göz önünde bulundurarak Enderun'un en önemli görevinin aşağıdakilerden hangisi olduğunu söylenebilir?

- A) İyi müzisyenler yetiştirmek
- B) Başarılı sporcular yetiştirmek
- C) Üst düzey iyi yöneticiler yetiştirmek
- D) Becerikli sanatkârlar yetiştirmek
- E) Usta silahşorlar yetiştirmek

- Aşağıdakilerden hangisi Topkapı Sarayı'nın Enderun kısmında bulunan görevlilerden biri değildir?
 - A) Silahdar Ağa
 - B) Has Odabaşı
 - C) Rikabdar Ağası
 - D) Dârüssaâde Ağası
 - E) Kapı Ağası

- 11. Osmanlı Devleti'nin saray teşkilatının kısımlarından olan,
 - I. Has Oda
 - II. Matbah-ı Âmire
 - III. Seferli Odası

gibi bölümlerinden hangileri "Enderun" içinde yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

12. Sarayın bu bölümünde yetişenler, başta padişahın hizmetkârı olmak üzere, devletin birçok kademesinde görev yaparlardı. Bu bölüme savaşlarda esirlerden alınan çocuklardan boylu poslu, gösterişli, ahlaklı ve zeki olanlar alınırdı. Buradan yetişenler devlette veziriazamlığa kadar yükselirdi.

Yukarıda hakkında bilgi verilen saray teşkilatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harem
- B) Birun
- C) Enderun
- D) Başmabeyncilik
- E) Bâb-ı meşihatçilik

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı

 Osmanlı Devleti'nde padişah hem devlet başkanı hem de ordu komutanı olarak birçok göreve ve yetkiye sahipti.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı padişahlarının görevlerinden biri <u>değildir</u>?

- A) Ülkeyi adaletli yönetmek
- B) Halkın refah ve mutluluğunu arttırmak
- C) Devlet memurlarını atamak
- D) Savaş ve barış kararlarını onaylamak
- E) Yapılacak işlerle ilgili fetva vermek
- Osmanlı Devleti'nde halka mesleki eğitim aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
 - A) Medrese
- B) Enderun
- C) Lonca
- D) İmarethane
- E) Darülmaarif
- 3. Divân-ı Hümâyun, Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminden itibaren devlet işlerinin görülmesinden birinci derece sorumlu olan bir kurumdu. Devletin siyasi, idari, mali, hukuki işleri burada padişah adına görüşülüp onun adına kararlar alınırdı. Devlet işlerinin divan kurularak yürütülmesi geleneği Osmanlılara İslam ve Türk İslam devletlerinden geçmiştir.

Yalnızca metindeki bilgilere dayanılarak,

- I. Osmanlı Devleti kendinden önce devlet hayatında var olan kurumu örnek almıştır.
- II. Divân-ı Hümâyun padişahın yetkilerini sınırlamaktadır.
- III. Divân-ı Hümâyun daha önceki Türk ve İslam devletlerinde de mevcuttur,
- IV. Divân-ı Hümâyun Osmanlı Devleti'nin en önemli danışma kurumudur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

- Osmanlı Devleti'nde taşrada belediye hizmetleri, esnaf denetimi, pazara gelen ürünlerin tartılması ve adaletli dağıtımı,
 - I. kadı
 - II. muhtesip
 - III. kapan emini

görevlilerinden hangilerinin çalışmaları ile sağlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 5. Sarayın bu bölümünde yetişenler, başta padişahın hizmetkârı olmak üzere, devletin birçok kademesinde görev yaparlardı. Bu bölüme savaşlarda esirlerden alınan çocuklardan boylu poslu, gösterişli, ahlaklı ve zeki olanlar alınırdı. Buradan yetişenler devlette veziriazamlığa kadar yükselirdi.

Yukarıda hakkında bilgi verilen saray teşkilatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harem
- B) Birun
- C) Enderun
- D) Başmabeyncilik
- E) Bâb-ı meşihatçilik
- 6. Divân-ı Hümâyun, Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminden itibaren devlet işlerinin görülmesinden birinci derece sorumlu kurumdu. Devletin siyasi, idari, mali, hukuki her türlü işleri burada padişah adına görüşülüp onun adına kararlar alınırdı. Türkiye Selçuklu Devleti'nin hükümet teşkilatı örnek alınarak oluşturulan Divân-ı Hümâyun'un Fatih Sultan Mehmet tarafından yapılan düzenlemelerle işlevi daha da arttırılarak 1454 senesine kadar her gün yapılan divan toplantıları haftada dört gün yapılmaya başlandı.

Bu bilgilere dayanarak, aşağıdakilerden hangisinin Divân-ı Hümâyun'un özelliklerinden biri olduğu <u>söylenemez?</u>

- A) Toplantılara padişahların başkanlık etmesi
- B) Toplantı sayısının zamanla azalması
- C) Türkiye Selçuklularının örnek alınarak kurulması
- D) Ülke ve devlet meselelerinin görüşülmesi
- E) Etkinliğinin Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde artırılması

7. Enderun'da, devlet adamı yetiştirme konusunda dönemin diğer okullarından çok daha ileri düzeyde eğitim verilmekteydi. Osmanlı Devleti'nin geleceğine hükmedecek devlet adamlarının yetiştirilmesi için en iyi müderris ve hocalar görevlendirilmekteydi. Dönemin en büyük âlimleri olan Molla Gürani, Molla Zeyrek, Mirim Çelebi ve Ali Kuşçu Enderun'da ders veren hocalardan birkaçıydı.

Buna göre, Enderun kurumuyla Osmanlı Devleti'nde,

- I. Devlet adamı eğitimine önem verilmiştir.
- II. Devlet bürokrasisine adam yetiştirilmemiştir.
- III. Dönemin önde gelen âlimleri eğitime yön vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 8. Osmanlı kültür ve medeniyetinde "Ehli Hiref" aşağıdaki gruplardan hangisinin teşkilatlanması sonucu oluşmuştur?
 - A) Bilim insanları
- B) Sanatçılar
- C)Esnaflar
- D)Çiftçiler
- E)Konar-göçerler

- 9. Türk-İslam devletlerinde cami ile birlikte medrese, mektep, türbe, kütüphane, aşevi, darüşşifa, tekke, zaviye binalarından oluşan yapılar topluluğuna verilen genel isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kervansaray
 - B) Bedesten
 - C) Şifahane
 - D) Ribat
 - E) Külliye

- 10. Osmanlı Devleti'nde divan üyelerinden bazıları şunlardır:
 - I. Veziriazam
 - II. Vezir
 - III. Defterdar
 - IV. Nişancı
 - V. Kazasker

Yukarıdaki devlet adamlarından hangisi Divan-ı Hümayun toplantılarında İlmiye sınıfını temsil eder?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız V
- D) I ve II
- E) III ve IV
- 11. Mülkiyeti devlete ait olan mirî toprakların kullanma hakkı kişilere bırakılmış, ancak toprağı bir yıl ekmeyene çiftbozan vergisi ödeme zorunluluğu getirilmiş, bu sürenin üç yılı aşması hâlinde ise toprakların tasarruf hakkından mahrum edileceği belirtilmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulamanın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reayayı sosyal güvenceye kavuşturmak
- B) Üretimin sürekliliğini sağlamak
- C) Devletin vergi gelirini artırmak
- D) Köylünün şehre göçmesini engellemek
- E) Toprak reformuna zemin hazırlamak
- 12. Osmanlı Devleti, kendine has protokol kurallarıyla tarihe mal olmuş büyük devletlerdendir. Yönetimde mutlak söz sahibi olan padişah bile mütevazı sarayda, protokol kuralları çerçevesinde yaşamıştır. Sarayın Birun kısmında padişaha, dolayısıyla devlete hizmet eden ve saray halkı denilen birçok görevli bulunmaktadır. Bu görevliler, Saray-ı Hümâyun'da ikamet etmezdi.

Bu bilgiye göre Birun ile ilgili,

- I. Saray muhafızları ve çalışanları burada yer alır.
- II. Enderun Mektebi bu bölümde yer alır.
- III. Padişahın evi olan harem burada bulunur.

ifadelerinden hangisi söylenebilir?

- A) Yanız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III

- D) II ve III
- E) I, II ve III

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı

1.	Osmanlı Devleti'nde kadı ve müderrislerin atamasından sorumlu olan ve onların idari amiri konumundaki divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?				5.	Osmanlı Devleti'nin hazineden para harcamadan güçlü bir ordu oluşturduğu, aynı zamanda devlet memurlarına da maaş ödediği sistem aşağıdakilerden hangisidir?	
	A) Kadı	B) Defterda	r C) Şe	yhülislam		A) Külliye	
	D) Nişa	ncı	E) Kadıasker			B) Lonca	
						C) Kervansaray	
						D) Vakıf	
						E) Dirlik	
2.	Şehir, nahiye ve ka Osmanlı idarecisi			i olan			
	A) Kadıasker	B) Sub	aşı	C) Kadı	6.	I. Dirlik	
	D) Muste	ehip	E) Şeyhulislam		0.	II. İltizam	
						III. Vakıf	
						IV. Mukataa	
						gibi sistemlerin Osmanlı Devleti'ne sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?	
3.	Osmanlı Devleti'nde divanda alınan kararların örfi hu-			n örfi hu-		A) Vergilerinin toplanması	
	kuka uygunluğunı		i aşağıdaki gör	evlilerden		B) Devlet yönetimine gelecek idarecilerin yetişmesi	
	hangisi yapmıştır?					C) Sosyal dayanışmanın artırılması	
	A) Kadı	B) İmam	C) De	efterdar		D) Tarım alanlarının boş kalmasının önlenmesi	
	D) Şeyhül	lislam	E) Nişancı			E) Taşrada güvenliğin sağlanması	
					7.	Devletin mali işleriyle uğraşır.	
4.	I. Medrese					Divan kararlarının dine uygunluğu hakkında fetva verir.	
	II. Kervansaray					Resmi yazışmaları düzenler.Dış ilişkilerinden sorumludur.	
	III. Bedesten IV. Külliye V. İmarethane					Aşağıdakilerden hangisi bu görevleri yerine getiren di	
						van üyelerinden biri <u>değildir</u> ?	
						A) Vezir-i Azam	
	Yukarıdaki birimler	_		caretin		B) Şeyhülislam	
	geliştirilmesine kat	kı sağlamıştır	?			C) Nişancı	
	A) I ve III	B) I ve I	I C)	III ve IV		D) Reis-ül Küttab	
	D) II v	ve III	E) II ve V			E) Defterdar	

 Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren topraklarını koruma yolunda politika takip etmiştir.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki divan üyelerinden hangisinin öneminin artmasına yol açmıştır?

- A) Reisü-l Küttap
- B) Nişancı
- C) Defterdar
- D) Yeniçeri Ağası
- E) Kazasker

- 9. Osmanlı Devleti'nde meslek sahiplerinin bir araya gelerek, aralarındaki dayanışmayı arttırmak için meydana getirdikleri kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Divan
 - B) Lonca
 - C) Enderun
 - D) Kapan
 - E) Ahilik

10. Osmanlı Devleti kuruluş döneminden Fatih Sultan Mehmet dönemine kadar farklı başkentler kullanmıştır. Osmanlı Devleti'nde bilinen ilk sarayı Orhan Gazi Bursa'da yaptırmıştır. I. Murad Devri'nde Edirne Sarayı İstanbul'un Fethi'nden sonra da bugün İstanbul Üniversitesi yakınlarında Eski Saray olarak bilinen saray inşa edilmiştir. Cihan hâkimiyetinin ve gücün sembolü kabul edilen Topkapı Sarayı, 1465-1478 yılları arasında Fatih Sultan Mehmet tarafından bugün Sarayburnu denilen mevkide yaptırılmıştı.

Osmanlı Devleti'nde başkentin yer değiştirmesinde hangisi etkili olmuştur?

- A) Haçlı seferleri
- B) Moğol saldırıları
- C) Fetih politikasının batı yönünde olması
- D) Şehzadeleler arasında mücadelenin yaşanması
- E) Memluk Devleti'nin etkisi

11. Aşağıdakilerden hangisinde Osmanlı bürokrasisinin görev ve alan sıralaması doğru verilmiştir?

	<u>Askerî</u>	Sivil	Eğitim ve Hukuk
A)	Seyfiye	İlmiye	Kalemiye
B)	Kalemiye	Seyfiye	İlmiye
C)	İlmiye	Kalemiye	Seyfiye
D)	Seyfiye	Kalemiye	İlmiye
E)	İlmiye	Seyfiye	Kalemiye

- 12. Aşağıdaki bilgilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümâyun hakkında verilen doğru bir bilgi değildir?
 - A) Divan teşkilatlanması ilk defa Orhan Bey zamanında görülür.
 - B) Fatih Sultan Mehmet'e kadar divana padişah başkanlık ederdi
 - C) Divanda askerî, hukukî, idarî, dinî ve malî kararlar görüşülüp karara bağlanırdı.
 - D) Divan-ı hümayun kararları kesin olup, padişahın dahi uymakta zorunlu olduğu kararlardı.
 - Ülke toprakları genişledikçe, Divan-ı Hümayundaki bazı devlet görevlilerinin sayısında artışlar olurdu.

13. Osmanlı devletinde insanlar liyakat esasına göre Müslüman olmak ve Türkçe bilmek şartıyla yönetici olabilmişlerdir.

Bu durum,

- I. devlette teokratik anlayışın görüldüğü
- II. dikey hareketliliğin yaşandığı
- III. toplumsal sınıf farklılıklarının olmadığı

yargılarından hangilerini doğrular?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni

 Osmanlı Devleti egemenliği altında yaşayan reayasını dini inançlarına göre sınıflandırmıştır. "Millet Sistemi" ismi verilen bu anlayışa uygun olarak gayrimüslim reayasına geniş bir dinî özgürlük tanımıştır. Böylece Müslümanlar, Hristiyanlar ve Yahudiler uzun süre birlikte huzur ve barış içerisinde yaşamışlardır.

Yukarıdaki bilgileri de dikkate alarak Osmanlı'daki "Millet Sistemi" özellikleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı'da çok kültürlülük vardır.
- B) Osmanlı'da dini hoşgörü bulunmaktadır.
- C) Osmanlı toplumunda dini inançlar insanların konumlandırılmasında önemlidir.
- D) Osmanlılar İslamiyet'in zimmi hukukunu uygulamışlardır.
- E) Osmanlılar Millet Sistemi'nde etnik yapıyı dikkate almışlardır.
- 2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde mesleki eğitimin verildiği yerlerden birdir?
 - A) Enderun
 - B) Medrese
 - C) Sıbyan Mektebi
 - D) Lonca
 - E) Zaviye
- 3. Osmanlı'da XIX. yüzyıla kadar toplumun ihtiyaç duyduğu bütün hizmetler vakıf sistemi sayesinde karşılanmıştır. Devlet askerî konular dışındaki hizmetlere karışmamıştır. Eğitim, din, sağlık, spor, temizlik, bayındırlık gibi daha birçok alanda hizmetler vakıflar sayesinde sürdürülebilmiştir.

Yukarıdaki bilgilere bakarak aşağıdakilerden hangisinin vakıf sisteminin hizmet verdiği kurumlar arasından yer alması <u>beklenemez</u>?

- A) Darüşşifa
- B) Medrese
- C) Cami
- D) Hamam
- E) Darphane

- 4. Osmanlı Devleti'nde vakıfların vakfiyelerinde belirtilen şartlara uygun ve sağlıklı bir şekilde hizmetlerini yapıp yapmadığı denetleyen görevli aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Mütevelli
 - B) Cabi
 - C) İmam
 - D) Kadı
 - E) Vâkıf
- 5. Osmanlı Devleti'nde padişahlar giyim kuşamın şer'î (dini) hükümlere ve geleneğe uygun olması için bazen fermanlar yayınlayarak, gerek Müslüman gerekse gayri müslim ahaliyi uyarırlardı. Yöneticiler başta olmak üzere Müslümanları ve gayrimüslim reayanın giyebileceği kıyafetler, başlıklar ve ayakkabılar farklı idi.

Osmanlı Devleti'nde reayanın ve yöneticilerin farklı kıyafetler giymesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumda zengin bir dış görünüş oluşturmak
- B) Kişilerin sosyal statülerini göstermek
- C) Tekstil sanayisini kalkındırmak
- D) Topluma çağdaş bir görünüm kazandırmak
- E) Toplumda birlik beraberlik oluşturmak
- 6. Osmanlı Devleti topraklarının %87'si devlete aittir. Devlet, tarım ekonomisinin temelini oluşturan Çifthane sistemi sayesinde üretimin devamlılığını sağlamaya çalışmıştır. Bir çift öküzün sürebileceği arazi köylüye kiraya verilir, bu araziye "çift" denir. Arazi verimliliğine göre bölgeden bölgeye 50 ile 150 dönüm arasında değişebilir. Bu araziyi işleyen aileye "hane" denir. Her çifthane birimi devlete "çift resmi" denilen vergiyi ödemekle mükelleftir.

Yukarıdaki açılamalar dikkate alındığında aşağıdaki çıkarımlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Osmanlı Devleti tarımdan istediği verimliliği almaktadır.
- B) Mülk arazinin oranı çok azdır.
- C) Büyük çiftlikler kurulmamıştır.
- D) Bir çift öküz çift hane sisteminin önemli temel esaslarından biridir.
- E) Toprağın büyük çoğunluğu miri arazidir.

TARIH

1. ADIM

- 7. Aşağıdaki toprak çeşitlerinden hangisi emekli olan Osmanlı devlet adamlarının geçinebilmesi için tahsis edilir?
 - A) Paşmaklık
 - B) Vakıf
 - C) Malikane
 - D) Mukataa
 - E) Ocaklık

8. Osmanlı tarım ekonomisinde üretimin devamlılığına büyük önem vermiştir. Köylülerin topraklarını işlememeleri kabul edilir bir durum değildir. Köylüler arazilerinin üç yıl üst üste boş bırakırlar ise devlete vergi ödemek zorundadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi köylülerin topraklarını üç yıl üst üstte boş bıraktıklarında ödedikleri vergidir?

- A) Çiftresmi
- B) Bac resmi
- C) Resm-i arus
- D) Çiftbozan
- E) Resm-i bennak

- Osmanlı İmparatorluğu'nda aşağıdakilerden hangisi yalnız gayrimüslim reayadan alınan toprak vergisidir?
 - A) Öşür
 - B) Derbent Resmi
 - C) Haraç
 - D) Avarız
 - E) Ağnam Resmi

10. Türkler 1071 Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'yu yurt edinmeye başlamaları ile birlikte birçok sivil toplum örgütleri oluşturmuşlardır. Bunlardan bir tanesi esnaf birlikleri olan ahilerdir. Ahiler Osmanlı Devleti'nin kuruşunda da önemli bir rol oynamışlardır. Osmanlı Devleti kurulmasından sonra ahilik teşkilatı varlığını farklı bir isimle devam ettirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde esnafların oluşturduğu teşkilattır?

- A) Lonca
- B) Esnaf Sandığı
- C) Hayriye Tüccarları
- D) Tekaüd Sandığı
- E) Vakıflar

- 11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı lonca teşkilatında görevli değildir?
 - A) Şeyh
 - B) Kethüda
 - C) Yiğitbaşı
 - D) Muhtesip
 - E) Subaşı

- 12. Aşağıdakilerden hangisi lonca teşkilatının görevleri arasında <u>yer almaz?</u>
 - A) Ürünlerin kalitesini kontrol etmek
 - B) Esnafları yargılamak
 - C) Esnaflar ile devlet arasındaki ilişkileri düzenlemek
 - D) Satılan ürünlerin fiyatlarını belirlemek
 - E) Esnaflar arasındaki dayanışmayı sağlamak

TARIH

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni

1. Osmanlı'da yaşayan gayrimüslimler vatandaş olarak kabul edilmiş ve tıpkı Müslümanlar gibi, evlenme, çocuklarına veli olma, vasi tayin etme, nafaka, miras, mal ve mülk edinme haklarına sahip olmuşlardır. Bu çerçevede Osmanlı'da gayrimüslimlere kamu düzenini ilgilendiren konularda İslâm hukuku kuralları uygulanmış, aile, miras ve bir kısım ticaret hukuku konularında ise, kendi inançlarından kaynaklanan özel hukuk kurallarını uygulamalarına izin verilmiştir.

Yukarıdaki verilen bilgiye göre gayrimüslimlerle ilgili çıkartılabilecek en doğru sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müslümanlar ile gayrimüslimler eşittirler.
- B) Gayrimüslimler asimile olmadan varlıkarını devam ettirmislerdir.
- C) Gayrimüslimler Osmanlı devlet yönetiminde memur olma hakları vardır.
- D) Gayrimüslimler bütün işleri için İslam hukukuna tabidirler.
- E) Gayrimüslimlere evlenirken Osmanlı yetkililerinden izin almaları gerekmektedir.
- Aşağıdaki toprak çeşitlerinden hangisinin gelirleri padişahın annesi, kızları, kız kardeşleri ve saray kadınları için ayrılmıştır?
 - A) Paşmaklık
 - B) Malikâne
 - C) Mukataa
 - D) Arpalık
 - E) Dirlik
- 3. Osmanlı Devleti'nde pazarlarda ve dükkânlarda satılan her türlü emtianın fiyatı önceden tespit edilerek belirtilen süreye kadar bu fiyatlar üstünde veya altında satış yapılmazdı. Ürünlerin fiyatlarının belirlenmesinde muhtesip etkili olsa da o, kadının izni olmadan fiyatlandırma yapamazdı. Ayrıca fiyatlar verilirken ilgili esnaf birliğinin görüşleri de alınırdı.

Osmanlı Devleti'nde bir ürünün fiyatlandırma işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Narh
- B) Berat
- C) Gedik
- D) Tanzim
- E) İhtisap

4. Osmanlı Devleti'nde mesleki eğitimin başlangıç kademesi çıraklık eğitimidir. Çırak adayı gençler ebeveynleri tarafından bir ustanın yanına verilirlerdi. Çıraklar bir tek ustaya bağlı değillerdi; ancak birliğin izni olmadan çalıştıkları ustayı terk edemezlerdi. Çıraklık döneminde ihtiyacına göre bir ücret alan aday, belli bir süre çalıştıktan ki bu çoğunlukla üç yıldı ve mesleğinde ilerleyip kendini ispatladıktan sonra kalfalığa yükseltilirdi. Kalfalığa yükselmeye hak kazanan çırak o esnaf birliğinin yönetimi önünde bir imtihan geçirir ve başarılı kabul edildiğinde kalfalar arasına katılırdı. Bu katılma için yönetim heyeti ile birlikte diğer ustaların da bulunduğu bir merasim yapılırdı ki, genç ilk defa burada mensup olduğu esnafa mahsus olan elbiseyi giyer; kendisine şedd kuşatılıp, nasihatlerde bulunulurdu. Çıraklık eğitimini başarı ile tamamlayanlar kendi dükkânları açma yolunda bir adım daha atmış olurlardı.

Yukarıda verilen bilgilere bakılarak Osmanlı'da çıraklık eğitimi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Çıraklık eğitimi usta-çırak ilişkisi çerçevesinde yapılırd.
- B) Çıraklık eğitimini başarı ile tamamlayanlar kalfalık mertebesine yükselirdi.
- C) Osmanlı'da meslekî eğitimde belli bir hiyerarşi uygulaması vardı.
- D) Çıraklık eğitimininin sonunda mesleki bir sınav yapılırdı.
- E) Çıraklık eğitimini başarı ile tamamlayanlar dükkân açma hakkını elde ederlerdi.
- 5. Külliyeler Osmanlı vakıf kültürü içerisinde en dikkati çeken yapılardır. Toplumun ihtiyacı olan birçok hizmeti yerine getiren farklı binalardan meydana gelen büyük bir komplekstir. Başta padişahlar ve aileleri olmak üzere ileri gelen devlet adamları Osmanlı Devleti'nde çok sayıda külliye inşa ettirmişlerdir. Cami, medrese, türbe, mektep, tabhâne, imaret (yemekhane, mutfak, kiler, fırın), dârüşşifâ, han, çarşı, dükkânlar, hamam, sebil, çeşme, muvakkithâne, evler, odalar, ahır vb. yapıların çoğunu veya bir kısmını bünyesine alan külliyelerle şehirler gelişmiş, yollar üzerinde inşa edilenlerin etrafında yeni yerleşimlerin oluşması sağlanmıştır.

Yalnızca yukarıdaki bilgilere bakılarak külliyenin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Padişahlar külliye inşasında etkindirler.
- B) Farklı birçok yapıdan meydana gelirler.
- C) Tamamı şehir merkezlerinde inşa edilmiştir.
- D) Vakıf sistemi içinde hizmet ederler.
- E) Osmanlı'da şehirleşmeye katkı yapmışlardır.

6. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de yaptığı fetihler neticesinde, fethedilen yerlerde yaşayan halklardan çok sayıda kişi Müslüman olmuş ve Avrupa'da Müslüman nüfusu hızla yayılma alanı bulmuştur.

Bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisini doğrular?

- A) Siyasi ittifaklar yapılmıştır.
- B) Avrupa'da Türk-İslam birliği gerçekleşmiştir.
- C) Haraç gelirleri artırılmıştır.
- D) Asimilasyon politikası uygulanmıştır.
- E) Gaza ve cihad düşüncesi başarıya ulaşmıştır.

 XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin fetihlerle toprakları genişlemeye başladı, bu durum etnik yapısını da değiştirdi. Zamanla birçok millet Osmanlı toplumu içerisinde yer aldı.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisini uygulamayı zorunlu hale getirdiği söylenebilir?

- A) Devlet yönetiminde her kesimin temsil edildiği demokratik kurumlar oluşturmayı
- B) Yönetimde adalet ve hoşgörüyü esas almayı
- C) Devlet idaresinde sekülerizmi model almayı
- D) Farklı dilleri resmi dil olarak kabul etmeyi
- E) Bürokraside tüm kesimlerden gelen memurlara görev vermeyi

10. Osmanlı Devleti'nin Orhan Bey döneminde uygulamaya başladığı İstimalet sisteminin, İstanbul'un fethinden sonraki süreçte aşağıdakilerden hangisinin temelini oluşturduğu söylenebilir?

Kelime anlamı "Terlik Parası" anlamına gelen ve geliri ha-

nedandaki kadınlara, padişah annelerine ve eşlerine ay-

rılan toprak biriminin adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vakıf Teşkilatı

A) Arpalık

B) Şimşirlik

D) Yurtluk

E) Ocaklık

C) Paşmaklık

- B) Millet Sistemi
- C) Lonca Teşkilatı
- D) İskân Politikası
- E) Devşirme Politikası

- 8. Osmanlı Devleti'nde uygulanan millet sistemi anlayışında,
 - I. dil
 - II. eğitim
 - III. yönetim

alanlarından hangilerinde gayrimüslim halklara özerklik tanındığı <u>söylenemez</u>?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

 Osmanlı Devleti'nde devlet adamlarına görevleri karşılığında geliri verilen toprak birimidir. Bu toprak birimi kendi arasında Has, Zeamet ve Tımar olmak üzere 3 kısma ayrılır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen toprak birimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ocaklık
- B) Mukataa
- C) Dirlik
- D) Paşmaklık
- E) Malikâne

TARİH

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni

 Osmanlı Devleti'nde mutfak kültüründe içeceklerin ayrı bir önemi vardır. Kış mevsiminde sıcak, yaz mevsiminde ise dağlardan getirilmiş buzlar sayesinde soğuk olarak tüketilen bu içecekler halkın tüm tabakları tarafından benimsenmiştir.

Aşağıdaki içeceklerden hangisi Osmanlı klasik döneminde (1300-1600) yaygın olarak tüketilen içeceklerden değildir?

- A) Hoşaf
- B) Çay
- C) Şıra
- D) Boza
- E) Kahve
- Yavuz Sultan Selim zamanında Mekke ve Medine şehirlerinin Osmanlı yönetimi altına girmesi ile bu iki kutsal şehirde yaşayan Müslüman ahaliye yardım için Osmanlı padişahları her sene Ramazan ayında küçük keseler içerisine konan paraları develere yükleterek İstanbul'da düzenledikleri bir törenle, bu büyük alayı kutsal şehirlere doğru yola çıkartırlardı. Mekke ve Medine halkı İstanbul'dan gelecek olan bu yardım alayını sabırsızlıkla beklerlerdi.

Osmanlı padişahlarının her sene ramazan ayında Mekke ve Medine şehrine gönderdikleri yardım alayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Viladet
- B) Cülus
- C) Sur-ı Hümayun
- D) Surre
- E) Valide
- 3. Aşağıdaki hangisi Osmanlı tarımında uygulanan "Çifthane" sistemi içeresinde çiftçiden alınan bir vergidir?
 - A) Çiftbozan
 - B) Resm-i Bennak
 - C) Çift Resmi
 - D) Resm-i Ağnam
 - E) Resm-i İspenç

4. Osmanlı Lonca teşkilatında, teşkilâtın yöneticilerinden biri olup esnafların maddî ve idarî işleriyle uğraşırdı. Esnaf arasındaki anlaşmazlıkları çözmek, gerektiğinde bunları kadıya veya Divân-ı Hümâyun'a iletirdi. Esnafa ham madde teminini sağlardı. Esnaf tarafından belli bir süreliğine seçilirdi.

Yukarıda bilgileri verilen Lonca teşkilatındaki görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yiğitbaşı
- B) Pir
- C) Kethüda
- D) Ehl-i Hibre
- E) Çırak

- 5. Osmanlı Lonca teşkilatında esnafın dükkân açma yetkisi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ferman
 - B) İcazetname
 - C) Mürur Tezkiresi
 - D) Gedik
 - E) Ustalık Belgesi

6. Lonca, Osmanlı Devleti'nde esnafların oluşturduğu bir teşkilattır. Osmanlı iktisadi ve sosyal hayatında önemli bir yeri olan Lonca teşkilatının kökleri Osmanlı Devleti'nden önce kurulan İslam ve Türk-İslam devletlerine kadar dayanmaktadır.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Lonca teşkilatının dayandığı tarihsel kökler kronolojik olarak doğru bir şekilde sıralanmışlardır?

- A) Ahilik Fütüvvet Lonca
- B) Fütüvvet Ahilik Lonca
- C) Gedik Ahilik Lonca
- D) Ahilik Lonca Gedik
- E) Ahilik Lonca Ehl-i Hiref

TARİH

 İslam dünyasında zengin bir Müslüman mallarının tamamını veya bir kısmını toplumun yararına bağışlayarak vakıf kurmuş olur.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vakıf kuran kişi doğru olarak nitelendirilmiştir?

- A) Mütevelli
- B) Vakıf
- C) Nazır
- D) Kadı
- E) Cabi

8. Osmanlı Devleti'nde kurulmuş olan vakıfların hizmetlerini kesintisiz ve sağlıklı bir şekilde yerine getirebilmeleri için kurucuları tarafından menkul veya gayrimenkul gelir kaynakları tahsis edilirdi. Bu gelir kaynaklarına vakfın akârâtı denirdi.

Aşağıdakilerden hangisinin bir vakfın akârâtı arasında olduğu <u>söylenemez</u>?

- A) Medrese
- B) Han
- C) Tarla
- D) Hamam
- E) Dükkân

- 9. "İstanbul Türklerin kurduğu vakıflarla kurulmuş bir hayrat şehridir." diyen bir tarihçinin aşağıdakilerden hangisini örnek vermesi beklenemez?
 - A) Rumeli Hisarı
 - B) Fatih Külliyesi
 - C) Süleymaniye Külliyesi
 - D) Sultan Ahmet Camii
 - E) Kapalı Çarşı

10. Osmanlı ekonomisinin aynı Avrupa ekonomisi gibi en önemli gelir kaynağı tarım olmasına rağmen Avrupa'daki feodal beylere benzeyen soylu ve toprak zengini bir sınıf ortaya çıkmamıştır.

Bu durumun en önemli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı toplumunda bütün Müslümanların eşit olarak görülmesi
- B) Türk tarihinde soylu sınıf oluşturma geleneğinin bulunma-
- C) Toprakların önemli bir kısmının devlete ait olması
- D) Osmanlılar'ın Avrupalılar'ı örnek almamaları
- E) Müsadere usulünün uygulanması

- 11. Osmanlı devletinde vakıf sisteminin aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik hizmetlere katkı sağladığı söylenemez?
 - A) Askerî
 - B) Eğitim
 - C) Sağlık
 - D) Ticaret
 - E) Din

- 12. Osmanlı Devletinde temel vergi ve toprak sistemi olan "çifthane" sistemi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 - A) Bu sistemde tarım arazisi kesinlikle bölünemez.
 - B) Bu sistem ülkedeki tarıma elverişli boş arazilerin değerlendirilmesi açısından son derece önemliydi.
 - C) Bu sistem devletteki mülki arazi niteliğindeki arazilerde uygulanırdı.
 - D) Bu sistemde toprağını üst üste üç yıl işlemeyenden "çiftbozan" vergisi alınırdı.
 - Toprağı ekmeyen köylüden toprağı alınıp başka bir köylüye verilirdi.

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

 Avusturya ile yapılan Zitvatorok Antlaşması ile "Avusturya arşidükü protokol bakımından Osmanlı padişahına eşit sayılacaktı."

Zitvatorok Antlaşması'ndaki bu maddeye bağlı olarak Osmanlı Devleti hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Toprak kaybı yaşandığı
- B) Askerî bir zafer kazanıldığı
- C) İki devlet arasında mütekabiliyet esasının belirleyici olduğu
- D) Dış politikada Avusturya ile ortak hareket edildiği
- E) Avusturya'da "Arşidüklük" makamının resmen tanındığı

- Osmanlı Devleti'nin Lehistan'dan aldığı Ukrayna ve Podolya'yı Karlofça Antlaşmasıyla ile geri vermesi,
 - I. Osmanlı Devleti'nin zamanla güç kaybettiği
 - II. Lehistan'ın Avrupa'da sınırlarını genişlettiği
 - III. Lehistan'ın kapitülasyonlardan faydalandığı

durumlarından hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- XVII. yüzyılda Avrupa'nın ekonomik hedefi uluslararası piyasada daha etkin olmaya yönelikken, aynı dönemde Osmanlı Devleti, iç piyasada halkın ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanmıstır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olması <u>beklenmez</u>?

- A) Osmanlı Devleti'nin ihracata ağırlık vermesine
- B) Avrupa'da üretimin artmasına
- C) Merkantalist olmayan devletlerin Avrupa ile rekabet edememesine
- D) Uluslararası dengelerin Avrupa lehine değişmesine
- E) Osmanlı'nın Avrupa'dan ürün almasına

- 4. XVII. yüzyılda Venediklilerle birlikte Girit'e yerleşen Malta ve diğer Hristiyan deniz korsanları Türk ticaret ve hac gemilerine zarar vermiş, can ve mal güvenliğini tehdit etmişlerdir. Bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisine zemin hazırlamıştır?
 - A) Venediklilere ilk kez ticari imtiyaz verilmesine
 - B) Osmanlı Devleti'nin batıdaki en geniş sınırlara ulaşmasına
 - C) Girit Adası'nın fethedilmesine
 - D) Venedik'in Akdeniz'de üstünlük kurmasına
 - E) Malta Adası'nın alınmasına

- 5. Katolik mezhebinden Avusturya'nın, Protestan Macarlara saldırması üzerine, Macar kontu Tökeli İmre, Osmanlı Devleti'nden yardım istemiştir. Osmanlı Devleti bunun üzerine II. Viyana Kuşatması'nı gerçekleştirmiştir. Bu duruma bağlı olarak aşağıdaki durumlardan hangisine ulaşmak mümkün değildir?
 - A) Avrupa'da mezhep çatışmalarının bulunduğu
 - B) Osmanlı Devleti'nin, bölge siyasetinde etkili olmaya çalıştığı
 - C) Macarların yeterli gücünün olmadığı
 - D) Osmanlı Devleti'nin, Avusturya'nın iç işlerine karıştığı
 - E) Avusturya ile Osmanlı Devletleri arasında çıkar çatışmasının bulunduğu
- Aşağıdakilerden hangisi 1699'da Osmanlı Devleti ile Avusturya, Venedik ve Lehistan arasında imzalanan Karlofça Antlaşması'nın özelliklerinden değildir?
 - A) Osmanlı Devleti'nin batıda büyük ölçüde toprak kaybettiği ilk antlaşma olması
 - B) Avrupa'nın, Osmanlı Devleti'ne karşı savunmadan saldırıya geçmesi
 - C) Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'daki genişlemesinin durması
 - D) Osmanlı Devleti'nin yabancı devletlerde elçilik açması
 - E) Türklerin Avrupa'dan geri çekilişinin başlaması

TARİH 1. ADIM

- 7. 1700 yılında Rusya ile yapılan İstanbul Antlaşması'na göre Azak Kalesi Rusya'ya bırakıldı. Antlaşmanın bu maddesine göre Rusya ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
 - A) Karadeniz'e egemen olmuştur.
 - B) Kafkaslarda yeni müttefikler edinmiştir.
 - C) Osmanlı tarafından diplomatik olarak tanınmıştır.
 - D) Sıcak denizlere inme siyasetini değiştirmiştir.
 - E) Karadeniz'e inme politikasında başarılı bir adım atmıştır.
- B. Otuz Yıl Savaşlarının sonunda imzalanan 1648 tarihli Westphalia (Vestfalya) Antlaşması ile Kutsal Roma Germen İmparatorluğu içindeki prenslikler bağımsız devletler hâline geldiler. Antlaşmaya göre Alman prensliklerinin onayı olmadan imparator vergi ve asker toplayamayacak, kanun koyamayacak ve savaş ilan edemeyecekti. Diğer yandan Hollanda ve İsviçre'nin bağımsızlığı bütün taraflarca tanınacak ve Protestanlığın yanı sıra Kalvenizmin varlığı da kabul edilecekti. Westphalia Antlaşması'yla Avrupa'da kendi yasalarına göre davranan, kendi ekonomik ve siyasal çıkarlarını izleyen, istediği tarafta yer alan, ittifaklar kuran ve bozan modern bağımsız devletler dönemi başladı. Bu yönüyle söz konusu antlaşma, modern diplomasinin ve uluslararası ilişkilerin de başlangıcı olarak kabul edildi.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Dinî yaşamda kısıtlamalara gidilmiştir.
- B) Sınırlar milliyetçilik prensibine göre çizilmiştir.
- C) Westphalia Antlaşması uluslararası ilişkilere yeni bir boyut kazandırmıştır.
- D) Kutsal Roma-Germen İmparatoru eski gücünü korumuştur.
- E) Avrupa'da savaşlar dönemi sona ermiş diplomatik dönem başlamıştır.
- 9. Osmanlı Devleti, Rusya ile imzaladığı Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım'ın bağımsız olmasını kabul etmiş, Kırım Hanlığı'nın yalnızca dinî açıdan Osmanlı halifesine bağlı kalması benimsenmiştir. Ayrıca Rusya'ya, Karadeniz ve Akdeniz'deki Türk sularında serbest ticaret hakkı tanınmış, Fransa ile İngiltere'ye tanınan ticari ayrıcalıklar Rusya'ya da verilmiştir.

Küçük Kaynarca Antlaşması'nın bu hükmüne bağlı olarak aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkün değildir?

- A) Karadeniz'in Türk gölü olma özelliğinin sona erdiği
- B) Halifelik makamının dinsel gücünden yararlanılmak istediği
- C) Rusya'nın sıcak denizlere inme siyasetinin sona erdiği
- D) Rusya'nın kapitülasyonlardan yararlanmaya başladığı
- E) Kırım ile olan dinî bağların korunmak istendiği

10. Ünlü Türk denizcisi Barbaros Hayreddin Paşa'nın İstanbul Tersanesi ile ilgili görüşleri şunlardır: "Devletin birçok liman şehrinde tersanesi vardı. Ama büyüğü, Haliç üzerindeki tersaneydi. Bu tersanenin dünyada eşi yoktu. Hiç bir tersane burası kadar gemi kızaklayamaz, işçi çalıştıramazdı. Akla gelebilecek her türlü sanat erbabı mevcuttu. İşçilerin çoğu Hristiyan esirlerdi. Ama bedava değil, ücretle çalıştırılırlardı. Ücretlerini biriktirenler değerlerini öderler, hür olur, memleketlerine dönerlerdi. Ustaların ve mühendislerin hepsi Türk'tü. Tersanede çalışanların sayısı 20.000'den az değildi. Murad edilse, bir yıl icinde. Venedik donanmasının bir esini insa etmek ve donatmak mümkündü. Gerçi İstanbul Tersanesi'nin şöhreti dünyayı tutmuştur. Venedik kâfiri bile, hakanımızla sulh içinde olduğu demlerde bu tersaneye kadırga ısmarlardı. Ancak gözle görüp içine girmedikçe, azametinin derecesini takdir edememiştim. Böyle bir tersane, bu kadar zengin bir devletle her şeyi yapmak ve Allah'ın izniyle başarmak mümkündü."

Verilen metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Venedik denizciliği örnek alınmıştır.
- B) Osmanlı, okyanus denizciliğinde ilerlemiştir.
- C) Osmanlı tersaneleri İstanbul'da toplanmıştır.
- D) Üretim kapasitesi açısından İstanbul Tersanesi'nin rakibi yoktur.
- E) Osmanlı Devleti, tersanelerin yetersiz kaldığı durumlarda gemi ithal etmiştir.
- 11. 1774'te imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin imzaladığı en ağır antlaşmalardan biri olmuştur. Bu antlaşma, öncelikli olarak Kırım'ın Osmanlı Devleti'yle olan bağlılığına son vermiş, Kırım'ı müstakil bir hanlık hâline getirmiş ve böylece Kırım, Osmanlı Devleti'nin himayesinden çıkmıştır. Osmanlı Devleti ise Yeniçeri Ocağı'nın yozlaştığı dönemde askerî boşluğu dolduran Kırım'ın askerî kuvvetlerinden mahrum kalmıştır. Bununla beraber dinî bakımdan Kırım'ın halifeye bağlılığı devam etmiş ve her iki devlet de Kırım'ın iç işlerine karışmamıştır. Rus ticaret gemileri Boğazları kullanacak, Karadeniz ve Akdeniz'de serbestçe dolaşabilecekti. Ruslar, diğer devletlere verilen imtiyazlardan istifade edecek, gerekli yerlerde konsolosluklar açabilecekti. Diğer taraftan Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecekti.

Verilen paragraf değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Osmanlı Devleti, Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul etmiştir.
- B) Rusya kapitülasyonlardan yararlanmaya başlamıştır.
- C) Kırım bağımsız bir hanlık hâline gelmiştir.
- D) Karadeniz'in "Türk Gölü" olma özelliği sona ermiştir.
- E) Osmanlı Devleti, halifelik makamının gücünden yararlanmıştır.

TARIH

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

- XVII. yüzyılda Avrupa'da kralların güçlü olduğu mutlak monarşi yönetimleri kurulmuştur. XVII. yüzyılda Avrupa'da krallık yönetimlerinin güç kazanmasında,
 - I. Derebeylik rejiminin yıkılması
 - II. Coğrafi Keşiflerin yapılması
 - III. Roma İmparatorluğu'nun parçalanması

durumlarından hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 2. Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılda bir "Cihan Devleti" iken zaman içerisinde uluslararası siyasetteki gücünü kaybetmiştir.

Osmanlı Devleti'nin uluslararası alandaki gücünü kaybetmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Avrupa'daki gelişmelerin takip edilmemesi
- B) Avrupa'ya karşı fetih politikasından vazgeçilmesi
- C) Ticaret yollarının değişmesi
- D) Avrupa'nın bilim ve teknolojide ilerlemesi
- E) Orduda düzenin bozulması
- Avrupa'da merkantilizm siyaseti madene ve paraya dayalı zenginliği öne çıkartmış bu gerekçeyle iç ve dış ticarete önem verilmiştir.

Avrupa'da merkantilizm anlayışının benimsenmesi,

- I. yeni ticaret yolların aranması
- II. ham madde ve pazar arayışının çoğalması
- III. Avrupa'da güçlü ekonomiye sahip devletlerin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile ilk defa yabancı devletlerin ara buluculuğunu kabul etmek zorunda kalmıştır. Bu kabullenme bir zamanlar hiçbir devleti kendisi ile eşit görmeyen Osmanlı için bir yıkım olmuştur. Aynı zamanda ilk büyük toprak kaybının da yaşandığı bu antlaşmayla Osmanlılar, bir daha toparlanamayacağı uzun bir savunma dönemine girmiştir. Karlofça'da ilk kez müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamak zorunda kalan Osmanlı Devleti artık Avrupalılar için tehlike olmaktan çıkmaya başlamıştır. Bu antlaşmadan sonra Osmanlı Devleti daha önceki dönemlerde önem vermediği İngiltere, Hollanda ve Fransa gibi Avrupalı devletlerin siyasetlerinin etkisinde kalmaya başlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile,

- I. İtibar kaybına uğramıştır.
- II. Diplomatik üstünlüğünü kaybetmiştir.
- III. Denge siyaseti izlemeye başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I ve III

- 5. Osmanlı Devleti, Kutsal İttifak Savaşları'ndan sonra,
 - I. Karlofça
 - II. Pasarofça
 - III. İstanbul

antlaşmalarından hangilerini imzalamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- Fransa kralı XIV. Louis'nin "Devlet demek ben demektir." sözü,
 - I. mutlakiyet yönetimini benimseme
 - II. egemenliği ilahî güce dayandırma
 - III. devlet düzenini kurmak için köklü reformlar yapma

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 7. Otuz Yıl Savaşları sonunda Fransa, artık Avrupa siyasetine yön veren devlet konumuna yükselirken İngiltere de Batı dünyasında etkili olmaya başlamıştır. Westphalia Barışı ile bazı Avrupa ülkeleri topraklarını genişletirken özellikle Almanya'da gerileme ve iç karışıklıklar başlamıştır. Bu antlaşma ile Avrupa'da dinî etkenlerin yerini modern diplomasi almış ve uluslararası alanda modern devletler hukukunun temelleri atılmıştır. Artık evrensel imparatorluklar yerini ulusal krallıklara ve ulus devletlerine bırakmıştır.

Buna göre,

- I. Güç dengeleri değişmiştir.
- II. Almanya otoritesini kaybetmiştir.
- III. Demokratikleşme çabaları başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Avrupalı devletler; Coğrafi Keşifler, Sanayi Devrimi gibi gelişmelerle uluslararası alanda rekabet ederek dünya güç dengesine yön vermeye çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupalı devletler arasında ya şanan rekabetin Osmanlı Devleti'ne olan etkilerinden değildir?

- A) Şark Meselesi'nin ortaya çıkışı
- B) Osmanlı Devleti'nin müttefik arayışı içine girmesi
- C) Osmanlı topraklarının sömürge amaçlı işgale uğraması
- D) Osmanlı Devleti'nin yalnızlık politikasını benimsemesi
- E) Osmanlı topraklarının Avrupa devletlerinin pazarı haline gelmesi

- 9. I. Dünya ticaret yollarının değişmesi
 - II. Avusturya ile uzun süren savaşların yapılması
 - III. Tımar sisteminin bozulması

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin XVII. yüzyıl Osmanlı ekonomisine zarar verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Hollandalılar ve İngilizler başlangıçta iyi silahlanmış yelkenli ticaret gemilerini savaşlarda kullanarak donanmalarındaki gemi sayılarını artırmışlardı. XVII. yüzyıl sonlarına kadar devam eden savaşlarda tüccar kaptanlara güvenilmeyeceğini anlayan bu iki devlet, askerî disiplini sağlamaya yönelik tedbirler aldı. Bunun için tüccar kaptanların yerine deniz subayları tercih edildi ve savaşta tüccar gemilerine duyulan bağımlılık azaltıldı. Böylece savaş gemisi yapımı başlatılarak savaşta kullanılan ticaret gemileri tasfiye edildi. Artık okyanuslarda yelkenli savaş gemileri, donanmanın esasını oluşturdu.

Bu metne göre ticaret gemilerinden savaş gemilerine giden süreçle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yapılan değişikliklerin deniz savaşlarında başarıyı sağladığı
- B) Ticaret gemilerinin askerî amaçla kullanıldığı
- C) Tüccar kaptanların yetersizliğinin değişime neden olduğu
- D) XVII. yüzyıldan sonra savaş gemilerinin önem kazandığı
- E) İngiltere ve Hollanda'nın deniz gücünü geliştirdiği

- XV. ve XVI. yüzyıllarda askerî, sosyal ve ekonomik alanlarda rakipsiz olan Osmanlı Devleti'nin zamanla eski gücünü kaybetmesinde,
 - I. merkeziyetçi yapıya sahip olması
 - II. bilim ve teknik alanındaki gelişmelere ayak uyduramaması
 - III. kurumların kendini yenileyememesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

- Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1596 yılında yapılan Haçova Savaşı'ndan sonra Zitvatorok Antlaşması imzalanmıştır.
 - I. Eğri, Kanije ve Estergon Kaleleri Osmanlı'da kalacak.
 - II. Avusturya; Osmanlı Devleti'ne bir defaya mahsus savaş tazminatı ödeyecek.
 - III. Avusturya arşidükü protokol bakımından Osmanlı padişahına denk sayılacak.

Verilen antlaşma maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avusturya'nın savaşı kazandığı
- B) Osmanlı'nın ekonomik yükümlülük altına girdiği
- C) Avusturya'nın sınırlarını genişlettiği
- D) Osmanlı Devleti'nin Avusturya karşısındaki siyasi üstünlüğünün sona erdiği
- E) Osmanlı ordusunda bozulma yaşandığı

 XVII. yüzyıldan itibaren Avrupa'ya kapitülasyonlarla verilen haklar genişletildi. Gümrük vergilerini yerli tüccarlardan az ödeyen Avrupalı tüccarlar, kendi ticaret mahkemelerini kurma hakkını da elde ettiler.

Buna göre,

- I. Osmanlı'nın siyasi gücünün azaldığı
- II. Avrupalı tüccarların daha avantajlı hâle geldiği
- III. Osmanlı'nın Avrupa'dan ekonomik destek aldığı

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

II. Viyana Kuşatmasında Osmanlı ordusunun bozguna uğratılması Avrupa devletlerini harekete geçirdi. Bu zor durumundan yararlanmak isteyen devletler papanın öncülüğünde biraraya geldiler.

Osmanlı Devleti'ni Avrupa'dan tamamen atmak için papanın öncülüğünde kurulan bu birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Birliği
- B) Kutsal İttifak
- C) Papa Birliği
- D) Koalisyon İttifakı
- E) Dakya Projesi
- 4. 1618-1648 yılları arasında cereyan eden Otuz Yıl savaşları dini nedenlerle başlamış bir tarafta Katolik devletler diğer tarafta Protestan devletler bulunmaktadır. Ancak ilerleyen yıllarda devletler arasındaki dini nedenler önemini kaybetmiş siyasi rekabet savaşın gidişatını belirlemeye başlamıştır.

diyen bir tarihçi aşağıdaki hangi gelişmeyi örnek göstererek bu sözlerine açıklık getirebilir?

- A) Protestan Alman prensliklerin savaşı kazanması
- B) İngiltere ve Hollanda'nın Protestanları desteklemeleri
- C) Danimarka ile İsveç'in aralarındaki sorunları çözmeleri
- Fransa'nın Protestan devletlerin yanında savaşa dahil olması
- E) Kutsal Roma-Germen İmparatorluğunun Katoliklerin yanında yer alması
- 5. I. İnebahtı Savaşı
 - II. Preveze Deniz Savaşı
 - III. Çeşme Olayı

Verilen gelişmelerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki hâkimiyetine olumsuz etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH 3. ADIM

- Rusya, Osmanlı Devleti'ne karşı Avusturya ile ittifak yaparak 1736-1739 savaşlarını gerçekleştirmiştir. Savaş neticesinde yapılan Belgrad Antlaşması ile:
 - Avusturya, Pasarofça Antlaşması ile aldığı Belgrad'ı Osmanlı'ya geriye vermiştir.
 - Azak Kalesi yıkılmak kaydı ile Rusya'ya bırakılmıştır.
 - Rusya, Karadeniz'de ticaret ve savaş gemisi bulundurmamayı kabul etmiştir.

Buna göre,

- I. Ruslar, Akdeniz'e çıkabilme emeline ulaşmıştır.
- II. Ruslar Karadeniz'de seyrüsefer hakkını elde edememiştir.
- III. Avusturya, Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma siyasetini benimsemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1711 yılında imzalanan Prut Antlaşması ile;
 - Kaybedilen Azak Kalesi geri alındı.
 - Rusya, İstanbul'da elçi bulunduramayacaktı.
 - Rusya, Lehistan'ın iç işlerine karışmayacaktı.
 - Demirbaş Şarl, ülkesine serbestçe geri dönebilecekti.

Buna göre Prut Antlaşması ile ilgili verilenlerden hangisi söylenebilir?

- A) Rusya, savaştan başarı ile çıkmıştır.
- B) Rusya'nın, Lehistan üzerindeki etkisi artmıştır.
- C) Rusya, Karadeniz politikasında engellenmiştir.
- D) Rusya, Osmanlı egemenliğine girmiştir.
- E) Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları alamamıştır.

8. XVIII. yüzyılda Avrupa devletlerinin dış politikasında "Bizim ebedî düşmanlarımız ve dostlarımız yoktur, sadece ebedî ülke çıkarlarımız vardır." anlayışı önemli bir yer tutar.

Bu anlayışın Avrupa'da egemen olması,

- I. devletler arasında politika ve çıkar çatışmalarının artmasına
- II. diplomasi ve ittifakların ön plana çıkmasına
- III. millî çıkarların ve dinî birlikteliklerin önemini yitirmesine

durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- III. Ahmet, Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri almak için mücadele etmiştir. Bu doğrultuda;
 - İstanbul Antlaşması ile Rusya'ya bırakılan Azak Kalesi, Prut Antlaşması'yla
 - Karlofça Antlaşması ile Venedik'e bırakılan Mora ise Pasarofça Antlaşması ile geriye alınmıştır.

Bu duruma bağlı olarak III. Ahmet Dönemi dış politikası hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Fetih politikalarını devam ettirme
- B) Denge siyasetini benimseme
- C) Eski sınırlarına ulaşmayı amaçlama
- D) Diplomatik temsilciliklerin gücünden faydalanma
- E) Aynı anda birden fazla devlete karşı mücadele etmekten uzak kalma
- 10. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Rusya ile imzaladığı,
 - I. Prut
 - II. Belgrad
 - III. Küçük Kaynarca

antlaşmalarından hangileri kapitülasyonların yaygınlaşmasına neden olarak Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

- XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde isyanların yaşanması ve savaşlardan başarısızlıkla dönülmesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olamaz?
 - A) Osmanlı'nın eski gücünü kaybettiğinin
 - B) Ganimet gelirlerinin azaldığının
 - C) Merkezî otoritenin zayıfladığının
 - D) Islahatlara gereksinim duyulduğunun
 - E) Avrupa'dan askerî destek alındığının
- Yeni Çağ'da Feodalite'nin yıkılmasıyla monarşiler kurulurken, Osmanlı Devleti'nde ise mahallî aktörler (ayan ve eşraf) ön plana çıkmaya başlamıştır.

Buna göre,

- I. Avrupa'da merkezîyetçi devletler güç kazanmıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nde merkezî otorite zayıflamıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin hâkimiyet alanı daralmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 3. II. Osman, asker üzerindeki gücünü hissettirme fikriyle "Hotin Seferi"ne bizzat katılmıştır. Seferde, yeniçerilerin isteksizliğini tespit eden hükümdar yeniliklere direnç oluşturacak bu kurumu kaldırmayı düşünmüştür.

Bu duruma bağlı olarak II. Osman hakkında aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkün <u>değildir</u>?

- A) Köklü bir reform düşüncesine sahip olma
- B) Yeniçerilerin disiplinden yoksun olduğunu tespit etme
- C) Askerî alanda ıslahata ihtiyaç duyma
- D) Otoritesini kuvvetlendirmeyi amaçlama
- E) Askerî kurumlar arasında çatışma ve rekabeti engelleme

- 4. IV. Murat, devletin kötüye gidişinin sebepleri ve bu gidişin durdurulması hakkında raporlar (layihalar) hazırlatarak aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?
 - A) Halk iradesine dayalı bir yönetim oluşturmak
 - B) Farklı dinî inançların yönetime yansımasını sağlamak
 - C) Sorunlara kalıcı çözümler getirmek
 - D) Yabancı devletlerin, ülkenin iç işlerine karışmasını engellemek
 - E) Ülke yönetimini sağlayacak bir danışma meclisi oluşturmak

- 5. XVIII. yüzyılda İstanbul'da Avrupa tarzı giyim, eğlence ve yaşam tarzı moda olurken; Paris'te Osmanlı elçiliğinin etkisiyle Osmanlı modasının başlaması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?
 - A) Batı uygarlığının, Osmanlı'dan üstün olduğu
 - B) Osmanlı ve Batı uygarlıklarının karşılıklı etkileşim içinde bulunduğu
 - C) Batı kültürünün Anadolu'da reddedildiği
 - D) Doğu ve Batı kültürleri arasında benzerliklerin bulunduğu
 - E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü sağlayacak güce sahip olmadığı

- 6. Osmanlı Devleti'nde ilk Türk matbaasının kullanılmaya başlanmasına bağlı olarak ortaya çıkan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?
 - A) Hattatlar loncasının öneminin azalması
 - B) Kültür hayatının gelişmesi
 - C) Kütüphaneciliğin gelişmesi
 - D) Osmanlı Devleti'nin siyasi gücünün artması
 - E) Basın-yayın faaliyetlerinin hız kazanması

TARİH 1. ADIM

7. XVIII. yüzyılda yaşayan Jean Jacques Rousseau halkın iktidarını, her alanda eşitliğini ve mutlak demokrasiyi savunan bir düşünürdü. Rousseau'ya göre doğal yaşamında bir birey olarak özgür ve eşit olan insan, toplumsal yaşamda eşitlik ve özgürlüğü kaybedebilirdi. Bu sebeple Rousseau, insanların toplum içinde de özgür ve eşit yaşamaları için bir sistem geliştirdi. Bu sistemde toplumun bir araya gelerek düzen içinde yaşaması için bir "sözleşme" oluşturacağını öne süren Rousseau'ya göre devlet, halkın egemenliği ile yükseldiğinde meşru olacaktı. Rousseau'nun bu düşüncesi; kan soyluluğuna bağlı ayrıcalıkların ortadan kaldırılması, mutlak monarşik yönetimlerin sona ermesi anlamına geliyordu. Böylece zaten ekonomik güce sahip bulunan burjuvazi, hukuki ayrıcalıkların kaldırılmasıyla siyasi yapıda da güç sağlayabilecekti.

Verilen metin incelendiğinde Rousseau'nun düşünceleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Monarşik yönetimi savunduğu
- B) Ulus egemenliği ve insan haklarına önem verdiği
- C) Burjuva sınıfını kan soyluluğuna dayandırdığı
- D) Devletin, toplumun egemen güçleri tarafından yönetilmesi gerektiği
- E) Toplumsal statüleri değişmez olarak gördüğü

- 8. III. Murad Dönemi'nde düşük ayarlı akçe ile ulufe almak istemeyen Kapıkulu Askerleri isyan etmiş ve istekleri üzerine defterdar ile vezîriâzam idam edilmiştir. XVII. yüzyıl boyunca istedikleri kişileri vezîriâzam yapan yeniçeriler, zaman zaman tahta kimin geçeceği kararında bile etkili olmuşlardır.
 - Yeniçeri isyanlarının en şiddetlisi II. Osman zamanında çıkmıştır. Yeniçeri Ocağı'nı kaldırarak disiplinli bir ordu kurmak ve devlete çeki düzen vermek isteyen II. Osman, isyancılar tarafından öldürülmüştür.
 - Küçük yaşta tahta çıkan IV. Mehmet'in yönetimi tam olarak sağlayamamasını fırsat bilen yeniçeriler isyan etmiştir. IV. Mehmet'ten saray ağalarının idam edilmesini isteyen asilerin, bu istekleri kabul edilmiştir.

Buna göre yeniçeri isyanlarının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Liyakatsiz kişilerin üst makamlara getirilmesine
- B) Padişah değişikliğinin yaşanmasına
- C) Farklı hanedanların devleti yönetmesine
- D) Merkezî otoritenin sarsılmasına
- E) Yeni bir ordu kurma düşüncesine

9. Belgrad Antlaşması'nda barışa ara buluculuk yapan Fransa, Osmanlı Devleti'nden yeni ayrıcalıklar elde etti. Fransa, Kudüs'teki Katolik Hristiyanlara ait kutsal yerlerin yönetimini aldı. Kanuni döneminde padişahların saltanatı süresince geçerli olan kapitülasyonlar, 1740'ta yapılan antlaşma ile sürekli hâle geldi. 1740 kapitülasyonlarının Osmanlı Devleti açısından bağlayıcı olmasını fırsat bilen Avrupa devletleri, bu antlaşmayı Osmanlı Devleti'ne karşı bir silah olarak kullanmaya başladı. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştiremeyen Osmanlı Devleti'nin zenginlik kaynaklarından faydalanmak isteyen Avrupalılar, kapitülasyonlara ve Osmanlı Devleti ile yaptıkları antlaşmalara dayanarak Osmanlı ekonomisinin çökmesinde etkili oldular.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Fransa dinî açıdan Kudüs'te etkinliğini artırmıştır.
- B) Kapitülasyonlar karşılıklı kazanç esasına dayanmaktadır.
- C) Osmanlı Devleti, ekonomik kayıplar yaşamıştır.
- D) Avrupalı devletler kapitülasyonları çıkarları doğrultusunda kullanmıştır.
- E) Kapitülasyonların geçerlilik süresi değiştirilmiştir.

XVI. yüzyıl Avrupa'sında ruhban sınıfında reform yapılması gerektiğini savunan hümanistler, yeni bir din çıkarma iddiasında olmamıştır. Hümanistler; İncil'in ve Hristiyanlık inancını içeren metinlerin orijinal şekillerine dönüştürülmesini istemiştir. Bu yönde yapılan çalışmalarla kutsal kabul edilen yazıların birçoğunun, ilahi kaynaktan olmadığı ve sonradan uydurulmuş metinler olduğu anlaşılmıştır. Reform hareketlerinin sonucunda "Dinin esas kaynağı Tanrı'nın sözlerinden ibarettir. Buna havarilerin ve ilk Hristiyan azizlerin yorumundan başka bir şey katılamaz. Din ve ibadet herkesin vicdanına ait bir iştir." esasları benimsenmiştir. Bu dinsel hareket, Protestanlık mezhebinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu bilgiye göre Reform hareketleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

- A) Din, bireyin iç dünyasıyla sınırlandırılmıştır.
- B) Dinin asli kaynaklarına dönülmesi istenmiştir.
- C) Hristiyanlığın özgün hâlinin bozulduğu ileri sürülmüştür.
- D) Ruhban sınıfının öncülüğünde gerçekleşmiştir.
- E) Yeni mezheplerin doğmasına neden olmuştur.

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

 Orta Çağ Avrupa'sında kilise tarafından her şeyin din kuralları ile açıklandığı skolastik düşünce hâkimdir. Kiliseye aykırı bir görüş öne sürmek suçtur. Bu sebepten ötürü birçok bilim adamı Engizisyon Mahkemelerinde yargılanarak cezalandırılmıştır. Skolastik düşünce Rönesans hareketi ile birlikte yıkılmıştır.

Bu bilgilere göre Rönesans hareketinden sonra Avrupa'da aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenemez?

- A) Akıl ve bilimin önem kazanması
- B) Deney ve gözlem yönteminin kullanılması
- C) Dogmatik düşüncenin kabul görmesi
- D) Özgür düşünce ortamının oluşması
- E) Bilimsel çalışmaların hızlanması
- 2. XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Avrupa'da ateşli silahlar etkin bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır.

Bu durumun,

- I. Orta Çağ kale surlarının aşılabilir hâle gelmesine
- II. Feodalitenin zayıflamasına
- III. Sömürgecilik çağının yaşanmasına

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- **3.** Osmanlı Devleti'nin, "Arayış Yılları"nda merkezî otoritesinin zayıflaması iç isyanlara sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde iç isyanların çıkmasında etkili <u>değildir</u>?

- A) Tımar sisteminin bozulması
- B) İltimasın yaygınlaşması
- C) Yönetimde valide sultanların etkili olması
- D) Veraset sisteminde değişiklik yapılması
- E) Hükümdarın, Divanıhümayun başkanlığını sadrazama bırakması

4. Avrupa'da zenginlik ölçüsü olan toprak, coğrafi keşifler ile birlikte yerini altın ve gümüşe bırakmıştır.

Buna göre,

- I. tarım
- II. ticaret
- III. turizm

coğrafi keşiflerin ardından zenginliği artırmak için yukarıdakilerden hangilerinin Avrupa'da ön plana çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

 Avrupa'da "Rönesans" ile bilim, kültür ve sanat alanlarında gelişmeler sağlanırken, "Reform" ile din alanında yeniden yapılanma gerçekleşmiştir.

Rönesans ve Reform hareketlerinin,

- I. kilisenin itibarının azalması
- II. özgür düşüncenin gelişmesi
- III. Avrupa'da "üniversite" eğitiminin başlaması

verilen gelişmelerden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

6. Osmanlı Devleti'nde "Kafes Usulü"ne geçilmesi ile tahta çıkan padişahlar yönetim tecrübesinden yoksun kalmışlar, sarayda bulunan valide sultan ve saray adamları ise yönetimde etkili olmaya başlamışlardır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu durum aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili <u>değildir</u>?

- A) İç isyanların yaşanmasında
- B) Merkezî otoritenin zayıflamasında
- C) Devlet idaresinde istikrarın bozulmasında
- D) Halkın, yönetime olan güveninin sarsılmasında
- E) Hükümdar yetkilerini sınırlandıran yasal düzenlemelerin yapılmasında

 Avrupa'da merkantilizm siyaseti madene ve paraya dayalı zenginliği öne çıkartmış bu gerekçeyle iç ve dış ticarete önem verilmiştir.

Avrupa'da merkantilizm anlayışının benimsenmesi,

- I. yeni yolların aranması
- II. hammadde ve pazar arayışının çoğalması
- III. Avrupa'da güçlü ekonomiye sahip devletlerin ortaya çık-

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III

Osmanlı Devleti'nde iç isyanların çıkmasında ekonominin bozulması etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı ekonomisinin bozulmasına sebep olan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tarımsal üretimin azalması
- B) Derbent teşkilatının kurulması
- C) Savaş masraflarının artması
- D) Tımar sisteminin bozulması
- E) Ulufelerde ve cülus bahşişlerinde artış olması

Osmanlı Devleti'nde toprak vergi gelirlerini toplama işinin ihale ile satışa çıkartılarak hazineye aktarılmasına "iltizam"sistemi denilmiştir. İhaleyi alan "Mültezimler" devlete peşin para ödeyerek bölgedeki vergileri toplama hakkını elde etmiştir. Mültezimlerin önemli bir kısmını askerî sınıftan gelenler oluştururken bu şahısların yerini zamanla zengin tüccarlar ve tefeciler almaya başlamıştır.

İltizam sisteminin doğurduğu sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hazineye para girişinin olması
- B) Halkın üzerindeki baskının artması
- C) Tarımsal üretimin artması
- D) Yerel güçlerin oluşmaya başlaması
- E) Bütçe açıklarının yaşanması

- 10. I. Tımarların hak etmeyen kişilere dağıtılması
 - II. Mültezimlerin halktan fazla vergi istemesi
 - III. Sekban adındaki ücretli askerlerin halktan haraç toplaması

XVII. yüzyılda yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangileri halkın topraklarını terk ederek şehirlere göçmesine neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin, "Arayış Yılları"nda merkezî otoritesinin zayıflaması iç isyanlara sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde iç isyanların çıkmasında etkili <u>değildir</u>?

- A) Tımar sisteminin bozulması
- B) İltimasın yaygınlaşması
- C) Yönetimde valide sultanların etkili olması
- D) Veraset sisteminde değişiklik yapılması
- E) Hükümdarın, Divanıhümayun başkanlığını sadrazama bırakması

Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı

 Rönesans Avrupa'da bilim, güzel sanatlar ve edebiyat alanlarında yaşanan gelişmelerle ortaya çıkan "Yeniden doğuş" hareketidir.

Aşağıdakilerden hangisi Rönesans hareketinin sebeplerinden biri değildir?

- A) Matbaanın geliştirilmesi
- B) Sanat faaliyetlerini destekleyen "mesen" sınıfının olması
- C) Skolastik düşüncenin önemini kaybetmesi
- D) Avrupa'da mezhep savaşlarının başlaması
- E) İslam medeniyeti eserlerinin incelenmesi

2. Avrupa'da yaşanan,

- I. Coğrafi Keşifler
- II. Kavimler Göçü
- III. Reform

gibi gelişmelerden hangileri skolastik düşüncenin yıkılmasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III
- İlk olarak Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Bozoklu Celâl adlı sipahinin çıkardığı isyan daha sonra Anadolu'daki isyanların genel adı olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Celâli isyanlarının sebeplerinden biri <u>değildir</u>?

- A) Yeniçeri maaşlarının düşük ayarlı akçeyle verilmesi
- B) Yerel yöneticilerin adaletsiz yönetimi
- C) Ekonominin bozulması
- D) İltizamın yaygınlaştırılması
- E) Halktan ağır vergiler alınması

 Osmanlı Devleti'nde, tımarların rüşvet karşılığında haksızca dağıtılması sistemin bozulmasına sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin bozulmasının sonuçlarından değildir?

- A) Merkezî otoritenin zayıflaması
- B) Güvenlik zaaflarının doğması
- C) İstanbul isyanlarının yaşanması
- D) Tımar sahiplerinin dirliklerini kaybetmesi
- E) Celâli isyanlarının artması
- Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ekonomide yaşanan sorunlardan kaynaklandığı söylenemez?
 - A) Esham adıyla iç borçlanmaya gidilmesi
 - B) Ayarı düşük para basılması
 - C) Kırpılmış akçe uygulamasında bulunulması
 - D) Köylülerden öşür ve çift vergilerinin alınması
 - E) Ulufelerin ödenememesi
- 6. Osmanlı Devleti, 1739 Belgrad Antlaşması'nın imzalanmasında arabuluculuk yapan Fransa'ya daha önceden padişahların saltanatı süresince geçerli olarak verilen kapitülasyonları, 1740'ta yapılan antlaşma ile sürekli hâle getirerek vermiştir.

Bu durumun,

- I. Fransa'nın Doğu ticaretinde iyi bir konuma gelmesine
- II. Avrupa Devletlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı baskılarının artmasına
- III. Osmanlı Devleti'nde siyasi başarısızlıkların sona ermesine

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARIH

3. ADIM

- 7. "Korkunç bir yeniçeri isyanıydı. Bir Osmanlı padişahı ilk kez yeniçeriler tarafından katledilmekteydi. Hem de devleti güçlendirmek istediği için, yapmayı düşündüğü ıslahatlar yeniçerilerin çıkarlarını zedelediği için..."
 - Yazarın yukarıdaki anlatımı Osmanlı Devleti'nin hangi dönemini betimlemektedir?
 - A) II. Mahmut
 - B) Yavuz Sultan Selim
 - C) I. Ahmet
 - D) II. Osman
 - E) IV. Mehmet

- 8. Celali isyanlarının,
 - I. devletin ekonomik sıkıntı çekmesi
 - II. ürün fiyatlarında artışlar
 - III. Anadolu'da sosyal düzenin bozulması
 - gibi durumlardan hangisi Osmanlı'ya doğrudan etkileri arasındadır?
 - A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Kanuni Dönemi'nde, Şehzade Bayezid'in isyan etmesinden sonra padişahın en büyük oğlu sancaklara gönderilmeye başlamış ve diğer şehzadeler sarayda tutulmuştur. Sultan III. Mehmed, sancakta yetişen son şehzade olarak 1595'te Osmanlı tahtına çıkmıştır, onun döneminden sonra sancağa çıkma tamamen kaldırılmıştır.

Buna göre,

- I. Saltanat babadan oğula geçmiştir.
- II. Tecrübesiz hükümdarlar tahta çıkmıştır.
- III. Merkezi otorite bozulmuştur.
- IV. Saray kadınlarının yönetimdeki etkinliği artmıştır.

yukarıdakilerin hangisi sancağa çıkma usulünün kaldırılmasının Osmanlı'ya etkileri arasındadır?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III

- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

- **10. I.Ahmed döneminde sonra veraset sisteminde** "Ekber ve Erşed" **sisteminin uygulanması**,
 - I. Kardeş katline son vermiştir.
 - II. Taht mücadeleleri bitmiştir.
 - III. Sancağa çıkma usulü son bulmuştur.

yukarıdakilerin hangisinin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 11. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan,
 - II. Osman'ın Hotin Seferi sırasında Kapıkulu askerlerinin düzensizliğini fark ederek, Yeniçeri ocağını kaldırmak istemesi sonucunda yaşanan yeniçeri isyanında öldürülmesi,
 - III. Selim'in batı tarzı Nizam-I Cedid ordusunu kurmasından rahatsızlık duyan yeniçerilerin isyan ederek padişahı tahttan indirmeleri,

gibi gelişmelerden,

- I. Ordunun idare üzerinde baskı unsuru olduğu
- II. Merkezi idarenin bozulduğu
- III. "Ocak devlet içindir." anlayışının güçlendiği

hangilerinin sonucunda ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

 Sanayi İnkılabı ile Avrupa'da üretimin merkezi topraktan, endüstriyel alanlara kaymış, fabrikaya dayalı üretim çoğalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti üzerindeki olumsuz etkilerinden <u>değildir</u>?

- A) Küçük sanayi atölyelerinin çökmesi
- B) Ülkenin açık pazar hâline gelmesi
- C) Dış ticaret açığının artması
- D) Ülkenin jeopolitik öneminin azalması
- E) İthalata dayalı tüketimin çoğalması
- 2. Rus Çarı I. Nikola'nın, İngiliz Elçisi Sir Hamilton Seymour'a söylediği "Osmanlı Devleti kritik bir durumdadır. Memleket, kendi kendine parçalanıyor. Düşüşü çok büyük ve felaketli olacaktır. İngiltere ile Rusya'nın bu mesele üzerinde tam bir anlaşmaya varmaları, birbirlerine haber vermeden tek bir adım atmamaları gerekir."

sözlerine bağlı olarak uluslararası siyaset hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Rusya'nın İngiltere ile diplomaside ortak hareket etmeyi istediği
- B) Osmanlı Devleti'nin parçalanmasının dünya siyasetinde kriz oluşturacağının düşünüldüğü
- İngiltere'nin, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma siyasetini terk ettiği
- D) Osmanlı Devleti'nin siyasi birliğinin tehlikede olduğu
- E) Osmanlıların parçalanmasından doğan boşluğun doldurulmak istendiği
- **3.** Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı sırasında Avrupalı Devletlerden borç para alma yoluna gitmiştir.

Bu gelişmenin yaşanmasında,

- ekonomisinin savaş masraflarını karşılayacak durumda olmaması
- II. hazinede denk bütçenin hazırlanmak istenmesi
- III. Mısır valisinin isyanının önlenmek istenmesi durumlarından

hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

4. Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı'nda Avusturya, Piyemonte, İngiltere ve Fransa ile birlikte hareket etmiştir. Rusya, Boğazlar Sözleşmesi'nin ihlalini gerekçe göstererek Sinop'ta Osmanlı donanmasını yakarken İngiltere ve Fransa Rusya'ya savaş ilan etmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti "Denge Siyaseti" uygulamıştır.
- B) Rusya'nın sıcak denizlere inme siyaseti Kırım Savaşı ile son bulmuştur.
- C) Boğazların durumu, uluslararası krize sebep olmuştur.
- D) Avrupalı devletler, Rusya'nın Karadeniz'deki faaliyetlerini sınırlandırmak istemiştir.
- E) Osmanlı Devleti tek başına kendisini savunacak güçte değildir.

5. Paris Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Karadeniz tarafsız hâle getirilecektir.
- Tüm devletlerin ticaret gemilerine açık, savaş gemilerine kapalı tutulacaktır.
- Karadeniz kıyılarında tersane ve donanma bulundurulması yasaklanmıştır.

Bu maddelere bağlı olarak Karadeniz hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkün <u>değildir</u>?

- A) Silahsızlandırılması kabul edilmiştir.
- B) Osmanlı Devleti ve Rusya'nın egemenlik hakları sınırlandırılmıştır.
- C) Ticari hayat devam ettirilmeye çalışılmıştır.
- D) Uluslararası gücün yönetimi altına bırakılmıştır.
- E) Avrupalı devletlerin çıkarları korunmuştur.

TARİH 1. ADIM

- Osmanlı Devleti'nin, "Islahat Fermanı"nı Paris Konferansı devam ederken ilan ederek, azınlıkların hak ve hürriyetlerini genişletmesi,
 - azınlık haklarının gerekçe gösterilerek ülkenin iç işlerine karışılmasını engellemek
 - II. Paris Konferansı'nda yabancı devletlerin desteğini kazanmak
 - III. diplomaside güç kazanmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

 Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın isyanı devlette büyük bir buhrana dönüşmüş ve isyanın bastırılması çok uzun sürmüstür.

Buna göre,

- I. Fransa'nın Mehmet Ali Paşa'yı desteklemesi
- Yeniçeri ocağının yerine kurulan Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun yetersiz oluşu
- III. Osmanlı devletinin içinde bulunduğu dağınık ve güçsüz durumu

gelişmelerinden hangileri Mehmet Ali Paşa'nın isyanının uzamasını etkilemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Avrupalı devletler, 1856 Paris Antlaşması'yla Balkanlardaki Rus nüfuzunu kırmak için Karadeniz'in tarafsızlığını ve Boğazların yabancı savaş gemilerine kapatılmasını sağlamışlardır. Ayrıca Balkanlarda Eflâk, Boğdan ve Sırbistan topraklarındaki yönetimler; Paris Barış Konferansı'na katılan devletlerin ortak garantisi altına alınmıştır. Bu şekilde Rusya'nın güneye inme politikası engellenmek istenmiştir.

Bu duruma göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti tek başına Boğazlarda söz hakkına sahiptir.
- B) Karadeniz, Rus donanmasının kullanımına açılmıştır.
- C) Osmanlı Devleti, Avrupa devletler hukukundan yararlanmıştır.
- D) Avrupalı devletler, Rus yayılmacılığını durdurmaya çalışmıştır.
- E) Osmanlı Devleti, Avrupa devleti olarak kabul edilmiştir.

9. XIX. yüzyıl başında Mehmet Ali Paşa, Osmanlı toprağı olmasına rağmen Mısır üzerinde söz sahibi olan Kölemen beylerinin etkisini ortadan kaldırarak Mısır'ın tek hâkimi hâline gelmiştir. Bundan sonra Mısır çevresinde nüfuzunu yaymaya çalışmıştır. Mehmet Ali Paşa, Osmanlı Devleti'nin bir türlü sonuçlandıramadığı Hicaz'daki Vehhabi İsyanı'nı 1818'de bastırarak hac yolunu açmış ve İslam dünyasında saygınlık kazanmıştır. Bu nedenle Osmanlı Devleti, Mehmet Ali Paşa'ya Hicaz ve Habeş valiliklerini de vermiştir. Sultan II. Mahmut, Mora İsyanı'nı bastıramayınca Girit ve Mora valilikleri karşılığında Mehmet Ali Paşa'dan yardım istemek durumunda kalmıştır.

Buna göre Mehmet Ali Paşa ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Zamanla nüfuz alanını genişletmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'ne bağlı bir valiyken merkezî idareden daha güçlü hâle gelmiştir.
- C) Yeni yerlerin idaresini ödül olarak kazanmıştır.
- D) Padişah ile siyasî konularda anlaşmazlıklar yaşamıştır.
- E) Mısır'daki egemenliğini sağlamlaştırmıştır.

10. Vehhabilik; XVIII. yüzyılın ortalarında, Suudi Arabistan'ın Necd Bölgesi'nde yeni bir dinî akım olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle tevhit inancına yönelik farklı görüşleriyle bazı âlimlerin tepkisini çeken Muhammed b. Abdülvehhâb, vehhabiliğin kurucusudur. Kısa sürede Suud ailesinin desteğini alan Abdülvehhâb, Riyad'a hâkim olmuştur. XIX. asrın ilk yıllarından itibaren Suudi-Vehhabi ittifakı; kuzeyde Irak ve Suriye, güneyde Umman ve batıda Hicaz topraklarına doğru yayılmaya başlamıştır.

Bu bilgilere göre Vehhabilik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti tarafından olumlu karşılandığı
- B) Orta Doğu coğrafyasında etkinlik gösterdiği
- C) Ortaya çıkışında Batılı devletlerin etkili olduğu
- D) Kuzey Afrika bölgesinde birçok taraftarının bulunduğu
- E) Hristiyanlık ve Yahudiliğe ait unsurları içinde barındırdığı

TARIH

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

C) I ve II

 XVIII. yüzyılda siyasi ve askerî alanda Batı ile geliştirilen ilişkiler Osmanlı toplumunu etkilemeye başlamıştır.

Buna göre,

- I. Paris'ten elbise, mobilya ve kitapların getirilmesi
- II. Avrupa yaşam tarzının moda olması
- III. Divan edebiyatında yeni eserlerin verilmesi

durumlarından hangilerinin, Osmanlı'da Batı kültürünün etkisi ile ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C
D) II ve III E) I, II ve III

 III. Selim Dönemi'nde Avrupalı devletlerin önemli başkentlerinde daimî elçilikler açılmıştır.

Bu uygulamayla,

- I. Avrupa devletlerinin yakından tanınması
- II. Osmanlı Devleti'ne karşı oluşabilecek ittifaklardan zamanında haberdar olunması
- III. Azınlık isyanlarının engellenmek istenmesi

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

 Rusya sıcak denizlere inebilmek için Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir.

Rusya bu politikasına bağlı olarak;

- I. Balkanlarda milliyetçilik akımlarını destekleme,
- II. Fransız İhtilali'ne karşı oluşan koalisyona katılma,
- III. Azınlık ayaklanmalarını kışkırtma

davranışlarından hangilerinde bulunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Fransız İhtilali'nin zararlarını en aza indirmek için bir araya gelen İngiltere, Prusya, Rusya ve Avusturya "Metternich sistemi" diye anılan bir politika oluşturdular. Bu politika ile Avrupa'nın neresinde bir ayaklanma çıkarsa çıksın hep birlikte hareket edilecek, ayaklanmalar bastırılacaktı.

Buna göre,

- I. Fransız İhtilal fikirlerinin yok edilmek istendiği
- II. Mutlakiyetin korunmak istendiği
- III. Uluslararası bir birlik kurulmak istendiği

gelişmelerinden hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

- Avusturya; Orta Avrupa ve Balkan hâkimiyeti için Osmanlı Devleti ile savaşmış, Rusya ile Dakya Projesi içerisinde yer almış, yüzyılın sonlarına doğru ise Rusya'ya karşı cephe alıp Osmanlı Devleti ile barış yapmıştır.
 - Rusya; Çar Deli Petro ile birlikte Baltık Denizi'ne hâkim olmak, Kırım'ı alıp Boğazlardan Akdeniz'e inmek amacıyla Osmanlı Devleti ile savaşmış, yüzyılın sonlarına doğru İngiltere ve Fransa yayılmacılığına karşı Osmanlı Devleti'nin yanında yer almıştır.

Buna göre XVIII. yüzyılda Avrupa devletlerinin politikaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dinî birliktelik ittifakların kurulmasını sağlamıştır.
- B) Devletlerin ebedi dostları ya da düşmanları yoktur, ebedi çıkarları vardır.
- C) Devletlerin politikaları değişmezlik gösterir.
- D) Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ne karşı her zaman birlikte hareket etmişlerdir.
- E) Osmanlı Devleti topraklarında sömürge bölgeleri oluşturulmaya başlanmıştır.

TARİH 2. ADIM

6. Rumlar ilk isyanı 1820'de Eflak'ta başlattılar. İngiltere, Fransa ve Rusya; Rum azınlığına özerklik vermeyi kabul etmeyen Osmanlı Devleti'ne savaş açmış, savaştan sonra yapılan Edirne Antlaşması ile Yunanistan bağımsızlığını ilan etmiştir.

Yunanistan'ın bağımsızlık sürecinde yaşanan bu gelişmelere bağlı olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışılmıştır.
- B) Rum isyanı uluslararası bir sorun niteliği kazanmıştır.
- C) Osmanlıların Balkanlardaki hâkimiyeti sona ermiştir.
- D) Rumlar, askerî ve diplomatik desteğe sahip olmuştur.
- E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruyacak askerî gücü yetersizdir.
- 7. Rusya'nın, Kırım Savaşı'nı ilan etmesinde,
 - I. Kudüs'te ayrıcalıklar elde etmek
 - II. Londra Boğazlar Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldırmak
 - III. Osmanlı'daki Ortodoksları himaye etmek

amaçlarından hangileri dinî nitelik taşır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 8. Osmanlı Devleti'nde,
 - İlk kez imtiyaz elde eden toplum Sırplardır.
 - İlk bağımsız olan Yunanlılardır.

Buna göre,

- I. Balkanlarda Osmanlı'nın merkezî otoritesi zayıflamıştır.
- II. Milliyetçilik Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir.
- III. Balkanlarda Osmanlı hâkimiyeti sona ermiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Balkanlarda Osmanlı Devleti'ne karşı milliyetçi isyanların görülmesinde,
 - I. Avrupalı Devletlerin kışkırtması
 - II. Panslavizm politikası
 - III. Osmanlıcılık fikrinin taraftar toplaması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 10. Osmanlı Devleti ile Rusya XVIII. yüzyıldan I. Dünya Savaşı'na kadar olan süreçte sık sık karşı karşıya gelmişler ve birbirleriyle mücadele hâlinde olmuşlardır. Ancak bazı zamanlar ortak hareket ettikleri de olmuştur.

Aşağıdaki antlaşmaların hangisinde Osmanlı Devleti ile Rusya ortak hareket etmiştir?

- A) Berlin
- B) Edirne
- C) Bükreş
- D) Hünkâr İskelesi
- E) Küçük Kaynarca
- **11.** 1774'te imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'nın bazı maddelerine göre,
 - Ruslar, Balkanlarda istedikleri yerde konsolosluk açabilecek, İstanbul'da daimî elçi bulundurabilecekti.
 - Rusya, Karadeniz ve Akdeniz'deki Türk sularında serbestçe ticaret yapabilecekti.
 - Kırım bağımsız olacak, Kırım hanları dinî bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacaktı.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Osmanlı Devleti'nin uluslararası siyasette güç kaybına uğradığına
- B) Rusya'nın sıcak denizlere inme projesinin etkisinin arttığına
- C) Rusya'nın dünya siyasetinde güç kazandığına
- D) Osmanlı Devleti'nin, Kırım'la kültürel bağlarını devam ettirmeye çalıştığına
- E) Rus donanmasının Boğazlardan ilk kez geçtiğine

Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774-1914)

- I. Durum: Rusya'nın, 1833 Hünkar İskelesi Antlaşması ile Karadeniz'de güvenliğini sağlaması üzerine İngiltere'nin başını çektiği Avrupalı devletlerin müdahalesi ile 1841'de Londra Boğazlar Antlaşması imzalanmış ve Boğazlardan geçiş uluslararası bir statü kazanmıştır.
 - **II. Durum**: İngiltere Kralı VII. Edward ile Rus Çarı II. Nikola, 1908'de Reval'de bir araya gelmiş ve Boğazlar ile Makedonya konularında Osmanlı Devleti aleyhine kararlar almışlardır.

Bu iki durum birlikte düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Rusya'nın, Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarına dönük siyasi hedefleri bulunduğuna
- B) İngiltere'nin, Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'nin haklarını korumayı amaçladığına
- Rusya'nın sıcak denizlere inme konusundaki tarihî emelinden vazgeçmediğine
- D) İngiltere'nin dış politikasında değişikliğe gittiğine
- E) Osmanlı Devleti'nin, Rusya ile İngiltere arasında pazarlık konusu yapıldığına
- 2. Avrupa'da ortaya çıkan "Her ulusa bir devlet" düşüncesinin,
 - I. Avusturya-Macaristan
 - II. Osmanlı
 - III. İngiltere

devletlerinden hangileri üzerinde yıkıcı etkiye neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- Osmanlıcılık fikri ile; Osmanlı Devleti'ni oluşturan bütün milletleri adalet, eşitlik, hürriyet ölçüleri içinde bir arada tutup Osmanlı toplumu oluşturmak amaçlanır.

Osmanlıcılık fikrine uygun olarak,

- I. Tanzimat Fermanı
- II. Islahat Fermanı
- III. Sened-i İttifak

belgelerinden hangileri ilan edilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Aşağıdakilerden hangisi 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'na
 (93 Harbi) bağlı olarak ortaya çıkan gelişmelerden değildir?
 - A) Genç Osmanlılar hareketinin doğması
 - B) Meclis-i Umumi'nin kapatılması
 - C) Anadolu'ya yoğun Türk göçlerinin yaşanması
 - D) Nene Hatun ve Gazi Osman Paşa'nın millî bir kahraman olarak tanınması
 - E) Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsızlığını kazanması
- 5. 93 Harbi'nden sonra ağır koşullar içeren Ayastefanos Antlaşması'nın imzalanması, İngiltere başta olmak üzere Avrupalı devletleri de rahatsız etmiştir.

İngiltere, aşağıdaki topraklardan hangisinin kendisine bırakılması karşılığında Ayastefanos Antlaşması hükümlerinin hafifletilmesi konusunda Osmanlı Devleti'ne güvence vermiştir?

- A) Kıbrıs
- B) Girit
- C) Mısır
- D) Rodos
- E) Musul
- 6. 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması'nda yer alan,
 - Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılacağı
 - Osmanlı toprak bütünlüğünün Avrupa devletlerinin garantisi altında olacağı
 - Osmanlı ve Rusya'nın Karadeniz'de savaş ve ticaret gemisi bulundurmayacağı

maddeleri birlikte düşünüldüğünde,

- I. Osmanlı Devleti, siyasi gücünü yitirmiştir.
- II. Karadeniz Türk gölü olmaktan çıkmıştır.
- III. Rusya'nın Osmanlı üzerindeki baskısı sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 3. ADIM

7. Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Hünkar İskelesi Antlaşması'nın süresi dolunca İngiltere, Fransa, Avusturya ve Prusya'nın katılımıyla "Londra Boğazlar Sözleşmesi" imzalanmış, Boğazlar ilk defa uluslararası statü kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Avrupa devletlerinin Londra Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalamasının nedenlerinden biridir?

- A) Osmanlı'da yaşayan azınlıkların haklarını genişletmek
- B) Kapitülasyonların etki alanını genişletmek
- C) Devleti dağılmaktan kurtarmak
- D) Rusya'yı Boğazlar bölgesinden uzaklaştırmak
- E) Rusya'nın Balkan hâkimiyetini artırmak
- 8. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'yla Rusya, ilk defa Karadeniz'e çıkma ve serbestçe ticaret yapma hakkı elde etmiştir. Böylece Boğazlar devletlerarası hukukun konusu olmaya başlamıştır.
 - Napoleon'un 1798'de Mısır'ı işgal etmesi üzerine Rus savaş gemileri ilk defa Boğazlardan serbestçe geçmiştir.
 - Osmanlı Devleti, İngiltere ile 1809'da imzaladığı Kal'a-i Sultaniyye (Çanakkale) Antlaşması'yla barış zamanında Boğazların yabancı savaş gemilerine kapatılacağını İngiltere'ye kabul ettirmiştir.
 - Mehmet Ali Paşa İsyanı'nda Rusya, İstanbul Boğazı'ndan geçerek Osmanlı Devleti'ne yardım etmiştir.
 - Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1833 yılında Hünkâr İskelesi Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmayla Rusya, Boğazlardan gelecek her türlü tehlikeye karşı korunmuş ve Boğazların kontrolünde söz sahibi olmuştur.
 - 1841'de Londra Boğazlar Konferansı toplanmıştır. Burada imzalanan antlaşma ile Osmanlı Devleti'nin barış zamanında Boğazları yabancı savaş gemilerine kapalı tutması kabul edilmiştir. Böylece Boğazlardan geçiş sadece Osmanlı hukuk kuralları veya Osmanlı Devleti ile diğer devletlerarasında yapılan ikili antlaşmalarla düzenlenmesi aşamasından çıkmıştır.

Verilen bilgilere göre Boğazlar Sorunu ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Rusya, Boğazları kullanma konusunda çok isteklidir.
- B) Zamanla uluslararası bir sorun hâline gelmiştir.
- C) Her geçen dönem Osmanlı Devleti'nin Boğazlar üzerindeki egemenliği zayıflamıştır.
- D) Rusya'nın girişimleri ile Boğazlar Sorunu çözülmüştür.
- E) Londra Boğazlar Konferansı ile Osmanlı'nın Boğazlardaki mutlak egemenliği son bulmuştur.

 Kırım Savaşı 1853'te Osmanlı Devleti ile Rusya arasında başlamıştır. Yaşanan gelişmeler üzerine İngiltere, Fransa, Avusturya ve Piyemonte de Osmanlı Devleti'nin yanında savaşa dâhil olmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu devletlerin sonradan savaşa katılma nedenlerinden biri olduğu <u>söylenemez</u>?

- A) Balkanlardaki Rus ilerleyişinden Avusturya'nın rahatsız olması
- B) Piyemonte'nin, İtalyan birliğini sağlama yarışında uluslararası destek bulmaya çalışması
- İngiltere'nin sömürge yollarının güvenliğini sağlama düşüncesi
- D) Fransa'nın Akdeniz ticaretinde Rusya'yı tehlikeli görmesi
- E) Avrupa'da mezhep birliğini kurma düşüncesi

- Aşağıdakilerden hangisi XIX yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'ne yönelik yaşanan yoğun göç bölgelerinden değildir?
 - A) Makedonya
 - B) Kırım
 - C) Kafkaslar
 - D) Sırbistan
 - E) Kuzey Afrika

- 11. 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı'nın (93 Harbi) başlamasında,
 - I. İstanbul Konferansı kararlarını Osmanlı Devleti'nin kabul etmemesi
 - II. Rusya'nın azınlıkları kışkırtması ile Balkanlarda isyanların çıkması
 - III. Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsız olması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri

1. 1789'da Fransa'da Kurucu Meclis, İnsan ve Vatandaş Hakları Bildirisi'ni ilan etti. Bu bildiride özetle; "Her insan doğuştan hürdür ve diğerleriyle eşittir, vazgeçilmez haklara sahiptir. Devlet gücü millete ait olmalıdır. Sadece milletin seçtiği temsilcilerin yönetme hakkı vardır. Millet de bu temsilcileri denetleyebilir." denilmiştir.

Bu durum Fransa'da, aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olmuştur?

- A) Meşruti yönetime geçilmesine
- B) Kralın yetkilerinin artmasına
- C) Mutlak monarşinin güçlenmesine
- D) Din ile devlet işlerinin birlikte yürütülmesine
- E) Amerikan bağımsızlık savaşının başlamasına
- 2. III. Selim Dönemi'nde gerçekleştirilen;
 - I. Askerî ocakların dönemin ihtiyaçlarına göre yenileştirilmesine çalışılması
 - II. Avrupa'dan mühendis ve ustalar getirtilerek Tophane'de yeni düzenlemelerin yapılması
 - III. Üsküdar'da Selimiye Kışlası'nın inşa edilmesi

ıslahatlarından hangileri Batı'dan etkilenildiğinin en açık göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 3. XIX. yüzyılda Avrupa'da nüfusun hızlı bir şekilde artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu <u>savunulamaz</u>?
 - A) Doğum oranlarının yükselmesi
 - B) Salgın hastalıkların önüne geçilmesi
 - C) Dünya savaşlarının sona ermesi
 - D) Ekonomik refahın oluşması
 - E) Sağlıklı beslenmeyle insan ömrünün uzaması

- 4. Aşağıdakilerden hangisi nüfus artışının bir devlette askerî güce katkı sağladığına örnek olarak verilebilir?
 - A) Devletin siyasi güç kazanması
 - B) Ekonomide kalkınma için gerekli işçi gücüne sahip olunması
 - Bir devletin siyasi ve ekonomik alanlarda mevcut nüfusu kullanabilmesi
 - D) Savaş gücünün insan sayısına orantılı olarak artması
 - Yeni ele geçirilen ülkelerde hem siyasi hem de ekonomik hâkimiyeti sağlayabilmesi

- I. Birbirinden uzakta olan vilayetler üzerinde ek bir denetim aracına sahip olması
 - II. Siyasi gücünün merkezîleşmesine katkı sağlaması
 - III. Ülke genelinde otorite kurmasına yardımcı olması

Yukarıdakilerden hangileri 1855 yılından itibaren kullanılmaya başlanılan elektrikli telgrafın Osmanlı yönetimine sağladığı yararlar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 6. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanuniesasi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi özellikle kanun üstünlüğüne vurgu yapmaktadır?
 - A) Mebusan Meclisi dört vılda bir seçilir.
 - B) Meclisi açma ve kapama yetkisi padişaha aittir.
 - C) Savaş ve barışa padişah karar verir.
 - D) Hiç kimse kanunun belirttiği sebepler dışında başka bir bahane ile cezalandırılamaz.
 - E) Osmanlı Devleti bir bütündür, hiçbir sebeple ayrılık kabul etmez.

TARİH 1. ADIM

7. Fransız İhtilali sonrası Fransa'da eşitliğe dayanan yeni bir toplum düzenine geçilmiştir. Temel hak ve özgürlükleri içeren "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni ilan eden Kurucu Meclis, bir anayasa hazırlamış ve bu anayasa 1791'de kral tarafından da onaylanmıştır. Fransa'nın bu ilk anayasasıyla egemenlik hakkı halka verilmiş ve güçler ayrılığı prensibi kabul edilmiştir. Böylece Fransa'da mutlak monarşi dönemi sona ererek meşruti monarşi dönemi başlamıştır. "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ne göre insanlar özgür ve yasalar önünde eşittir. Herkes memur olabilme hakkına sahiptir. Söz ve basın özgürlüğü vardır. Özel mülkiyet dokunulmazdır ve toplumda vergiler, dengeli bir biçimde dağıtılmalıdır.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Kanunun üstünlüğü kabul edilmiştir.
- B) Fikir ve beyan hürriyeti getirilmiştir.
- C) Kralın otoritesi meclis ile sınırlandırılmıştır.
- D) Kişiler mülk edinme hakkına sahiptir.
- E) Gelirlerin dağılımında eşitlik sağlanmıştır.

- 8. Tanzimat Fermanı'na göre,
 - Hiçbir kişi yargılanmadan cezalandırılmayacak, mahke meler açık olacak ve tüm vatandaşlar yasalar önünde eşit olacaktır.
 - II. Tüm halkın can, mal ve namus emniyeti sağlanacaktır.
 - III. Vergiler, herkesin gücüne göre alınacak, devlet tarafından belli yöntemlerle toplanacaktır.

maddelerden hangisi "halkın idareye olan bağını güçlendirmek" için yapılmış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. III.Selim Dönemi'nde yapılan Nizam-ı Cedit diye anılan yenilikler Kabakçı Mustafa İsyanıyla son bulmuştur. Yenilikçi devlet adamlarından bazıları isyancılardan canını kurtarmak için Rusçuk Ayanı Alemdar Mustafa Paşa'ya sığınmıştır. Alemdar Mustafa Paşa, III. Selim'i tahta çıkarmak amacıyla İstanbul'a hareket etmiştir. Sadrazam dahil bir çok kişiyi yanına çeken Alemdar, sarayı kuşatınca Sultan IV. Mustafa, amcası III. Selim ve kardeşi Mahmut'un öldürülmesine izin vermiştir.

Buna göre Osmanlı'da,

- Ayan adı verilen yerel güçler Osmanlı tahtında hak iddia etmiştir.
- II. Osmanlı hanedanının varlığı tehlikeye girmiştir.
- III. Merkezi otorite yerel güçlerle baş edemeyecek kadar güçsüzleşmiştir.

gibi durumlardan hangilerinin yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve I

10. Osmanlı Devleti'nde demiryolu yapımı, maliyetinin yüksek olması, sermaye ve kaynak yetersizliği gibi güçlükler nedeniyle istenilen düzeyde olmamıştır. Bu nedenlerle demiryolu inşası ve işletilmesi bir imtiyaz olarak yabancı şirketlere verilmiştir. Bundan dolayı Osmanlı Devleti, demiryolu yapımını kapitalist devletlerin ekonomik, siyasi ve askerî çıkarlarına göre ele almak durumunda kalmıştır. Osmanlı Devleti'nde demiryolu yapımı Abdülmecid, Abdülaziz ve özellikle II. Abdülhamid'in politikalarından biri olmuştur. II. Abdülhamid, Osmanlı Devleti'nin tüm demiryolu ağının yaklaşık %73'ünü inşa ettirmiştir.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin demiryolu inşası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Büyük oranda II. Abdülhamid Dönemi'nde yapılmıştır.
- B) Ekonomik nedenlerden dolayı yeterli düzeyde gelişim sağlanamamıştır.
- C) İşletme hakkı yabancı şirketlere verilmiştir.
- D) XIX. yüzyılda devlet politikası hâlini almıştır.
- E) Avrupalı devletlerden önce yapımına başlanmıştır.

TARIH

Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri

- Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilali'nin sonuçlarından biri değildir?
 - A) Millet egemenliği fikrinin yaygınlaşması
 - B) İmparatorlukların güçlenmesi
 - C) Millî devletlerin temellerinin, atılması
 - D) Yeni Çağ'ın bitip, Yakın Çağ'ın başlaması
 - İnsan hakları, demokrasi gibi kavramların dünyada yayılması
- 1815 Viyana Kongresi ile başlatılan Restorasyon Dönemi'nde Avrupa'da uzun barış dönemi gerçekleştirilmek istenmiş, sınırlar yeniden çizilmiş fakat barış dönemi uzun sürmemiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- Sınırlar çizilirken ırk, dil, din unsurlarının dikkate alınmaması
- II. Bağımsızlık fikirlerinin tüm Avrupa'da taraftar toplaması
- III. Napolyon'un Waterloo Savaşı'nda yenilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III
- 3. Fransız İhtilali'nin zararlarını en aza indirmek için bir araya gelen İngiltere, Prusya, Rusya ve Avusturya, Matternich Sistemi diye anılan bir politika oluşturdular. Bu politika ile Avrupa'nın neresinde bir ayaklanma çıkarsa çıksın, hep birlikte hareket edilecek, ayaklanmalar bastırılacaktı.

Buna göre,

- I. Rusya'nın Balkan uluslarını Osmanlı'ya karşı kışkırtması
- II. Yunan İsyanına İngiltere ve Rusya'nın destek vermesi
- III. 1815'te Avrupa devletlerinin sınırlarının yeniden cizilmesi

gelişmelerinden hangileri Avrupa devletlerinin Metternich sistemine uymadıklarının ve ikiyüzlü bir siyaset izlediklerinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

4. Napolyon Bonapart, Balkanları ele geçirmek, Mısır'a çık-mak ve Doğu Akdeniz'i bir Fransız gölü hâline getirmek için Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik akımının yayılması ve bağımsızlık isyanlarının çıkması için uğraşmıştır. Rumlara silah ve cephane göndererek isyanı körüklemiştir. Yine 1798 yılında Mısır'a giren Napolyon, Osmanlı Devleti aleyhine halkı kışkırtmıştır.

Bu duruma göre,

- I. Fransa yayılmacı bir politika izlemektedir.
- II. Napolyon, miliyetçilik akımını çıkarları doğrultusunda kullanmıştır.
- III. Osmanlı Devleti, milliyetçilik akımının yıkıcı etkisiyle karşı karşıyadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 5. Klasik liberalizmin dört temel ilkesi şunlardır:
 - Tüm bireyler eşit haklara sahip olmalıdır.
 - Ekonomik faaliyetler ve özgürlüklerin önündeki kısıtlamalar aldırılmalıdır.
 - Keyfî yönetimler sınırlandırılmalıdır.
 - Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılıp din ve vicdana ait hususların kişilerin özel alanına girdiği meseleler olduğu kabul edilmelidir.

Buna göre klasik liberalizmle ilgili olarak,

- I. Temel insan haklarına saygı duyar.
- II. Serbest piyasa ekonomisini savunur.
- III. Laik anlayışı benimser.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

6. Osmanlı Devleti'nde II. Abdülhamit Dönemi'nde demir yolu politikası savunma politikalarıyla birlikte düşünülmeye başlanmıştır. II. Abdülhamit'in en büyük projelerinden biri de Bağdat Demir Yolu'nun yapılmasıydı. Bu projenin yapımı işini II. Abdülhamit, Almanlara vermiştir. II. Abdülhamit'in demir yolları projesi Avrupa devletlerini karşı karşıya getirmiştir.

Buna göre,

- I. Almanların demir yolu yapımı nedeniyle bölgede etkinliğini arttırması
- II. İngilizlerin, sömürge yollarının kontrolünü kaybedeceği endişesini yaşaması
- III. Rusya'nın, demir yolu sayesinde Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki Rus pazarını zayıflatacağı korkusuna kapılması

durumlarından hangileri Avrupalı devletlerin çıkar çatışmasına girdiğinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. II. Abdülhamit, tahtta kaldığı süre içinde eğitime büyük bir önem verdi. Modern eğitimin yerleştiği bu dönemde yeni okullara devlet bütçe ayırdı. II. Abdülhamit eğitim faaliyetlerinde Türklerin yoğun yaşadığı Anadolu'ya ağırlık verdi. Azınlık ve yabancı okullara Türk öğretmenler atanarak kontrol altına alınmaya çalışıldı.

Bu duruma göre,

- I. Klasik eğitim anlayışı etkisini yitirmiştir.
- II. Eğitimde, sınırlı da olsa millîlik göze çarpmaktadır.
- III. Laik eğitim anlayışı benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. XIX. yüzyılda Avrupa'da başlayan sosyal devlet uygulamaları Osmanlı Devleti'ne de yansıdı ve II. Abdülhamit ile beraber vatandaşlık kavramı içerisinde bireyler her türlü iktisadi, sosyal ve doğal olaylar karşısında devlet garantisi ve koruması altına alındı.

Bu duruma göre II. Abdülhamit Dönemi'nde,

- I. eğitim olanaklarının kasaba ve köylere kadar ulaştırılması
- II. birçok vilayet merkezinde hastaneler açılması
- III. yoksul aylığı uygulamasının başlatılması

faaliyetlerinden hangilerinin sosyal devlet anlayışına uygun olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 9. İyi yetişmiş silahlı birlikler olan Nizam-ı Cedit Ordusu ile İstanbul'da ve taşrada merkezî idarenin otoritesinin artırılması amaçlanmıştır. Asker toplama tarzı olarak zorunlu askerlik sistemi içinde yer almayan Nizam-ı Cedit Ordusuna asker olarak girebilmenin temel şartlarından biri Müslüman olmaktır. Bu yeni orduya ilk girenler İstanbul sokaklarından toplanan Müslüman gençler olmuştur.

Nizam-ı Cedit ile ilgili verilen bilgilerden hareket ile aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Zorunlu askerî birlik olduğu
- B) Müslüman ya da gayrimüslim askerlerden oluştuğu
- C) Ülkede merkezî idarenin güçlendirilmesinin amaçlandığı
- D) Yeniçeri Ocağı'nın örnek alındığı
- E) II. Mahmut Dönemi'nde kurulduğu
- 10. Tanzimat dönemi, 1839 Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile başlayan 1876 Meşrutiyet'in ilanı ile sona eren dönemdir. Kavram olarak Tanzimat, Türk siyasi, idari, iktisadi ve sosyal hayatında topyekûn bir değişmeyi ve yeniden yapılanmayı ifade eder. Tanzimat, Osmanlı Devleti'ne Batılı anlamda bir düşünce ve yönetim şekli getirmek için Avrupa'dan esinlenerek yapılan programlı bir yenilik ve kültür hareketidir.

Buna göre,

- I. Köklü ve kalıcı yenilikler yapılmaya çalışılmıştır.
- II. Ulus devlet olma yolunda çalışmalar başlatılmıştır.
- III. Yapılan değişimlerde Batı kültürü esas alınmıştır.

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) II ve III

TARIH

Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri

1. Osmanlı Devleti'nde,

- Hristiyan tebaa arasında yayılan milliyetçi isyanlar
- Kaybedilen topraklardan Anadolu'ya göç etmek zorunda kalan halkın karşı karşıya kaldığı olumsuz durum
- Türk olmayan Müslüman toplulukların Batılı devletlerin propagandasıyla Osmanlı'dan ayrılmaya başlaması

gibi yaşanan durumlar aşağıdakilerden hangisinde etkili olmuştur?

- A) Demokratik hareketlerin başlamasında
- B) Türkçülük fikrinin güçlenmesinde
- C) İslamcılık fikrinin etkinleşmesinde
- D) Osmanlıcılık düşüncesinin yaygınlaşmasında
- E) Modernleşme fikrinden vazgeçilmesinde
- Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın yaşanmasının sebeplerinden <u>değildir</u>?
 - A) Ürün fazlasını pazarlama ihtiyacının olması
 - B) Rönesans'ın yaşanması
 - C) Aydınlanma Çağı'nın yaşanması
 - D) Akılcı düşüncenin benimsenmesi
 - E) Deneye ve gözleme dayalı araştırmaların yapılması

- Avrupa'da zorunlu askerliğe dayalı millî bir ordu kurma fikrinin doğmasına sebep olarak,
 - I. Fransız İhtilali sonrası "halkın tamamı vatan savunmasından sorumludur" anlayışının benimsenmesi
 - II. Ulus kavramı ile birlikte "millî ordu" kavramının da gelişmesi
 - III. Kral için değil vatan için savaşan yeni ordu anlayışının ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II

D) I ve III

E) I, II ve III

C) Yalnız III

4. Osmanlı Devleti, yenilik hareketlerini kesintiye uğratan "Yeniçeri Ocağı"nı kaldırarak yerine batılı tarzda "Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye" ordusunu kurmuştur.

Bu duruma bağlı olarak,

- I. ıslahat sürecinin hızlanması
- II. devlet otoritesinin kuvvetlenmesi
- III. saray askerlerine duyulan ihtiyacın sona ermesi

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıktığı savunulamaz?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) II ve III

E) I, II ve III

- 5. Aşağıdakilerden hangisinde Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusuyla ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?
 - A) Abdülmecid Dönemi'nde kurulmuştur.
 - B) Asker ihtiyacı Müslüman halkın 15-25 yaş arası gençlerinden karşılanmıştır.
 - Kişinin askerlikten ayrılıp sivil hayata dönebilmesi için on iki yıl askerlik hizmeti yapması gerekmiştir.
 - D) Bekârlara teğmen olana kadar evlenmek yasaklanmıştır.
 - E) Evli olanların orduya katılması yasaklanmamıştır.

- 6. Aşağıdakilerden hangileri XIX. yüzyılda Avrupa'da "ulusun inşasında ve uluslaşma sürecinde" en önemli unsurlar hâline gelmiştir?
 - A) Ordu Okul
 - B) Kilise Vakıf
 - C) Aile Adalet
 - D) Kilise Aile
 - E) Ordu Vakıf

TARİH 3. ADIM

- Islahat Fermanı'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi gayrimüslim halkın mevcut durumunda değişiklik meydana getirmemiştir?
 - A) Bütün uyruklar için dinî ibadet ve törenlerin yapılması serbesttir.
 - B) Bütün memurluklar ve okullar herkese açık olacaktır.
 - C) Azınlıklar şirket kurup banka açabilecektir.
 - D) Bütün uyruklar için vergi eşitliği sağlanacaktır.
 - E) Müslüman olmayanlar da yerel meclislerde temsil edilecektir.

8. Kanuniesasi'nin bazı maddeleri;

- Padişah kutsaldır ve icraatlarından dolayı sorumlu tutulamaz.
- Heyet-i Mebusan'ın feshi padişahın mutlak haklarındandır.
- · Kanun teklifi Heyet-i Vükela'ya aittir.
- Sadrazam ve şeyhülislamı bizzat padişah seçer, sadrazamın seçeceği diğer vekiller de padişah tarafından onaylanırdı.
- Kanun tasarıları Meclis-i Mebusan ile Meclis-i Ayan'da kabul edilir ve padişah tarafından onaylanırsa kanunlaşabilirdi.

Buna göre,

- I. Padişaha geniş yetkiler verilmiştir.
- II. Padişahın mutlak otoritesi az da olsa sınırlandırılmıştır.
- III. Ulusal egemenlik ilkesi benimsenmiştir.

gibi durumların hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III
- 9. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren modern eğitim veren kurumlar açılmıştır. Bunun yanı sıra Avrupa'dan askerî alanda uzmanlar getirilmiş, teknik gelişmelerden daha hızlı haberdar olabilmek amacıyla Avrupa'nın önemli merkezlerinde elçilikler açılmıştır.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Avrupa'nın bilim ve teknikteki üstünlüğü kabul edilmiştir.
- Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek için elçilikler açılmıştır.
- III. Askerlik vatan hizmeti olmaktan çıkarılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Kanuniesasi'de,

- Padişahın mecliste anayasaya bağlılık yemini etmesi
- Hükümet hükümdara değil meclise karşı sorumlu olduğu ve güvenoyu mecburiyeti
- Yabancı devletlerle yapılan antlaşmalarda meclisin yetkilerinin arttırılması
- Padişahın sürgün yetkisi kaldırılması

gibi değişikler ile,

- I. daha özgürlükçü bir yapı
- II. mutlak otorite
- III. Meşruti yönetiminin güçlendirilmesi

hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

2020 TYT

 Tanzimat Dönemi aydınlarına göre; Balkanlardaki isyanların sona ermesi için Osmanlıcılık düşüncesinde birleşilmesi ve Batı tarzında yenilikler yapılması gerekliydi.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda gerçekleşmiştir?

- A) Sened-i İttifak'ın imzalanması
- B) Meşrutiyetin ilan edilmesi
- C) Meşveret Meclislerinin açılması
- D) Daimi elçiliklerin kurulması
- E) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması

12. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde,

- Tanzimat Fermanı
- Islahat Fermanı
- Kanuniesasi

ile atılan adımlar için,

- Özgürlük, eşitlik ve adalet düşüncesinin etkisiyle gerçekleştirilmiştir.
- II. Demokratik hayata olumlu katkıları olmuştur.
- III. Milliyetçilik fikrini yaygınlaştırmıştır.
- IV. Devleti parçalanmadan kurtarmıştır.

hangisi söylenebilir?

Sermaye ve Emek

Osmanlı klasik döneminden itibaren üretim, Loncaların denetimindeyken, Sanayi Devriminin de etkisiyle 18. Yüzyıldan sonra ortaya çıkan imalathaneler üretimde söz sahibi olmaya başladı. Osmanlı Devleti yönetimi de zamanla yeni ekonomi sisteminde imalathanelerin yanında yer alınca, bu yüzyılın sonuna doğru loncalar kapanmaya başladı.

Bu durumun yaşanmasında,

- I. Loncaların devletten bağımsız kurulmaları
- II. endüstriye dayanan üretimin millî çıkarlara uygun olması
- III. devletler arası rekabetlerin yaşanması

gelişmelerinden hangileri ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 2. Osmanlı Devleti'nde 1840'lara kadar sanayileşme hamleleri hızlanarak devam etmiştir. Özel sektöre, fabrikaların açılması için devlet tarafından teşvikler uygulanıp idari kolaylıklar sağlanmıştır. Ancak bütün bu çabalara rağmen fabrikaların bir kısmı kapanmaktan kurtulamamıştır.

Buna göre istenen sonucun elde edilememesinde,

- I. Bilgi ve tecrübe yetersizliği
- II. Kötü işletmecilik
- III. Avrupa mallarıyla rekabetin yakalanamaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Baltalimanı Antlaşması ile yerli mallarda iç gümrük uygulaması devam ederken ithal mallardan iç gümrük vergisi alınmamıstır.

Bu uygulama, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanmasına sebep olmuştur?

- A) Kapitülasyon verilen devlet sayısı artmıştır.
- B) Paranın değeri yükselmiştir.
- C) İşsizlik oranı azalmıştır.
- Yerli tüccarlar, yabancı tüccarlar ile rekabet edemez duruma gelmiştir.
- E) Ekonomi rahat bir nefes almıştır.

- I. Lonca teşkilatının çöküşü
 - II. Hammadde ihracatının artışı
 - III. Üretilmiş mamul ithalatının artması

Yukarıdakilerden hangileri Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devletine etkileriyle ortaya çıkan gelişmelerdendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III
- Osmanlı Devleti kurulduğu coğrafya bakımından hammadde ve pazar imkânlarına sahip olmasına rağmen, sanayi inkılabını gerçekleştirememiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Celali isyanlarının çıkması
- B) Azınlık isyanlarının yaşanması
- C) Kapitülasyonların yaygınlaşması
- D) Batı tarzı ıslahatların yapılmaması
- E) Pozitif bilimlerin gelişmemesi
- Aşağıdakilerden hangisi 19. yüzyıl Osmanlı ekonomisi için söylenemez?
 - A) Fetihlerin durması ve artan savaş maliyetleri bütçe açıklarına neden olmuştur.
 - B) Bu dönemde yaşanan Kırım harbi, Osmanlı maliyesini zor durumda bırakmıştır.
 - C) Bu dönemde masraflarını karşılayamayan Osmanlı devleti iç borçlanma adı verilen "esham-ı cedide" adlı kâğıt paraları yürürlüğe koydu.
 - D) Osmanlı devleti, ekonomiyi canlandıracak yatırımları bu dönemde gerçekleştirdi.
 - E) Alınan dış borçların büyük kısmı plansız kamu harcamalarına ve sarayların yapımına harcandı.

TARİH 1. ADIM

- Aşağıdaki gelişmelerden hangileri 18. yüzyılda Sanayi Devrimi ile yaşanan dönüşüm dönemi için <u>söylenemez</u>?
 - A) El emeğine dayalı üretim anlayışı değişmiş, yerine makineye dayalı endüstriyel üretim başlamıştır.
 - B) Sanayi devrimi ile daha az hammadde işlenmeye başlanmıştır.
 - Üretimde yaşanan artış neticesinde büyük sermayeler ile kurulan fabrikalar ortaya çıkmıştır.
 - D) Sanayi devrimi ile birlikte kâr amaçlı üretime geçilmiştir.
 - E) Sanayi devrimi ile birlikte usta-çırak ilişkisi yerine patron-işçi ilişkisine ve rekabete dayanan bir anlayış gelişmiştir.

8. İngiltere, Fransa, Hollanda gibi Avrupalı devletler, 15. yüzyıl sonlarına doğru merkantalizm anlayışı sayesinde sermayelerini güçlendirmişlerdir. İlerleyen süreçte ekonomileri güçlenen Avrupalı Devletler sanayileşmeye başlamışlardır. Batıda bu gelişmeler yaşanırken Osmanlı Devleti merkantalizm karşıtı politikalar izlemiştir.

Buna göre, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu dönemde Osmanlı devletinde görülmesi <u>beklenemez</u>?

- A) Bu dönemde Osmanlı Devleti ihracata sıcak bakmamıştır
- İhracatın az olmasından ötürü ekonomide sermaye girişini yavaşlatmıştır.
- Yabancı tüccarlara sürekli kapitülasyon tanınması, ekonominin tekelini ellerinde tutmalarına sebep oldu
- D) Osmanlı devletinde Avrupa Devletlerinde olduğu gibi ulusal sanayi gelişme imkânı bulmuştur
- E) Osmanlı ekonomisinin tekelini ellerinde bulunduran gayrimüslimler, sermayelerini sanayi yatırımlarına aktarmamışlardır.

- Aşağıdakilerden hangisi Düyun-ı Umumiye idaresine bırakılan vergi kalemlerinden biri <u>değildir</u>?
 - A) Tuz tekeli vergileri
 - B) Tütün vergileri
 - C) Damga vergisi
 - D) İçkiler üzerinden alınan vergiler
 - E) Hububat üzerinden alınan vergiler

10. II. Abdülhamit döneminde yapılan görüşmeler sonunda 20 Aralık 1881'de "Muharrem Kararnamesi" yayımlanmıştır. Bu kararnameye göre Maliye Bakanlığı dışında bağımsız bir Duyun-ı Umumiye yönetimi kurulmuştur.

Buna göre aşağıdaki devletlerden hangisi yeni kurulan Duyun-ı Umumiye yönetiminde <u>yer almaz</u>?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) Rusya
- D) Almanya
- E) İtalya
- 11. Aşağıdakilerden hangisi Baltalimanı Ticaret Antlaşması'nın Osmanlı Devleti'nin ekonomisine olan etkilerinden biri değildir?
 - A) Gümrük vergilerinin düşük tespit edilmesi ve ek vergiler konulamaması sebebiyle, Osmanlı Devleti gümrük gelirlerinde kayıplar yaşamıştır.
 - B) Osmanlı Devletinde ekonomi büyük ölçüde yabancıların denetimine geçmiştir.
 - C) İç ve dış ticaretteki sınırlamalar kaldırılmış, yabancı malların ülkeye kolayca girişine imkân sağlanmıştır.
 - D) Bu antlaşma ile yabancı tüccarlar için getirilen vergi muafiyeti, yerli tüccarlar için de getirilmiştir.
 - E) Bu antlaşma, tüm Avrupa devletlerine açık tutulmuş aynı yıl Fransa daha sonra da İsveç, Norveç, İspanya, Hollanda, Prusya ve Danimarka gibi ülkelerle ticaret antlaşmaları imzalamıştır.
- 12. Mehmet Ali Paşa'nın devlete karşı isyanının,
 - I. Hünkâr iskelesi antlaşması
 - II. Londra Antlaşması
 - III. Baltalimanı ticaret sözleşmesi

gibi gelişmelerden hangilerinin yapılmasına etkisi olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

Sermaye ve Emek

- 1. I. Çalışma ve yaşam alanlarının birbirinden ayrılmaması
 - II. Usta-kalfa-çırak ilişkisi içinde üretimin yapılması
 - III. Seri üretim sonucu pazar ihtiyacının ortaya çıkması

Yukarıdakilerden hangileri atölye tipi üretim tarzının özellikleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Sanayi İnkılabı ile insan ve hayvan gücüne dayalı üretim tarzından, makine gücünün hâkim olduğu üretim tarzına geçilmiştir. Bu tarz üretim, tekstil sektöründen başlayarak diğer sektörlere de yayılmıştır. Yeni üretim tarzıyla birlikte üretim şekli değişmiş ve üretim miktarı artmıştı.

Buna göre,

- I. Üretim biçimi tamamen değişime uğramıştır.
- Üretim şeklinin değişimi insanların tüketim alışkanlıklarını da değiştirmiştir.
- III. Seri üretime geçilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 3. I. Mekanik tohum ekme makinasının icat edilmesi
 - II. Kapalı hendeklerle tarla sulama yöntemlerinin geliştirilmesi
 - III. Suni yem usulünün geliştirilmesi

Sanayi İnkılabı'yla ortaya çıkan yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin tarım ve hayvancılığı geliştirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 4. I. Sermaye birikimininin olmayışı
 - II. Uzman personel yetersizliği
 - III. Teknolojik gelişmenin sağlanamaması

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin sanayileşmesinin önündeki engellerden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) I ve III
- E) I, II ve III
- 5. XIX. yüzyılda küçük ölçekli esnafların üretim tarzı ile Sanayi Devrimi'nin yakalanamayacağını ve bu yolla daha fazla ekonomik gelişmenin sağlanamayacağını anlayan Osmanlı yöneticileri öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisini yapmaya yönelmişlerdir?
 - A) Şirketleşme sürecinin başlaması
 - B) Sergi-i Umumi-i Osmanînin açılması
 - C) Islah-ı Sanayi Komisyonunun kurulması
 - D) Demir yolu projelerinin hayata geçirilmesi
 - E) Sanayi Mekteplerinin açılması
- 6. 1838'de imzalanan Balta Limanı Ticaret Antlaşması'yla Osmanlı Devleti, gerek gördüğünde bazı malların ihracını yasaklayabilme hakkından vazgeçti. Ayrıca yabancı tüccarların Osmanlı sınırları içinde yerli ürün alıp satabilmeleri karşılığında harç talep etme, tekel mallarının fiyatlarını belirleme hak ve imkânından kısmen veya tamamen yoksun kaldı. Aynı şekilde Avrupa'dan gelen mallara istediği oranda gümrük vergisi koyabilme yetkisini de kaybetti.

Buna göre,

- Yabancı tüccar, yerli tüccar karşısında ekonomik anlamda güçlenmiştir.
- II. Osmanlı Devleti, ekonomide egemenlik haklarının bir kısmını kaybetmiştir.
- III. Osmanlı Devleti ülke içinde fiyatları kontrol ederek ekonomisini güçlendirmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- ...

C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

- 7. I. Tımar Sistemi
 - II. Lonca Teşkilatı
 - III. Sanayi Sergileri

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin klasik ekonomik yapısının temel unsurları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda gelişen Batılı sanayi devletleri karşısında endüstriyel üretime geçiş için bir dizi ekonomik tedbir almıştır. 1840-1860 arası dönemde devletçilik politikası öne çıkarıldı. Bu politika doğrultusunda Batı tarzında fabrikalar ve imalathaneler kuruldu. Diğer yandan mevcut fabrikaların modernize edilmesi yoluna gidildi.

Bu duruma göre,

- Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerin sömürgesi olmamak için çaba göstermiştir.
- II. Osmanlı'da modern sanayileşme süreci dış etkenlere bağlı olarak ortaya çıkmıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nde zamanla ithal ikameci sanayileşme modeli benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

 Amerika'nın keşfinden sonra buradaki arazilerde ziraata başlayan emperyalist devletler, yerli halkları çalıştırmaya kalktılarsa da ziraata alışık olmayan bu insanlardan bekledikleri verimi alamadılar.

Bu durumun sonucunda emperyalist devletlerin,

- I. Afrika'dan köle getirme
- II. madenciliğe yönelme
- III. ticarete ağırlık verme

faaliyetlerinden hangilerini gerçekleştirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. XIX. yüzyılın ikinci yarısının başlarında hızla artan askerî harcamalar Osmanlı Devleti'nin vergi toplama gücünün ötesine geçmişti. Savaş harcamaları iç finans piyasalarının dışında kaynaklar gerektiriyordu.

Bu durumun sonucu olarak,

- I. İç borçlanmaya gidilmesi
- II. İlk defa dış borç alınması
- III. İltizam usulünün yaygınlaştırılması

politikalarından hangileri uygulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I ve III

- 11. I. Ham Madde
 - II. Pazar
 - III. Ucuz İş Gücü

Emperyalist batılı devletler yukarıdaki hangi ihtiyaçlarını karşılamak için sömürgelerini kullanmışlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

Sermaye ve Emek

- Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin sanayileşme çabalarını engellediği savunulabilir?
 - A) Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nın imzalanması
 - B) Ticaret Bakanlığı ve ticaret mahkemelerinin kurulması
 - C) Sergi-i Umumi-i Osmanî'nin açılması
 - D) Demir yolu projelerinin hayata geçirilmesi
 - E) Sanayi mekteplerinin açılması
- 2. Aşağıdakilerden hangisi 1864'te kurulan Islah-ı Sanayi Komisyonunun görevleri arasında gösterilemez?
 - A) %5 olan gümrük vergisini arttırmak
 - B) Ham madde ihracını belirlemek
 - C) Sergiler açarak sanayiyi teşvik etmek
 - D) Esnaf şirketleri oluşturmak
 - E) Sanayi okulları açmak
- 3. Aşağıdakilerden hangisi endüstriyel üretime geçiş sürecinde Osmanlı Devleti'nin zorluklar yaşamasına neden olmamıştır?
 - A) Avrupalı devletlerle uzun süreli savaşların yapılması
 - B) İslahatlara karşı çıkılması
 - C) Demiryolu yapımına ağırlık verilmesi
 - D) İsyanların yaşanması
 - E) Azınlıklara geniş haklar verilmesi
- 4. Osmanlı Devleti'nin dış borçlar sorunu kesin olarak aşağıdaki antlaşmaların hangisiyle çözüme kavuşturulmuştur?
 - A) Ayastefanos Antlaşması
 - B) Berlin Antlaşması
 - C) Lozan Antlaşması
 - D) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
 - E) Uşi Antlaşması

- Aşağıdakilerden hangisi İttihat ve Terakki Cemiyeti iktidarı döneminde millî iktisat politikaları çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetlerden biri değildir?
 - A) Kapitülasyonların kaldırılması
 - B) Ticari işlemlerde Türkçenin kullanılmasının zorunlu kılınması
 - C) Yabancı sermayeli şirketlerin denetim altına alınması
 - D) Düyûn-ı Umûmiye faaliyetlerinin askıya alınması
 - E) Islah-ı Sanayi Komisyonunun kurulması

- 6. I. Ham madde ve pazar
 - II. El emeğine dayalı üretim
 - III. Endüstriyel üretim
 - IV. Rekabet

Yukarıda verilen kavramlardan hangisi Sanayi İnkılabı ile ortaya çıkan kavramlar arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve IV
- D) III ve IV
- E) II, III ve IV

Yukarıda verilen tanımda boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Asimilasyon
- B) Sanayileşme
- C) Sermaye
- D) Emperyalist
- E) Sömürgecilik

TARİH

- Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda ağır maliyetli uzun süren savaşlar yapması,
 - I. Üretken iş gücünün azalması
 - II. Sanayileşme için bütçe ayrılması
 - III. Vergi gelirlerinin düşmesi

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 9. İttihat ve Terakki Cemiyeti önderleri Osmanlı ülkesinde ekonomik kalkınmanın önceliği olarak aşağıdakilerden hangisini kabul etmişlerdir?
 - A) Uzman Personel
 - B) Yerli Sanayi
 - C) Millî Burjuvazi
 - D) Teknolojik Alt Yapı
 - E) Ham Madde Çeşitliliği

- 10. Osmanlı Devleti ilk dış borcu aşağıdaki harcamalardan hangisi için kullanmıştır?
 - A) İç borç ödeme
 - B) Yeni sarayların inşası
 - C) Kırım Savaşı giderleri
 - D) Demiryolu yapımı
 - E) Bütçe açığının kapatılması

11. Aşağıdaki olayların hangisinden sonra Osmanlı Hükümeti'nin uyguladığı ekonomik boykotlar millî iktisat politikalarının uygulamaya konulmasına neden olmuştur?

3. ADIM

- A) 31 Mart Olayı
- B) Avusturya-Macaristan'ın Bosna Hersek'i ilhakı
- C) Bulgaristan'ın bağımsızlını ilanı
- D) Yunanistan'ın Girit Adası'nı ilhakı
- E) Bab-ı Ali Baskını

12. Osmanlı borçlarının belli bir sisteme bağlanması amacıyla 1881 yılında Muharrem Kararnamesi doğrultusunda Düyûn-ı Umûmiye İdaresi kuruldu. merkezli komisyonda İngiltere, Hollanda, Fransa, Almanya, Avusturya, İtalya ve Osmanlı Devleti'nden birer üye bulunuyordu.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Londra
- B) İstanbul
- C) Paris
- D) Viyana
- E) Brüksel

- 13. Aşağıdaki antlaşmaların hangisiyle Osmanlı borçları ilk defa uluslararası bir antlaşmada gündeme gelmiştir?
 - A) Edirne Antlaşması
 - B) Bükreş Antlaşması
 - C) Hünkâr İskelesi Antlaşması
 - D) Ayastefanos Antlaşması
 - E) Berlin Antlaşması

XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

1. Avrupa'da Fransız İhtilali sonrasında 1815 yılında başlayan ve 1879 yılına kadar devam eden ihtilaller zinciri birkaç ülke dışında bütün ülkelere yayıldı. İmparatorluklar içerisindeki milletler Fransız İhtilali fikirlerinden etkilenerek özgürlüklerini almak için kral ve imparatorla mücadeleye giriştiler. Bu durum Avrupa'da uzun yıllar süren savaşlara neden oldu. Yaşanan savaşlar sonucunda birçok Avrupalı göç etmek zorunda kaldı.

Bu duruma göre,

- Fransız İhtilali, Avrupa'da halkların egemenlik mücadelesine neden olmuştur.
- II. Savaşlar, nüfus hareketlerini tetiklemiştir.
- III. Ulus devletlerin kurulması imparatorlukları parçalamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- XIX. yüzyılda Avrupa'da Osmanlı Devleti'nin aldığı yenilgiler ve yaşadığı toprak kayıpları sonucunda, kaybedilen bölgelerdeki halk, Osmanlı topraklarına doğru göç etmiştir.

Paragrafta bahsedilen durumun sonucu olarak Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştiği <u>savunulamaz?</u>

- A) Demografik yapının değişmesi
- B) Çok uluslu yapının sona ermesi
- C) Malî sıkıntıların yaşanması
- D) Göçmenlerin yerleştirildiği yörelerde toprak, su ve güvenlik konularında sorunların yaşanması
- E) Toprak gelirlerinin azalması
- Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesine yapılan göçler sonucunda ortaya çıkan sorunlardan biri değildir?
 - A) Gecekondulaşma
 - B) Barınma
 - C) Beslenme
 - D) Sağlık
 - E) Yerleşme

- 4. Osmanlı ülkesine göç edip zamanla sürekli yerleşime geçen muhacirler, yerli halkla daha çok aşağıdaki konuların hangisinde anlaşmazlık yaşamıştır?
 - A) Kan davaları
- B) Arazi anlaşmazlıkları
- C) Su paylaşımı
- D) Mezhepsel çatışmalar
- E) Etnik çatışmalar
- 5. Sanayi Devrimiyle birlikte ortaya çıkan seri üretim, malların seri biçimde tüketilmesini de zorunlu kıldı. Bu da küresel ekonomiye yön veren güçleri, kitleleri tüketime yönlendirme çabasına sürükledi. Sürekli ve süratli tüketim yapması istenilen kalabalıklar, iletişim araçlarıyla tüketime yönlendirildi.

Bu durumun sonucu olarak,

- I. reklamcılık
- II. halkla ilişkiler
- III. pazarlama

faaliyetlerinden hangilerinin önem kazandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 6. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi Devrimi sonrası kentleşme süreciyle beraber sosyal yaşamda meydana gelen değişikliklerden biri değildir?
 - A) Şehirden kırsala göçün başlaması
 - B) Ailenin biçimsel olarak küçülmesi
 - C) Akrabalık ilişkilerinin göreceli olarak zayıflaması
 - D) Sosyal tabakalaşmanın yeniden şekillenmesi
 - E) Orta sınıfın meydana gelmesi
- 7. I. Monarşi devlet
 - II. Laik devlet
 - III. Ulus devlet
 - IV. Demokratik devlet

XIX. yüzyılda yukarıdaki devlet modellerinden hangileri Avrupa'da önem kazanmaya başlamıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) I, III ve IV
- E) II, III ve IV

TARİH 1. ADIM

 XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesine yapılan göçlerle birlikte, Anadolu'daki Türk ve Müslüman nüfus ikiye katlanmıştır.

Bu durumun yaşanmasında aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Hünkâr İskelesi Antlaşması
- B) Baltalimanı Ticaret Antlaşması
- C) 1840 Londra Konferansı
- D) 1856 Paris Antlaşması
- E) 1878 Berlin Antlaşması

- Aşağıdakilerden hangisi, Fransız Devrimi'nin getirmiş olduğu fikirlerin etkisiyle Osmanlı Devleti'ne karşı bağımsızlığını kazanarak devlet kuran toplumlardan biri değildir?
 - A) Sırplar
 - B) Yunanlılar
 - C) Bulgarlar
 - D) Boşnaklar
 - E) Arnavutlar

10. Osmanlı Devleti özellikle XIX. yüzyılın ikinci yarısı ve XX. yüzyılın ilk başlarında Balkanlar ve Kafkasya'da kaybedilen topraklarda yaşayan milyonlarca Türk ve Müslüman karşılaştıkları zulüm ve baskıdan dolayı yurtlarını terk ederek Osmanlı sınırlarına göç etmek durumunda kalmıştır. Osmanlı yetkilileri gelen bu büyük göç hareketi karşısında büyük bir gayret göstererek muhacirleri Anadolu'nun farklı bölgelerine iskân etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göç hareketinin sonuçlarından biri <u>değildir</u>?

- A) Osmanlıda Türk milliyetçiliği fikri güçlenmiştir.
- B) Tarımda modern ekonomik teknikler Osmanlıya getirilmiştir.
- C) Osmanlıda modernleşme çabaları başlamıştır.
- D) Anadolu Türk nüfusu artmıştır.
- E) Kültürel etkileşim meydana gelmiştir.

11. Osmanlı Devleti'nde tüketim kalıplarının değişmesindeki en önemli faktör, devletin tüketime geleneksel bakıştaki değişimdir. Klasik tüketim anlayışı, ihtiyaç duyulan ürünlerin alınması ve hayatı sürdürebilecek kadar eşyaya sahip olunması şeklinde tanımlanabilir. Yani din ve ahlakın önemli yer tuttuğu Osmanlı toplumunun tüketiminde "kanaat" esas olmuş ve tüketimde israftan kaçınma benimsenmiştir. Ancak XIX. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya ait pek çok kültür unsuruna maruz kalması, geleneksel tüketim algısında değişiklik yaratmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı tüketim anlayışı, lüks tüketime dönüktür.
- B) İhtiyaç fazlası ürünlerin alınması klasik tüketim anlayışını ifade etmektedir.
- C) XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin tüketim algısı değişime uğramıştır.
- D) Tüketimde her dönemde geleneksel anlayışın dışına çıkılmıştır.
- E) Tüketimin büyük bir kısmı sanayi ürünlerinden oluşmaktadır.
- 12. Osmanlı Devleti'nin toprak kayıpları düşünüldüğünde aşağıdaki yerlerden hangisinden Anadolu'ya yapılan göçlerin diğerlerinden daha önce başladığı söylenebilir?

A) Kıbrıs B) Girit

C) Kırım

D) Kafkaslar

E) Balkanlar

13. İstanbul, farklı dönemlerde büyük değişimler geçirmekle birlikte en büyük değişimi XIX. yüzyılda yaşamıştır. Başta nüfus artışı olmak üzere ticari faaliyetler, batılılaşma hareketleri, değişen şehircilik anlayışı ve mimarideki gelişmeler; şehrin modern dünyadaki değişimlerden nasibini almasını sağlamıştır. Avrupa'daki Paris, Londra, Berlin gibi büyük metropollerde görülen Batılı hayat tarzı, XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde yaygınlaşmaya başlamış ve özellikle Üsküdar ve Galata bölgelerinde sosyal hayat gelişmiştir.

Buna göre XIX. yüzyılda İstanbul için aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanması <u>beklenemez</u>?

- A) Göç hareketlerinin gerçekleşmesi
- B) İlk yabancı elçiliklerin açılması
- C) Modern belediyeciliğin ortaya çıkması
- D) İş merkezlerinin sayısının artması
- E) Limanların modernleştirilmesi

TARIH

XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

- 1. I. Siyasi otoritenin tek merkezde toplanması
 - II. Merkezî otoritenin tek bir anayasa ile sağlanması
 - III. Yasama organının yaptığı kanunların tamamının bütün ülkede uygulanması

Yukarıdakilerden hangileri üniter devlet yapısının özellikleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

 1831-1882 yılları arasında yaşanan dış göçler sonucunda Anadolu'daki Müslüman nüfusu ikiye katlanmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında,

- I. 1853-1856 Kırım Savaşı
- II. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı
- III. Cezayir'in bağımsızlığını kazanması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) II ve III
- E) I ve II

- 3. I. Esnaf denetimi
 - II. Hükümeti denetlemek
 - III. Göç denetimi

Yukarıdakilerden hangileri ihtisap nezaretinin görevleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı ülkesinde XIX. yüzyılda ulaşım ağının gelişmesiyle büyük şehirlerin sayısı arttı. Ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar neticesinde Osmanlı hükümetleri bazı tedbirler aldı. Limanların modernleştirilmesi, iş merkezlerinin sayısının artırılması, alt yapı, su, tramvay, hava gazı hizmetlerinin sağlanması bu tedbirlerin önemlileriydi. Modern belediyelerin kurulması fikri, şehir yönetim tarzının yeniden düzenlenmesi zorunluluğunu ortaya çıkardı.

Yukarıdaki paragraf değerlendirildiğinde,

- XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesinde kentleşme süreci hız kazanmıştır.
- II. Alt yapı hizmetlerinde gelişmeler yaşanmıştır.
- III. Çarpık kentleşme sorunu ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Sanayi Devrimi ile seri üretime geçildi ve bu süreçte işçi sınıfı ortaya çıktı. Bu da bir dizi sorunu beraberinde getirdi. İnsan hayatı artık makinelerin işleyişi ve ritmine uymaya başladı. Hayat daha düzenli ve planlı bir hâl aldı. Sanayileşmeyle ortaya çıkan fabrikalaşma olgusu, günlük ve haftalık çalışma saatleri ile izin gibi kavramların tartışılmasına ortam hazırladı.

Bu duruma göre,

- Sanayi Devrimiyle birlikte zaman kavramında değişiklikler olmuştur.
- II. İş yaşamı ve mesai kavramları ortaya çıkmıştır.
- III. İşçilere sendikal haklar verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I ve III

TARIH

2. ADIM

6. Boş zaman; işten artan, bağlayıcılık ve zorunluluktan uzak bir zaman olarak tanımlanır. Kişinin özgür iradesiyle kullanacağı bir zaman dilimidir. Gelişmiş ve hatta gelişmekte olan ülkelerde gözlenen en büyük değişikliklerden biri boş zamanlardaki kayda değer artıştır. Bu durum belli bir süre sonra boş zaman endüstrisini ortaya çıkarmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi boş zaman endüstrisi içinde yer alan faaliyetlerden biri değildir?

- A) Yarı zamanlı iş
- B) Moda
- C) Turizm
- D) Spor
- E) Eğlence

7. Sanayileşmenin etkisiyle kültür kavramı da değişime uğramış, kültürel varlıkların kâr etme amacıyla standartlaştırılmış mallara dönüştürülmesi ile kültür endüstrisi kavramı ortaya çıkmıştır. Bu kavram topluma hoş gösterilmek amacıyla popüler kültür kavramı adıyla topluma sunulmuştur. Popüler kültürün, büyük ölçüde eğlenme veya oyalanma türünde etkinliklerle, medyayı da kullanarak gündelik yaşamı kuşattığı yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır.

Buna göre,

- I. toplumun bütünündeki beğeni düzeyini düşürmesi
- II. uygarlık niteliğini bozması
- III. kitle medyasının insanları uyuşturması

eleştirilerinden hangilerinin popüler kültüre yöneltildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III
- 8. XIX. yüzyılda İstanbul'a yeni bir görünüş kazandırmak amacıyla aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirildiği savunulamaz?
 - A) Avrupalı uzmanlara şehir projeleri hazırlatılması
 - B) Bauhaus mimari tarzının benimsenmesi
 - C) Şehir yönetiminde Avrupa usullerinin benimsenmesi
 - D) Avrupa tarzı bulvar ve çevre yollarının açılması
 - E) Tramvayların işletilmesi ve tünellerin yapılması

 XIX. yüzyılda Avrupa'da sanayileşmeyle birlikte şehirler büyük oranda göç almıştır. Bu durum şehirlerde bazı sorunların yaşanmasına neden olmuştur.

Buna göre,

- I. çevre kirliliğinin yaşanması
- II. gecekondulaşmanın görülmeye başlaması
- III. yatay mimari tarzın benimsenmesi

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

- 10. XVIII. yüzyılda Osmanlı devletinde metropollerin oluşmaya başlamasıyla birlikte aşağıdaki Avrupa kentlerinden hangisinin daha çok örnek alındığı söylenebilir?
 - A) Viyana
 - B) Berlin
 - C) Paris
 - D) Roma
 - E) Londra

- 11. XIX. yüzyıl padişahlarından Sultan Abdülaziz döneminde, mevcut yönetim anlayışına karşı muhalefet edip, Meşruti yönetimin kurulması için daha çok basın-yayın yolunu kullanarak mücadele eden son dönem Osmanlı Aydınları grubuna verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ahrar fırkası
 - B) Kadızadeliler
 - C) Ceditçiler
 - D) Kadimciler
 - E) Genç Osmanlılar

TARİH

XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

 Fransız İhtilali sonrası ortaya çıkan milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti bünyesindeki toplulukları ulus-devlet olma yolunda bilinçlendirmiştir.

Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda milliyetçilik akımının etkilerini en yoğun şekilde aşağıdaki bölgelerin hangisinde yaşamıştır?

- A) Kafkaslar
- B) Orta Doğu
- C) Kuzey Afrika
- D) Balkanlar
- E) Anadolu
- Aşağıdakilerden hangisinin çağdaş anlamda kamuoyu olgusunun ortaya çıkmasında etkili olduğu <u>savunula-</u> maz?
 - A) Şehirleşme sürecinin yaşanması
 - B) Demokratikleşme çabalarının hızlanması
 - C) Devlet politikalarının kolayca benimsenmesi
 - D) Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması
 - E) Okuryazarlık oranının artması
- Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde kamuoyunun oluşmasında en etkili araç olmustur?
 - A) Telgraf
- B) Gazete
- C) Telefon

- D) Posta
- E) Matbaa
- 4. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde batı tarzı yaşama arzusu ve muaşeret kurallarının değişiminin toplum tabakalarını etkileme sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Müslüman Türkler-Azınlıklar-Osmanlı Yönetici Kesimi
 - B) Osmanlı Yönetici Kesimi-Azınlıklar-Müslüman Türkler
 - C) Azınlıklar-Müslüman Türkler-Osmanlı Yönetici Kesimi
 - D) Müslüman Türkler-Osmanlı Yönetici Kesimi-Azınlıklar
 - E) Azınlıklar-Osmanlı Yönetici Kesimi-Müslüman Türkler

5. Osmanlıcılık düşüncesinin de ilk örneklerinden olan bu gazete, devleti oluşturan farklı dildeki ulusları da gözeterek Arapça, Bulgarca, Ermenice, Farsça ve Rumca olarak da yayın yapmıştır. 2. Abdülhamit döneminde yayını durdurulan gazete, 2. Meşrutiyet döneminde yeniden çıkarılmaya başlanmıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen yayın organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ceride-i Havadis
- B) Takvim-i Vekayi
- C) Tercüman-ı Ahval
- D) Tasvir-i EfkârE) Muhip
- 6. II. Mahmut döneminde aşağıdaki alanlardan hangisinde yapılan yenilik hareketleri devlette o alanda ikililik yaşanmasında sebep olmuştur?
 - A) Yönetim Hukuk
 - B) Eğitim Hukuk
 - C) Askeriye Yönetim
 - D) Askeriye Eğitim
 - E) Yönetim Askeriye
- 7. Batı Anadolu bölgesinde demir yolu hattının XIX. yüzyılda hızla gelişmesiyle aşağıdakilerden şehirlerden hangisi çok büyümüş ve altın çağını yaşamıştır?
 - A) Aydın
- B) İzmir
- C) Denizli
- D) Balıkesir
- E) Muğla
- 8. Osmanlı Devletinin son dönemlerinde halk arasında okur-yazar oranının artması, Tanzimat dönemi fikirlerinden olan demokrasi, eşitlik, özgürlük gibi kavramların yaygınlaşması ve kitle iletişim araçlarının giderek toplumda kullanılmaya başlanması aşağıdaki kavramlardan hangisinin önem kazanmasına sebep olmuştur?
 - A) Hiyerarşi
 - B) Mülkiyet
 - C) Bürokrasi
 - D) Kamuoyu
 - E) Otorite

TARİH

3. ADIM

- Aşağıdakilerden hangisi kapitalizmin etkisi ile ortaya çıkan "popüler kültür" ün özelliklerinden biri değildir?
 - A) Toplumları çok kısa bir sürede etkisi altına alır.
 - B) Kendi sınırları içerisinde insanlara özgürlük sunar.
 - C) İnsanları tüketim hızı ile bunalıma sokabilir.
 - D) Popüler kültür, kitle iletişim araçlarını etkin kullanarak yayılır.
 - E) Popüler kültürün hedefi farklı şeyleri tüketen çok yönlü bireyler ortaya çıkarmaktır.

- 10. Aşağıdakilerden hangisi modern kapitalist sistemle birlikte insanların günlük yaşamlarında meydana gelen gelişmelerden biri değildir?
 - B) Kapitalizm ile birlikte çalışma saatlerinin sınırları kesin bir çizgiyle çizilmiştir.
 - C) Kapitalizm sayesinde boş vakitler, tüketim etkinliklerine göre şekillenmeye başlamıştır.
 - D) Kapitalizm ile birlikte geniş aile kavramı yaygınlaşmaya
 - bireylerin sayısı bir hayli artmıştır.

12. Sanayi Devrimi sonrası XIX. yüzyılda kent sistemi ortaya çıkmış ve Avrupa'da ekonomik merkezler durumuna gelen büyük metropoller oluşmuştur. Kamusal alan ile özel alan birbirinden ayrıldığı bu dönemde hastane, adliye, üniversite gibi binalar ile bulvar ve caddeler yapılmaya başlanmıştır. Metropollerin oluşumu sonrası meydana gelen nüfus yoğunluğu beraberinde pek çok toplumsal ve altyapı sorununu getirmiştir.

Metne göre modernleşme ile birlikte,

- I. sosval
- II. tarım
- III. şehircilik

alanlarından hangilerinde değişim yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Trakya hariç Balkanların büyük bir kısmı Osmanlı idaresinden çıkmıştır. İngiliz Konsolosluğu raporlarına göre bu savaşta üç yüz ile dört yüz bin arası Müslüman öldürülmüş, bir milyon kadarı da göçe zorlanmıştır.

13. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda Makedonya ve

Buna göre Balkanların durumuyla ilgili,

- I. Türk varlığı sona ermiştir.
- II. Osmanlı Devleti büyük toprak kaybı yaşamıştır.
- III. Demografik yapısı değişime uğramıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

- A) Boş zaman kavramı hayatın merkezine yerleşmiştir.

 - başlamıştır.
 - E) kapitalizm ile birlikte hayata kar sağlama amacı ile bakan

11. Osmanlı Devletinin topraklarında Fransız Devriminin et-

II. Osmanlı Devleti'nde nüfus yoğunluğunun artması

kisi ile ulus devletlerinin ortaya çıkışıyla,

III. ekonomik ve sosyal sıkıntıların artması

gelişmelerinden hangileri görülebilir?

I. dikey hareketliliğin yaşanması

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

- Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir hayatının oluşumunu ve gelişimini etkileyen unsurlardan biri değildir?
 - A) Yeni fikir ve düşüncelerin oluştuğu Selanik gibi özgür bir ortamda yetişme imkânı bulması
 - B) Annesinin isteğiyle okul hayatına geleneksel eğitim veren Mahalle Mektebinde başlaması
 - Manastır'daki meşrutiyet yanlısı öğretmenlerinden memleket meselelerini öğrenmesi
 - Namık Kemal'in şiirlerindeki vatan ve millet sevgisinden etkilenmesi
 - E) Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik ve millî egemenlik fikirlerinden etkilenmesi
- Mustafa Kemal Atatürk'ün doğduğu ve 1896 yılına kadar kaldığı Selanik şehri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 - A) Farklı ırka mensup Osmanlı halklarının yaşadığı bir yerdir.
 - B) Bir liman şehri olup, Avrupa ve İstanbul'u birbirine bağlayan demiryollarına sahiptir.
 - Osmanlı yönetimine karşı isyanların yoğun olduğu bir şehirdir.
 - Avrupa'dan yayılan yenilik akımlarına ilk olumsuz tepkilerin verildiği yerdir.
 - E) Hristiyan, Müslüman ve Yahudiler bu şehirde birlikte yasamıslardır.
- 3. Atatürk çocukluğuna ve ilköğrenim yaşamına ilişkin anılarını ilk kez 1922 yılı başında Vakit Gazetesi yazarı Ahmet Emin Yalman'a çok içtenlikle şöyle anlatmıştır: Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitmek meselesine aittir. Annem, geleneksel yöntemlerle eğitim veren Mahalle Mektebine gitmemi istiyordu. Babam ise yeni açılan Şemsi Efendi Mektebi'ne devam etmemi ve yeni yöntemlere göre okumamı istiyordu. Nihayet babam bu meseleyi ustaca halletti. Önce Mahalle Mektebine başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da Mahalle Mektebinden alınıp Şemsi Efendi Mektebi'ne kaydedildim.

Atatürk'ün çocukluk yılları hakkında verdiği bu bilgilere göre; ailesi ve Osmanlı eğitim sistemi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı'da modern eğitim veren okullar da bulunmaktadır.
- B) Ailede demokratik bir anlayış vardır.
- C) Osmanlı'da eğitim birliği bulunmamaktadır.
- D) Aile eğitime önem vermektedir.
- E) Babası daha gelenekçi bir düşünceye sahiptir.

- 4. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki hükümlerinden hangisi İtilaf Devletleri'nin yapacakları işgallere hukukî gerekçe oluşturmaya çalıştıklarının kanıtıdır?
 - A) Türk ordusunun sınırların denetlenmesi ve iç güvenliğin sağlanabilmesi için gerekli sayıdan fazla olan askerleri terhis edilecektir.
 - B) Devlet makamlarının haberleşmesi dışında telsiz, telgraf ve haberleşme istasyonları İtilaf Devletleri'nin denetimine bırakılacaktır.
 - C) İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit altında gördükleri herhangi bir durum ortaya çıkarsa, istedikleri stratejik bir bölgeyi işgal edebilecektir.
 - D) Anadolu sınırları dışında kalan Osmanlı subayları ve askerleri İtilaf Devletleri'ne teslim olacaktır.
 - E) Toros tünelleri ve demir yolu ağları İtilaf Devletleri'nin denetimine bırakılacaktır.
- ilk kişi, tarih öğretmeni Topçu Kolağası Mehmet Tevfik Bilge'dir. Atatürk'ün: "kendisine minnet borcum var bana yeni bir ufuk açtı"dediği Mehmet Tevfik derslerinde Fransız İhtilali ile diğer ihtilal ve fikir hareketlerinden söz ederek Mustafa Kemal'de tarihe karşı ilgi uyandırmıştı. Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisinde edindiği arkadaşlıkları hayatının sonuna kadar sürecektir. Özellikle Ömer Naci ile olan arkadaşlığı Mustafa Kemal'in edebiyata ilgi duymasına neden olmuştur. Ömer Naci sayesinde Namık Kemal'i tanır. Şiir ve kitaplarından çok etkilenir. Bu sayede hem edebî yönü gelişir hem de vatan ve millet sevgisi oluşmaya başlar. İhtilalin getirdiği milliyetçilik ve millî egemenlik ilkeleri onun için birer ilham kaynağı olmuştur. Mustafa Kemal okuduklarını mantık süzgecinden geçirip bir sonuca varırdı. Bu onun kişiliğinin en belirgin özelliğidir.

Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

- A) Mustafa Kemal Atatürk'ün düşünce yapısı bir anda ortaya çıkmış değildir.
- B) Okuduğu yazarları ve edindiği fikirleri aynen kabul etmemiştir.
- C) Fikirlerinin gelişiminde birçok faktör rol oynamıştır.
- D) Tarih bilincinin oluşmasında, Tevfik Bey'in büyük rolü olmuştur.
- E) Osmanlı'nın son zamanlarında yaşanan idarî ve iktisadî gelişmelerin etkisinde kalmıştır.

TARİH 1. ADIM

6. Canakkale Muharebeleri Haritası

X Mayınlar

+ Tabyalar

Çanakkale Muharebeleri haritası dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İtilaf Devletleri, Çanakkale'yi denizden geçmeyi denemişlerdir.
- B) Seddülbahir, Kumkale ve Arıburnu'na çıkarma harekâtı düzenlenmiştir.
- C) Anzaklar genel olarak Seddülbahir Cephesi'nde bulunmuşlardır.
- D) Çanakkale Savaşı'nda hem karada hem denizde savunma tedbirleri alınmıştır.
- E) Çanakkale Boğazı'nın güvenliğini sağlamak amacıyla patlayıcı madde yerleştirilmiştir.

7.

	Üçlü İtilaf		Üçlü İttifak
1.	İngiltere	1.	Almanya
2.	Fransa	2.	Avusturya-Macaristan
3.		3.	

Bloklaşmanın başlangıcı gözönünde bulundurulduğunda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rusya İtalya
- B) Yunanistan ABD
- C) İtalya Romanya
- D) Osmanlı Devleti Japonya
- E) Sırbistan Rusya

- 4 Şubat 1919 tarihinde Alemdar gazetesinin yazarlarından Refii Cevat (Ulunay) Mustafa Kemal Paşa ile Şişli'deki evinde birgörüşme yapar. Refii Cevat bu görüşmeyi şöyle aktarır: "Sorularımı bitirip veda etmek üzere ayağa kalktığımda dedi ki:
 - -Biraz daha oturunuz lütfen.
 - -Soracağınız sorular bitti mi?
 - -Bitti Paşam.
 - -Bu vatan içine düştüğü bu felâketten nasıl kurtarılır, istiklâline nasıl kavuşturulur? diye bir soru sormanızı beklerdim. Siz sanıyor musunuz ki, savaşı kazanmakla müttefikler aralarındaki bütün sorunları çözmüşlerdir. Aralarındaki asıl rekabet şimdi başlayacaktır. Asırlarca birbirleriyle boğuşan Fransızlarla İngilizleri ortak düşman tehlikesi birleştirdi. Şimdi o eskirekabet bıraktıkları yerden tekrar başlayacaktır. İtalya'nın da başı dertte. Onlar da her an bir iç karışıklık yaşayabilirler.

Sonuçta, Anadolu'da başlayacak bir millî direnişle hiçbiri mücadele edecek durumda değildir. Böyle bir mücadelenin tam sırasıdır.

- -Paşam, millî direniş... Güzel, ama neyle? Hangi askerle, hangi silâhla, hangi parayla? Malesef Paşam, kupkuru birçölden farksız oldu bu güzel vatanımız.
- -Öyle görünür Refii Cevat Bey, öyle görünür. Ama çölden bir hayat çıkarmak lâzımdır. Çöl sanılan bu âlemde saklı ve kuvvetli hayat vardır... Eksik olan şey teşkilâttır. Bu teşkilât organize edilebilirse vatan da millet de kurtulur."

Mustafa Kemal Atatürk'ün "Çöl sanılan bu âlemde saklı ve kuvvetli hayat vardır." sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurguladığı söylenebilir?

- A) Türk Milleti
- B) Mebusan Meclisi
- C) İttihat ve Terakki Cemiyeti
- D) Ekonomik güç
- E) İstanbul Hûkümeti

- Selanik şehrindeki çok uluslu yapının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?
 - A) Milliyetçilik akımının etkilerinin yoğun olarak görülmesine
 - B) Atatürk'ün fikir hayatının zenginleşmesine
 - C) Azınlık haklarının kısıtlanmasına
 - D) Yabancı devletlerin etkisinin artmasına
 - E) Zengin bir kültürel yapının oluşmasına

TARIH

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

- Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir hayatının oluşumunu ve gelişimini etkileyen kişi ve fikirleri ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Enver Paşa Askerlerin siyasetle uğraşması görüşü
 - B) Voltaire, J. J. Rousseau Milliyetçilik ve Millî Egemenlik düşüncesi
 - C) Arkadaşı Ömer Naci Edebiyata ilgi duyması
 - D) Manastır'daki öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bilge -Tarih Bilinci
 - E) Namık Kemal, Tevfik Fikret Vatan ve Millet Sevgisi
- 2. I. Batıcılık
 - II. Milliyetçilik
 - III. İslamcılık

Mustafa Kemal Atatürk'ün yukarıdaki fikir akımlarından hangilerinden etkilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III
- 3. I. Ailesinin bu konuda ısrarcı olması
 - II. Askerlik mesleğini sevmesi
 - III. Osmanlı Devleti'nin o yıllarda içinde bulunduğu durum

Yukarıdakilerden hangileri Mustafa Kemal Atatürk'ün askerlik mesleğine yönelmesinin nedenleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 4. Mustafa Kemal Atatürk'ün yaklaşık üç yıl eğitim aldığı Manastır kentiyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - A) Önemli bir limanı olan ve sanayileşmiş bir şehirdir.
 - B) Özellikle tarih bilincini ve vatan sevgisini kazandığı şehirdir.
 - C) Meşrutiyet yanlılarının yoğun olarak yaşadığı bir şehirdir.
 - D) Çok kültürlü bir yapıya sahiptir.
 - Yabancı devletlerin azınlıklar üzerindeki etkilerinin görüldüğü bir şehirdir.

5. XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde pek çok alanda değişimin yaşandığı bir dönemdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişimlerin yaşandığı alanlardan birisi <u>değildir</u>?

- A) Siyasi sınırlar
- B) Yönetim anlayışı
- C) Kültürel hayat
- D) Demografik yapı
- E) Hanedan ailesi
- **6.** Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan bazı fikir akımları şunlardır:
 - Osmanlıcılık
 - Türkçülük
 - İslamcılık

Yukarıdaki fikir akımları ile ulaşılmak istenen <u>temel amaç</u> aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müslüman halk arasında birlik ve beraberliği sağlamak
- B) Gayrimüslimlerin ayaklanmalarına karşı tedbir almak
- C) Osmanlı Devleti'nin parçalanmasına engel olmak
- D) Osmanlı Devleti'nde demokrasinin gelişmesini sağlamak
- E) Türk nüfus yoğunluğunu artırmak
- 7. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cephelerden bazıları ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir:
 - Bakü petrollerini güvenceye almak istenmiştir.
 - Savaşın uzamasına sebep olan cephedir.
 - İngilizler, Musul petrollerini ele geçirmek ve Rusya'ya yardım göndermek amacıyla açmıştır.
 - Osmanlı Devleti İngiliz işgali ile kaybettiği Mısır'ı geri almak istemiştir.

Buna göre aşağıdaki cephelerden hangisi ile ilgili bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Kanal (Süveyş) Cephesi
- B) Hicaz-Yemen Cephesi
- C) Çanakkale Cephesi
- D) Kafkas Cephesi
- E) Irak Cephesi

TARİH 2. ADIM

- I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru yayımlanan Wilson İlkeleri'nin,
 - Yenen devletler, yenilen devletlerden toprak almayacaktır.
 - II. Azınlıklara kendini yönetme hakkı tanınacaktır.
 - III. Devletler arasında gizli antlaşmalar imzalanmayacaktır.
 - IV. Boğazların yönetimi uluslararası bir komisyona bırakılacaktır.
 - V. Ülkelerin gelişmelerini kısıtlayan uluslararası ekonomik engellemeler kaldırılacaktır.

maddelerinden hangilerinin, Osmanlı Devleti'nin aleyhine olduğu düşünülebilir?

- A) Yalnız II
- B) II ve IV
- C) IV ve V
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

9. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nın başında tarafsızlığını ilan etmiştir. Bu durum İtilâf Devletleri'nce olumlu karşılanmış ve Osmanlı Devleti'ne bu konuda destek vermek amacıyla kapitülâsyonların bir kısmından vazgeçme sözü vermeleri gündeme getirilmiştir.

Bu duruma göre İtilâf Devletleri'nin Osmanlı Devleti'nin tarafsız kalmasını istemeleri aşağıdaki nedenlerden hangisine dayandığı söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin askerî yönden güçlü olması
- B) Osmanlı ekonomisinin güçlü olması
- C) Osmanlı Devleti'nin geniş bir coğrafyada savaşa katılmasının planlarını bozacağı endişesi
- D) İtilâf Devletleri'nin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü sürdürmek istemeleri
- E) Osmanlı Devleti'nin İslâm dünyası üzerindeki etkisinden çekinmeleri

- I. Dünya Savaşı 1914 yılında, Avusturya -Macaristan Veliahdı Ferdinand'ın Sırp milliyetçisi Gabriel Princip isimli bir öğrenci tarafından Saraybosna'da vurulması üzerine başlamıştır.
 - I. Dünya Savaşı'nın başlamasına sebep olan bu gelişme, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?
 - A) Öldürülen veliahdın dünya siyasetinde önemli yer tutması
 - B) Avusturya'nın, Sırbistan üzerinde emellerinin olması
 - C) Avusturya'nın dönemin en güçlü devleti olması
 - Yıllardır biriken devletlerarası yaşanan krizlerin patlama noktasına gelmesi
 - E) Suikast neticesinde devletlerarasında bloklaşmanın oluşması
- 11. I. Manastır'da 3. Ordu'ya atandı.
 - II. Hareket ordusuna kurmay başkanı olarak atandı.
 - III. Fransa'ya gönderildi ve oradaki Picardie manevralarına katıldı
 - IV. Halep'e 7. Ordu komutanı olarak atandı.

Yukarıda verilen Mustafa Kemal Atatürk'ün görev yerlerinin kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II-I-III-IV
- B) I-II-III-IV
- C) III-I-II-IV
- D) I-II-IV-III
- E) IV-III-II-I

12. Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın yanında savaşa girmesinde, İtilâf Devletlerine duyulan güvensizlik de etkili olmuştur.

Savaş öncesi İtilaf Devletlerinin faaliyetlerinden hangisi, yukarıdaki yargıyı destekleyen bir gelişme <u>değildir</u>?

- A) İngiltere ve Fransa'nın azınlıkları sürekli kışkırtması
- İngilizlerin Ortadoğu'daki petrol kaynaklarını ele geçirme isteği
- C) Rusya'nın Balkanlarda uyguladığı Panslavizm politikası
- D) Savaştan önce kapitülasyonları kaldırabileceklerini açıklamaları
- E) Kendi aralarında gizli antlaşmalar yapmaları

TARIH

XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya

 Şehir; Selanik ile birlikte Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan önemli bir bölgesidir. Aynı zamanda bu şehrin bulunduğu Makedonya bölgesinin diğer bir özelliği de II. Abdülhamit'e karşı meşrutiyet taraftarlarının yoğun olarak yaşadıkları bir yer olmasıdır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen ve Mustafa Kemal Atatürk'ün de eğitim aldığı bu şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sofya
- B) İstanbul
- C) Şam
- D) Manastır
- E) Trablusgarp
- 2. I. Selanik Mülkiye Rüştiyesi
 - II. Selanik Askerî Rüştiyesi
 - III. Manastır Askerî İdadisi
 - IV. Harp Akademisi
 - V. Harp Okulu

Mustafa Kemal Atatürk'ün öğrenim gördüğü okulların kronolojik olarak doğru sıralanabilmesi için kaç numaralı okulların yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III

- D) IV ve V
- E) III ve V

3. Mustafa Kemal Atatürk'ü, Manastır'da eğitim gördüğü dönemde derinden etkileyen olay bu savaş olmuştur. Bu savaşta Türk ordusunun savaş meydanında zafer kazanmasına rağmen, barış masasında istediğini elde edememesi onu derinden üzmüştür.

Mustafa Kemal Atatürk'ün düşünce yapısı üzerinde etkili olan bu savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Savaşları
- B) 1897 Türk-Yunan Savaşı
- C) 93 Harbi (Osmanlı-Rus)
- D) Trablusgarp Savaşı
- E) Kırım Harbi

- 4. I. Dünya Savaşı'na katılan devletler ve savaşa girme nedenleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - Almanya: Güçlü sanayisine yetecek kadar sömürgesinin olmaması
 - B) İtalya: Geç kaldığı sömürgecilik yarışına katılmak istemesi
 - Rusya: Boğazları ele geçirmek ve sıcak denizlere inmek istemesi
 - D) Osmanlı Devleti: Kaybettiği toprakları geri almak istemesi
 - E) İngiltere: Alsas-Loren bölgesini geri almak istemesi

5. Mustafa Kemal Atatürk, bu okulda okurken dünyadaki gelişmelere kayıtsız kalamadı. Milliyetçilik ve vatanseverlik duygularını pekiştirerek, Fransız düşünürlerin fikirleri ile tanıştı. Ünlü hatip Ömer Naci ile bu okulda tanıştı ve edebiyat üzerine düşünmeye başladı.

Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatında yukarıdaki etkileri anlatılan eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manastır Askerî İdadisi
- B) Şemsi Efendi Mektebi
- C) Mahalle Mektebi
- D) Selanik Askerî Rüştiyesi
- E) Harp Okulu

- 6. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Almanya'nın yanında yer almak istemesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?
 - A) Kaybedilen toprakları geri almak istemesi
 - B) Savaşı Almanya'nın kazanacağına inanması
 - C) İttihat ve Terakki'nin Almanya yanlısı politika izlemesi
 - D) Osmanlı Devleti'nin siyasi yalnızlıktan kurtulmak istemesi
 - E) İtilaf Devletlerinin Osmanlı topraklarına saldırması

- Mustafa Kemal Atatürk'ün düşünce hayatının şekillenmesinde,
 - I. Namık Kemal
 - II. Tevfik Fikret
 - III. Hasan Fehmi Bey
 - gibi kişilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) I, II ve III
- 8. Wilson İlkeleri'nden,
 - Türklerin egemenliği altında yaşayan milletlerin kendi kendini yönetme hakkı olacaktır.

maddesi,

- I. Ermeni
- II. Rum
- III. Çerkez
- halklarından hangileri Osmanlı Devleti'ne karşı harekete geçirmiştir?
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III
- 1905 yılında askerlik görevine başlayan Mustafa Kemal Atatürk, aynı zamanda ülkenin kurtuluşu adına da düşüncelere dalmış ve birtakım çalışmalar yapmaktan da geri durmamıştır.
 - Mustafa Kemal Atatürk'ün ilk görev yeri olan Şam'da Meşrutiyet fikirlerini yaymak için kurduğu cemiyetin adı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Hürriyet ve itilaf Cemiyeti
 - B) Kilikyalılar Cemiyeti
 - C) İttihat ve Terakki Cemiyeti
 - D) Vatan ve hürriyet Cemiyeti
 - E) Redd-i İlhak Cemiyeti

- 10. Mustafa Kemal Atatürk, I. Dünya Savaşı başlayınca,
 - I. Çanakkale
 - II. Irak
 - III. Kafkas
 - IV. Hicaz Yemen

cephelerinden hangilerinde görev almıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

11. Balkan Savaşları'ndan sonra Anadolu'ya gelen Müslüman Türklerin, Anadolu'nun demografik, ekonomik ve sosyal yapısına büyük etkileri olmuştur. Balkan Savaşları'ndan I. Dünya Savaşı'nın başına kadar 400 bin kadar muhacir Anadolu'ya göç ederek iskân edilmiştir. Muhacirlerin çoğunluğu Edirne ve Aydın vilayetlerine iskân edilmiştir. Diğerleri ise Karesi, Sivas, Ankara, Konya, Biga, Canik gibi çeşitli vilayetlere yerleştirilmiştir. Bu döneme ait arşiv belgelerinin tamamen tasnif edilmemiş olması nedeniyle şu anda kesin rakamlar vermek oldukça zordur.

Balkan Savaşları sonucunda Balkanlar'dan Anadolu'ya yapılan göçlerin,

- I. Balkanlar'da Müslüman nüfusun azalmasına
- II. Osmanlı'da Türkçülük akımının güçlenmesine
- III. Balkanlar'da siyasi haritanın değişmesine

durumlarından hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Millî Mücadele

- 1. Amasya Genelgesi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi ile millet egemenliği ilkesinden söz edilmiştir?
 - A) Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikededir.
 - Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
 - C) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
 - D) Ulusal örgütler hiçbir şekilde dağıtılmayacaktır.
 - E) Güvenli bir yer olan Sivas'ta ulusal bir kongre toplanacaktır.

2. Osmanlı Mebuslar Meclisi tarafından onaylanan Misakımillî'de; "Her devlet gibi bizim de tam bağımsızlığa ve serbestliğe ihtiyacımız vardır. Bu yaşamamızın ve geleceğimizin esasıdır, bu nedenle siyasî, adlî ve mali gelişmemizi önleyecek sınırlamalara karşıyız." denilmiştir.

Bu karar ile aşağıdakilerden hangisi savunulmaktadır?

- A) Kapitülasyonların kaldırılması
- B) Savaş durumuna son verilmesi
- C) Çağın teknolojisinin takip edilmesi
- D) Türk ülkesinin sınırlarının çizilmesi
- E) Azınlık haklarında eşitliğin gözetilmesi

- 3. Mustafa Kemal Atatürk'ün Millî Mücadele yıllarında "millî irade" kavramını kullanmaya özen göstermesi ve TBMM'nin "Hâkimiyet milletindir." ilkesiyle hareket etmesiyle ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İşgalleri engellemek için güçlü bir devletin himayesine girme fikrini kabul ettirmek
 - B) Milletin egemenliğine dayalı bağımsız bir devlet kurma fikrini yaygınlaştırmak
 - C) Savaş bitinceye kadar milletin padişaha bağlılığını arttırmak
 - D) İtilaf devletlerini oyalamak
 - E) "Millî irade" kavramını başarıya ulaşmak için bir araç olarak kullanmak

4. Millî Mücadele'nin başlangıcında, işgallere karşı Batı ve Güneydoğu Anadolu'da Kuvayımilliye adı verilen silahlı direniş birlikleri oluşturulurken, Doğu Anadolu'da bu tür bir gelişme görülmemiştir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuvayımilliye'nin başarılı olacağına inanılmaması
- B) Halkın padişahın kendilerini kurtaracağına inanmaları

E) Ağır kış şartlarının düşmanı yıldıracağını düşünmeleri

- C) Direniş için yeterli maddi kaynaklarının olmaması
- D) Bölgede düzenli ordu birliklerinin bulunması
- 5. Ermeni sorununun ortaya çıkmasında İngiltere ve Rusya önemli rol oynamıştır. Rusya, kurulacak bir Ermenistan ile güneye, Akdeniz'e ulaşmayı planlarken İngiltere ise bağımsız bir Ermenistan kurarak Rusya'nın Akdeniz'e ulaşmasını engellemek istiyordu.

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulasılabilir?

- A) Yabancı devletler, Ermenileri kendi çıkarları için kullanmak istemiştir.
- B) Rusya ve İngiltere, iç ve dış işlerinde bağımsız bir Ermeni Devleti istemiştir.
- C) Rusya ile İngiltere'nin çıkarları birbiriyle örtüşmüştür.
- D) Ermeni sorununun ortaya çıkmasında iç etkenler daha etkili olmuştur.
- E) Ermeni sorunu Rusya'nın savaştan çekilmesi ile sona ermiştir.
- 6. Aşağıdakilerden hangisi, Fransızların Güney Cephesi'nde başarısızlığa uğradığına bir kanıt olarak gösterilemez?
 - A) Maraş ve Urfa'nın halk tarafından kurtarılması
 - B) Fransızların Misakımillî'yi tanıması
 - C) İşgal ettiği yerleri Ankara Antlaşması ile boşaltması
 - D) Ermenilerle iş birliği yapması
 - E) TBMM'yi resmen tanıması

TARİH 1. ADIM

- 7. Moskova Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi her iki devlette de rejim değişikliği yaşandığını göstermektedir?
 - A) Taraflardan birinin tanımadığı antlaşmayı diğeri de tanımayacaktır.
 - B) Rusya Misakımillî'yi tanıyacaktır.
 - C) Batum Gürcistan'a verilecektir.
 - D) Çarlık Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanmış olan antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.
 - E) Sovyet Rusya kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecektir.

8. Mustafa Kemal Paşa Sakarya Savaşı'nda Türk ordusuna "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır." emrini vermiştir.

Sakarya Savaşı'nı kazanmamızda etkili olan bu emrin anlamı aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Savunma yapılarak da savaş kazanılabilir.
- B) Belli bir çizgiyi savunmak en doğru savunma şeklidir.
- C) Bütün birlikler vatanın her bölgesini savunacaktır.
- D) Hiç vakit kaybetmeden düşmana karşı taarruza geçilmelidir.
- E) Savunma hattı düşerse zaman kazanmak için barış istenmelidir.

 Mudanya Ateşkes Antlaşması askerî başarıların ardından kazanılmış siyasi bir zaferdir.

Bu antlaşma ile İstanbul ve Boğazların yönetiminin TBMM'ye bırakılması aşağıdakilerden hanginin göstergesidir?

- A) İstanbul'un stratejik öneminin azaldığı
- B) Boğazların tüm ülke gemilerine kapatıldığı
- C) İstanbul yerine Ankara'nın başkent olduğu
- D) TBMM'nin Osmanlı'dan sonra ikinci güç olduğu
- E) Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğinin kabul edildiği

- 10. Lozan Antlaşması'nda alınan kararlardan hangisi Türkiye'nin egemenlik haklarını kısıtlamıştır?
 - A) Türkiye'deki tüm yabancı okulların Türk kanunlarına göre eğitim-öğretim yapacak olması
 - B) Boğazların yönetiminin uluslararası bir komisyona bırakılması
 - C) Düyunuumumiye İdaresinin kaldırılması
 - D) Ülkede yaşayan azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi
 - E) Fener Rum Patrikhanesinin İstanbul'da kalacak olması

- 11. Lozan Barış Antlaşması'nda Yeni Türk Devleti'nin "ekonomik bağımsızlığını" sağlayan madde aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Boğazlar Komisyonuna Türk başkan getirilmesi
 - B) Kapitülasyonların kesin olarak kaldırılması
 - C) Gayrimüslimlerin Türk vatandaşı sayılması
 - D) Yabancı okulların denetiminin Türklere bırakılması
 - E) Yunanistan ile Türkiye arasındaki nüfus mübadelesi

- 12. Lozan Barış Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi ülkede birlik ve beraberliği sağlamaya yöneliktir?
 - A) Ülkede yaşayan gayrimüslimlerin Türk vatandaşı olarak kabul edilmesi
 - B) Meriç Nehri'nin Türkiye ile Yunanistan arasında sınır kabul edilmesi
 - Boğazların yönetiminin uluslararası bir komisyona bırakılması
 - D) Kapitülasyonların kaldırılması
 - E) Boğazların her iki yakasının askerden arındırılması

Millî Mücadele

- Aşağıdakilerden hangisi Kuvayımilliye'nin kurulma nedenlerinden birisi <u>değildir</u>?
 - A) TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun sadece batıda mücadele etmesi
 - B) Osmanlı hükümetinin işgalleri önlemekte yetersiz kalması
 - C) İtilaf devletlerinden destek alan azınlıkların taşkınlıkları
 - D) Osmanlı ordusunun terhis edilmiş olması
 - E) Yapılan işgallerin önlenememesi

- 2. Kuvayımilliye'nin Millî Mücadele Dönemi'nde sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?
 - A) TBMM'ye karşı çıkan iç ayaklanmaların bastırılmasında etkili olmuştur.
 - B) Yurdu işgallerden kurtarmıştır.
 - Ulusal bilinci uyandırmış ve mücadele ruhunu körüklemiştir.
 - D) Türk halkının işgaller karşısında sessiz kalmayacağını göstermiştir.
 - E) Halka moral sağlamış ve kurtuluş umudunu güçlendirmiştir.

- 3. Aşağıda verilen Millî Mücadele Dönemi'ne ait bilgilerden hangisi yanlıştır?
 - A) Erzurum Kongresi'nde millî sınırlardan ilk kez bahsedilmiştir.
 - B) Amasya Genelgesi'nde Millî Mücadele'nin gerekçesi, amacı ve yöntemi belirtilmiştir.
 - C) Amasya Genelgesi ile İstanbul Hükümeti ilk kez Temsil Heyeti'nin hukuksal varlığını tanımıştır.
 - D) Sivas Kongresi'nde manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.
 - E) Misakımillî kararları Son Osmanlı Mebusan Meclisinde kabul edilmiştir

- 4. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin ayaklanmalara karşı aldığı tedbirlerden birisi <u>değildir</u>?
 - A) Hıyanetivataniye Kanunu'nun çıkarılması
 - B) Sivas Kongresi'nin toplanması
 - C) Hâkimiyetimilliye Gazetesi'nin çıkarılması
 - D) Ankara müftüsünün fetva yayınlaması
 - E) Anadolu Ajansı'nın kurulması

- Aşağıdakilerden hangisi Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra ortaya çıkan millî cemiyetlerin ortak özelliklerinden değildir?
 - A) Sivas Kongresi'nde birleştirilmeleri
 - B) Bölgesel nitelikte olmaları
 - C) Bağımsızlık duygusuyla kurulmaları
 - D) Ulusal egemenliği gerçekleştirmek istemeleri
 - E) İşgallere karşı çıkmaları

- 6. Ermeni sorununun ortaya çıkmasında,
 - I. Osmanlı toprakları üzerinde emelleri olan devletlerin politikaları
 - II. Milliyetçilik akımının etkisi
 - III. General Harbord raporunun hazırlanması
 - verilenlerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?
 - A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) II ve III
 - E) I, II ve III

TARİH 2. ADIM

7. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Antep, Urfa ve Maraş İngilizler tarafından işgal edilmiştir. İngilizler yaptıkları yeni antlaşma gereğince bölgeyi daha sonra Fransızlara bırakmıştır. Fransızlar, Ermenileri de teşkilatlandırarak bölgede yaşayan Türklere oldukça sert ve zalimce davranmışlardır.

Buna göre,

- I. Bölge halkı İngilizlerin geri gelmesini istemiştir.
- Anadolu'nun paylaşımı ile ilgili planlarda değişiklikler olmuştur.
- III. Ermeniler, işgallerde Fransızlar tarafından kullanılmıştır.

yukarıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III
- 8. Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrasında Türk ordusunun yok olmasını engellemek isteyen Mustafa Kemal Atatürk'ün uygulamış olduğu savaş stratejisi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tüm güçleri bir araya getirerek topyekün saldırıya geçmek
 - B) Başkenti daha güvenli bir yere taşımak
 - Ordunun Sakarya'nın doğusuna çekilmesini sağlayarak güvenlik hattı oluşturmak
 - İstanbul Hükûmeti ile anlaşarak düşmanı iki ateş arasında bırakmak
 - E) Zaman kazanmak için Yunanlılara ateşkes teklif etmek
- 9. Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra yaşanan,
 - I. Ethem İsyanı'nın bastırılması
 - II. SSCB ile Moskova Antlaşması'nın imzalanması
 - III. 1921 Anayasası'nın kabulü
 - IV. İtilaf Devletlerinin TBMM'yi Londra Konferansı'na davet etmesi

gelişmelerinden hangileri TBMM'nin huhuksal varlığınının tanındığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) I, III ve IV

- 10. TBMM'yi düzenli bir ordu kurmaya zorlayan nedenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?
 - A) Kuvayımilliye'nin belli bir otoriteye bağlı olmaması
 - B) Kuvayımilliye'nin disiplinsiz davranışları
 - C) Türk vatanının düşman işgalinden kurtarılmak istenmesi
 - D) Kuvayımilliye'nin işgalden kurtardıkları yerlerde bağımsızlıklarını ilan etmeleri
 - E) Kuvayımilliye'nin düşman ilerleyişini durdurmada yetersiz kalması
- 11. Lozan Barış Görüşmeleri'nde İngiliz istekleri karşısında İsmet İnönü'nün Türkiye'nin çıkarlarından taviz vermemesi üzerine İngiliz temsilcisi Lord Curzon, İnönü'ye "Konferansta bir sonuca varacağız ama memnun ayrılmayacağız. Hiçbir konuda bizi memnun etmiyorsunuz. Hiçbir dediğimizin makul olduğuna, haklı olduğuna bakmaksızın kabul etmiyor hepsini reddediyorsunuz." demiştir.

Buna göre İsmet İnönü Lozan Barış Görüşmelerinde nasıl bir tutum sergilemiştir?

- A) Uzlaşmacı
- B) Kararlı
- C) Hoşgörülü
- D) Teslimiyetçi
- E) İnatçı
- **12.** I. Ülkede yaşayan gayrimüslimler Türk vatandaşı kabul edilecektir.
 - II. Yabancı okullar Türk kanunlarına göre eğitim öğretim yapacaktır.
 - III. Boğazlar, başkanı Türk olan bir komisyon tarafından yönetilecektir.

Lozan Barış Antlaşması'nın yukarıdaki maddelerinden hangileri iç işlerimize karışılmasını önleyici nitelik taşımaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Millî Mücadele

- Sevr Antlaşması'nın hukuken geçersiz olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Padişahın imzalamaması
 - B) Türk halkının istememesi
 - C) Mebusan Meclisinin onayından geçmemesi
 - D) Mustafa Kemal Atatürk'ün karşı çıkması
 - E) TBMM'nin onayından geçmemesi

2019 TYT

2. Son Osmanlı Mebusan Meclisinden gelen üyelerden ve yeni seçilmiş mebuslardan oluşan Birinci TBMM, bir taraftan kurtuluş mücadelesi verirken diğer taraftan da bağımsız bir devletin temellerini atmıştır. Bu meclisteki vekiller farklı zümrelere ait, farklı meslek ve düşüncelere sahipti. Hükûmet üyelerini seçen Meclis; yasama, yürütme ve yargı yetkisini de kullanmaktaydı.

Buna göre Birinci TBMM ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine <u>varılamaz</u>?

- A) İnkılap çalışmalarına öncelik verdiğine
- B) Olağanüstü koşullarda toplandığına
- C) Kuvvetler birliği ilkesini benimsediğine
- D) Meclis hükûmeti sisteminin uygulandığına
- E) Toplumdaki çeşitliliği yansıttığına
- 3. I. Yunanlıların, Ethem İsyanı'ndan faydalanmak istemeleri
 - II. İtilaf Devletlerinin isteklerini TBMM'ye kabul ettirmek istemeleri
 - III. İşgallere karşı Türk halkının direnişinin kırılmak istenmesi

Yukarıdakilerden hangileri I. İnönü Savaşı'nın başlamasında etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 4. Büyük Taarruz için yapılan hazırlık çalışmaları arasında,
 - I. Başkomutanlık süresinin uzatılması
 - II. Sovyet Rusya'dan silah ve malzeme yardımı alınması
 - III. İstanbul'dan silah ve cephane kaçırılması

yukarıdakilerden hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

2020 TYT

 Mondros Mütarekesi sonrasındaki işgaller karşısında toplumda başlayan tepkinin bir sonucu olarak 19 Mayıs 1919'da yaklaşık 75 bin kişinin katıldığı Fatih Mitingi ve 23 Mayıs 1919'da yaklaşık 200 bin kişinin katıldığı Sultanahmet Mitingi yapıldı.

Bu bilgi ve dönemin koşulları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ulusal bilincin giderek arttığına
- B) İzmir'in işgalinin tepkiyle karşılandığına
- C) Mütareke hükümlerinin uygulandığına
- D) Amasya Genelgesi'nin etkili olduğuna
- E) İstanbul halkının duyarlılık gösterdiğine

- Aşağıdakilerden hangisi Lozan Barış Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?
 - A) Askerî zaferler siyasi zaferlere dönüşmüştür.
 - B) Sevr Antlaşması geçersiz hâle gelmiştir.
 - C) Batılı devletlerle tüm sorunlar çözüme kavuşturulmuştur.
 - D) Kapitülasyonlar ve azınlık hakları gibi sorunlar çözülmüştür.
 - E) İnkılapların yapılmasına zemin hazırlamıştır.

TARİH 3. ADIM

- 7. Yeni Türk Devleti'nin Lozan Barış Antlaşması ile elde ettiği kazanımlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?
 - A) Doğu Trakya'nın kurtarılması
 - B) Yabancı okulların Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanması
 - C) Ermeni yurdu meselesinin sona ermesi
 - D) Azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi
 - E) Yabancıların her türlü adli, siyasi ve ekonomik ayrıcalıklarının kaldırılması
- 8. Aşağıdakilerden hangisi Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul'da medrese hocaları tarafından kurulan ve millî mücadeleye karşı olan millî varlığa zararlı cemiyettir?
 - A) Teali İslam Cemiyeti
 - B) Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fırkası
 - C) Karakol Cemiyeti
 - D) Kürt Teali Cemiyeti
 - E) Wilson Prensipleri Cemiyeti
- Sivas Kongresi'nde Anadolu'da dağınık halde faaliyet gösteren bütün millî cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmişlerdir.

Bu cemiyetler adına karar verme yetkisi kime verilmiştir?

- A) Mustafa Kemal Paşa
- B) TBMM
- C) Temsil Heyeti
- D) Meclis-i Mebusan
- E) İstanbul Hükümeti
- 10. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele günlerinde TBMM'nin kendisine karşı çıkan ayaklanmaları bastırmak için aldığı tedbirlerinden biri değildir?
 - A) Hıyaneti vataniye Kanunu'nun çıkarılması
 - B) İstiklal Mahkemeleri'nin kurulması
 - C) Ankara müftüsü Rıfat Börekçi'nin Millî Mücadele lehine fetva vermesi
 - D) Anadolu Ajansı'nın kurulması
 - E) İrade-i Milliye gazetesi çıkarılması

- 11. I. Hükümet kurmak zorunludur.
 - II. Büyük Millet Meclis üzerinde bir güç yoktur.
 - III. Büyük Milet Meclisi yasama ve yürütme yetkilerini kendinde toplamıştır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün TBMM'ye sunup meclis tarafından kabul edilen yukarıdaki maddelerden hangisi birinci mecliste güçler birliği ilkesinin uygulandığını göstermektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III
- 12. İtilaf Devletleri Son Osmanlı Mebusan Meclisi'ni 28 Ocak 1920 tarihinde Misakımillî'yi kabul etmesine 16 Mart 1920 tarihinde İstanbul'u resmen işgal etmiş ve Meclis-i Mebusan'a baskın düzenleyerek bazı milletvekillerini tutuklamıştır. Padişah Vahdettin 11 Nisan 1920 tarihinde Meclis-i Mebusan'ı resmen kapatmıştır.

Bu gelişmelerin aşağıdaki olaylardan hangisine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yunan kuvvetlerinin Batı Anadolu'da saldırıya geçmelerine
- B) Ulusal derneklerinin birleştirilmesine
- C) Amasya Görüşmeleri'nin yapılmasına
- D) İstanbul Hükümeti'nin temsili kurulunu resmen tanımasına
- E) Ankara'da yeni bir meclisin açılmasına
- 13. I. Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelişi
 - II. Osmanlı Mebusan Meclisi'nin kapanması
 - III. Misakımillî'nin ilanı
 - IV. Amasya Görüşmeleri'nin yapılması
 - V. İstanbul'un işgali

Millî Mücadele yıllarında gerçekleşen olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) IV-III-V-II-I
- B) III-II-IV-III-I
- C) III-IV-II-I-III
- D) II-III-V-I-IV
- E) IV-I-III-II-V

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

- 1. I. Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
 - II. Soyadı Kanunu'nun kabulü
 - III. Türk Parasını Koruma Kanunu'nun çıkartılması

Verilen inkılaplar aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangileriyle doğrudan ilgilidir?

Ŀ	<u> Halkçılık</u>	Milliyetçilik	Cumhuriyetçilik
A)	II	III	1
B)	II	1	III
C)	III	II	1
D)	III	1	II
E)	1	II	III

- I. Halkın seçtiği kişilerin belli bir süre için devlet yönetiminde bulunması
 - II. Halkın, bütün kurum ve kuruluşlardan eşit yararlanma hakkının olması
 - III. Türkiye'nin ulusal çıkarlarının gözetilmesi

Verilen uygulamalar aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangileri ile doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	
A)	Cumhuriyetçilik	Halkçılık	Milliyetçilik
B)	Devletçilik	Halkçılık	Laiklik
C)	Laiklik	Milliyetçilik	Devletçilik
D)	Milliyetçilik	Devletçilik	Halkçılık
E)	Halkçılık	Devletçilik	Laiklik

3. Cumhuriyetçilik ilkesi; seçme ve seçilme hakkının tüm vatandaşlara verilmesini ve yönetimde eşitliği esas alır.

Buna göre "Cumhuriyetçilik" ilkesinin aşağıdaki ilkelerden hangisi ile ilişkili olduğu söylenebilir?

A) Halkçılık B) Milliyetçilik C) Devletçilik
D) İnkılapçılık E) Laiklik

4. Cumhuriyet Dönemi'nde Türk dili üzerine çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar ile Türkçe'nin zenginliği ortaya koyulurken, yabancı dillerin boyunduruğundan da kurtarılması amaçlanmıştır.

Yukarıdaki çalışmaların Atatürk'ün hangi ilkesi doğrultusunda olduğu söylenebilir?

A) Devletçilik	B) Halkçılık	C) Laiklik
D) Cu	umhuriyetçilik E) M	lilliyetçilik

- 5. Türk Tarih Kurumu
 - Türk Dil Kurumu

Milliyetçilik İlkesi doğrultusunda açılan bu kurumların <u>ortak</u> amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tam bağımsızlığa kavuşmak
- B) Eğitimi devletin kontrolüne almak
- C) Türkçenin zenginliğini ortaya koymak
- D) Okuma yazma oranını arttırmak
- E) Millî şuuru ve kültürü geliştirmek
- 6. Cumhuriyetin ilk yıllarında kız ve erkek çocuklarına eğitim sisteminden istedikleri biçimde faydalanma yolunun açılması, aşağıdaki Atatürk İlkelerinden hangisinin uygulandığına kanıttır?

A) Milliyetçilik	B) Halkçılık	C) Laiklik
D) Cumhuriye	etçilik	E) Devletçilik

- 7. Tarım Kredi Kooperatiflerinin açılması
 - Sanayi tesisi kuracak girişimcilere vergi muafiyeti getiril mesi
 - Aşar vergisinin kaldırılması

Cumhuriyet Dönemi'ne ait bu uygulamaların aşağıdaki alanlardan hangisinde ilerlemek için yapıldığı savunulabilir?

A) Dinî	B) Siyasi	C) İdari
	D) Ekonomik	E) Kültürel

TARİH 1. ADIM

- Pratik olmayan ölçü birimlerinin değiştirilmesi
 - Hafta tatilinin cumadan pazara alınması
 - Miladi takvimin kabul edilmesi

Verilen inkılaplar Atatürk ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Ulusçuluk
- B) Devletçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Cumhuriyetçilik
- E) Laiklik
- Aşağıdakilerden hangisi cumhuriyetin ilanının nedenlerinden biri değildir?
 - A) Devlet başkanlığı sorununu çözmek
 - B) Yeni Türk Devleti'nin rejimini belirlemek
 - C) Saltanatın kaldırılmasını sağlamak
 - D) Yeni Türk Devleti'ni çağdaşlaştırmak
 - E) Ulusal egemenliği güçlendirmek

- 10. Aşağıdakilerden hangisi Halifeliğin kaldırılmasının sonuçlarından biri <u>değildir</u>?
 - A) Yeni Türk Devleti'nin İslam dünyasındaki saygınlığı arttı.
 - B) Laikliğe geçiş süreci hızlandı.
 - C) Hilafet yanlılarının dayanağı ortadan kaldırıldı.
 - D) İnkılapların yapılması kolaylaştı.
 - E) Ulusal egemenlik anlayışı güçlendi

- 11. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, laik bir toplum yapısı oluşturmak için yapılan çalışmalardan biri olduğu savunulamaz?
 - A) Medreselerin kapatılması
 - B) Kabotaj Kanunu'nun kabulü
 - C) Tekke ve zaviyelerin kapatılması
 - D) Tevhiditedrisat Yasası'nın çıkarılması
 - E) Şeriye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması

- 12. 3 Mart 1924 tarihinde yapılan düzenleme ile,
 - Halifelik kaldırıldı.
 - Tevhiditedrisat Kanunu kabul edildi.
 - Şeriye ve Evkaf Vekâleti kaldırıldı.

Aşağıdakilerden hangisi yapılan bu düzenlemelerin ortak amacıdır?

- A) Eğitimde birliğin sağlanması
- B) Ulusal egemenlik kavramının yerleştirilmesi
- C) Devletin çağdaş ve laik bir yapıya kavuşturulması
- D) Cumhuriyet ile saltanatın birbirinden ayrılması
- E) Millî eğitimin temel amaçlarının belirlenmesi

13. Mustafa Kemal Atatürk, "Millet, geleceğini doğrudan doğruya eline aldı, saltanat ve egemenliğini bir kişi de değil, bütün bireyler tarafından seçilmiş vekillerinden meydana gelen bir yüce meclise teslim etti. İşte o meclis, yüce meclisimizdir. Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Bu egemenlik makamımızın hükümetine TBMM derler. Bundan başka bir egemenlik makamı, bundan başka bir hükümet kurulu yoktur ve olamaz" demiştir.

Mustafa Kemal Atatürk bu açıklamasında aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Laiklik
- B) Milliyetçilik
- C) Halkçılık
- D) İnkılapçılık
- E) Cumhuriyetçilik

- 14. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de ekonomi alanında devletçilik ilkesinin uygulanmasında en az etkili olan gelişmedir?
 - A) 1929 Ekonomik Buhranı
 - B) Özel sektörde yeterli sermayenin olmaması
 - C) Ülkedeki üretimin temel ihtiyaçları karşılayamaması
 - D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan beklenilen verimin alınamaması
 - E) İhtiyaçtan fazla üretime geçmek istenmesi

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

- 1. I. Çok partili siyasi yaşam
 - II. Tüm yurttaşların haklarının güvence altına alınması
 - III. Seçim ve halk iradesinin temsil edilmesi

Yukarıda verilenlerden hangilerinin "Cumhuriyetçilik" ilkesinin savunduğu düşünceler olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 2. I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması
 - II. Aşar vergisinin kaldırılması
 - III. Şeriye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması

Verilen inkılaplar Atatürk ilkelerinden hangileri ile doğrudan ilgilidir?

	I		
A)	Devletçilik	Halkçılık	Laiklik
B)	Halkçılık	Çağdaşlık	Ulusçuluk
C)	Ulusçuluk	İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik
D)	Laiklik	Halkçılık	Ulusçuluk
E)	Halkçılık	Cumhuriyetçilik	Devletçilik

- Aşağıdakilerden hangisi halifeliğin kaldırılmasının nedenlerinden biri <u>değildir</u>?
 - A) Halifeliğin işlevini kaybetmesi
 - B) Yapılacak inkılaplar için halifeliğin engel teşkil etmesi
 - C) Halifeliğin laiklik ilkesi ile çelişmesi
 - D) Avrupalı devletlerin halifeliğin kaldırılması yönündeki talepleri
 - E) Ümmetçi devlet anlayışından ulusçu devlet anlayışına geçilmek istenmesi

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde şeri mahkemelerin yanında azınlık ve elçilik mahkemeleri de kuruldu.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Hukuk birliği olmadığının
- B) Özgürlüklerin temel alındığının
- C) Dinî hükümlerin uygulanmadığının
- D) Müslümanlar arasında ikilik çıktığının
- E) Yönetim birliği sağlanamadığının

- 5. Türk kadını aşağıdaki haklardan hangisine diğerlerinden daha önce kavuşmuştur?
 - A) İstediği mesleği seçebilme
 - B) Muhtarlık seçimlerine katılabilme
 - C) Milletvekili seçme ve seçilme
 - D) Evlilikte kendi soyadını kullanabilme
 - E) Evlilikte kazanılan malların ortaklığına

6. Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin amacı; "Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe eriştirmek" olarak belirlenmiştir.

Buna göre,

- I. Türkçe'nin yabancı dillerin etkisinden kurtulması
- II. Türkçe'nin bilim dili hâline getirilmesi
- III. Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

uygulamalarından hangilerinin gerçekleştirilmesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I ve III

TARİH 2. ADIM

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde eğitim ve kültür alanında yapılan inkılaplardan biri değildir?
 - A) Millet Mektepleri'nin açılması
 - B) Köy Enstitüleri'nin kurulması
 - C) Türk Dil Kurumu'nun açılması
 - D) Latin harflerinin kabulü
 - E) Üniversite reformunun yapılması

8. Milletleri meydana getiren unsurlardan birisi de zor zamanlarda bir araya gelebilmesi, ülkenin yararına olan meselelerde beraber hareket edebilmesidir. Osmanlı'nın son zamanlarında ve Millî Mücadele yıllarında bu konuda sıkıntılar yaşanmış, kültür ve düşünce farklılığı birlik ve beraberliğin sağlanmasında zorluklara yol açmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'de eğitim ve kültür karmaşasını önlemek amacıyla aşağıdakilerden hangisi gerçekleştirilmiştir?

- A) Türk Medeni Kanunu'nun kabulü
- B) Çok partili hayata geçiş denemeleri
- C) Tevhiditedrisat Kanunu'nun kabulü
- D) Soyadı Kanunu'nun kabulü
- E) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

- 9. Mustafa Kemal Atatürk "Halka aşılanacak idealler, halkın ruhundan ve vicdanından alınmalıdır. Unutmayalım ki, asıl temeli kendi içimizden çıkarmak zorundayız." diyerek Türk eğitim sisteminin hangi yönü vurgulanmıştır?
 - A) Dinî
 - B) Millî
 - C) Zorunlu
 - D) Bölgesel
 - E) Çağdaş

 10. 1 Kasım 1928'de kabul edilen kanunla, Latin harfleri Türkçeye uyarlanarak günümüz Türk alfabe sistemine geçilmiştir.

Bu uygulama ile,

- I. okur yazar oranını artırmak
- II. Batı ile ilişkileri kolaylaştırmak
- III. Türkçeyi yabancı kelimelerden arındırmak

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

- **11.** I. Medreseler kapatıldı.
 - II. Devlet izni olmadan okul açılması yasaklandı.
 - III. Müfredat programları düzenlendi.

Verilenlerden hangileri Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun'un getirdiği düzenlemelerden değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 12. Yeni Türk Devleti'nin gerçekleştirdiği aşağıdaki düzenlemelerden hangisinde öncelikle imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir ülke meydana getirme anlayışı etkili olmuştur?
 - A) Aşar vergisinin kaldırılması
 - B) Şapka Kanunu'nun çıkarılması
 - C) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
 - D) I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması
 - E) Bey, paşa, ağa gibi sıfatların yasaklanması

Atatürkçülük ve Türk İnkılabı

- I. TBMM döneminde alınan kararla saltanat 1 Kasım 1922'de kaldırılmıştır. II.TBMM döneminde yapılan inkılaplardan hangisi bu gelişmeyi tamamlar niteliktedir?
 - A) Türk Medeni Kanunu'nun kabulü
 - B) Cumhuriyetin İlanı
 - C) Tevhiditedrisat Kanunu'nun kabulü
 - D) Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun çıkarılması
 - E) Türk Tarih Kurumunun kurulması

2019 TYT

 Atatürk, "Bize milliyetçi derler, fakat biz öyle bir milliyetçiyiz ki, bizimle iş birliği eden bütün milletlere hürmet ve riayet ederiz. Bizim milliyetçiliğimiz bencil ve mağrurane milliyetçilik değildir." demiştir.

Buna göre Atatürk milliyetçiliği,

- I. Başka milletlerin düşmanlığına dayanmaz.
- II. İnsan ve millet onuruna değer verir.
- III. Türk milletini üstün tutar.

yargılarından hangilerini bünyesinde barındırır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II

- D) II ve III
- E) I, II ve III

- Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde yapılan toplumsal alandaki inkılaplara örnek olarak gösterilemez?
 - A) Şapka Kanunu'nun çıkarılması
 - B) Genel Kurmay Başkanlığının kurulması
 - C) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
 - D) Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik yapılması
 - E) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması

- 4. Türkiye'de:
 - 1931 yılında altı ya da daha fazla çocuklu ailelere vergi muafiyeti getirildi.
 - 1936 yılında çok çocuklu ailelere hazineye ait topraklardan arazi verildi.

Yukarıdaki gelişmeler değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ekonomik kalkınmanın tarıma bağlandığı
- B) Nüfus artış hızının arttığı
- C) Nüfusu artırmaya yönelik politikalar uygulandığı
- D) Türk nüfusun azınlıklar karşısında dengelenmeye çalışıldığı
- E) Çekirdek aile modelinin özendirildiği
- 1926'da kabul edilen Kabotaj Kanunu ile Türk karasularında taşıma hakkı yalnızca Türk bayrağı taşıyan gemilere bırakılmıştır.

Bu yasanın aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Ülkedeki tersane sayısının artmasına
- B) Ekonomik alanda bağımsızlığın güçlenmesine
- C) Türk denizcilik sektörünün daha da gelişmesine
- D) Yabancı sermayenin ülkeye girişinin yasaklanmasına
- E) Dışa bağımlılığın azalması ile ulusal sermayenin artmasına

- 6. Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin oluşumunu hazırlayan etkenler arasında <u>değildir</u>?
 - A) Yaşadığı şehirler
 - B) Dönemin siyasi olayları
 - C) Düşünür ve yazarlar
 - D) Okuduğu okullar
 - E) Yapılan inkılaplar

TARİH 3. ADIM

7. Atatürk'ün tam bağımsızlık anlayışına,

- I. Türkiye'nin menfaatlerinin gözetilmesi
- II. Yabancı devletlerin iç işlerine müdahale edilmesi
- III. Dış ilişkilerde yalnızlık politikasının benimsenmesi

hangilerinin uygun olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçülüğün niteliklerinden biri değildir?

- A) Toplum ve devlet hayatında laikleşmeyi esas alır.
- B) İnsan sevgisi ve barış gibi değerleri bünyesinde toplar.
- C) Birbirinden bağımsız düşüncelerden meydana gelir.
- D) Türk milletinin çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkarılmasını hedefler.
- E) Millî egemenliğin hâkim kılınmasını amaçlar.

9. Atatürkçülüğün nitelikleri arasında,

- I. ülke dışındaki gelişmelerden uzak olma
- II. bilimsel ve gerçekçi olma
- III. milletin ihtiyaç ve isteklerinden doğma

özelliklerinden hangileri yer almaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

10. Atatürkçü Düşünce Sistemi bir anda oluşturulmuş, dışarıdan örnek alınmış ithal bir sistem değildir. Türk milletinin gerçeklerinden ve ihtiyaçlarından doğmuş millî bir düşüncedir.

Atatürkçü Düşünce Sistemi'nde, aşağıdaki alanların hangisinde millî özelliklerin önemi diğerlerinden daha azdır?

- A) Bilimsel Gelişmeler
- B) Eğitim Sistemi
- C) Ekonomik Anlayış
- D) Kültürel Yapı
- E) Askerî Sistem

Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin özelliklerinden değildir?

- A) Çağdaş medeniyet düzeyinin üstüne çıkmanın amaçlanması
- B) Türk milletinin ihtiyaç ve isteklerinin esas alınması
- C) Değişmez, sorgulanamaz ve tartışılamaz esaslara dayanması
- D) Ulusal egemenlik ve bağımsızlığın temel amaç olması
- E) Akılcı ve bilimsel düşünceye önem verilmesi

 Atatürk "... gelişi güzel bir yabancı kültür, şimdiye kadar takip olunan yabancı kültürlerin yıkıcı neticelerini tekrar ettirebilir. Kültür zeminle orantılıdır. O zemin milletin karakteridir." demiştir.

Atatürk'ün bu sözlerinin,

- I. Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
- II. Türk Dil Kurumu'nun kurulması
- III. Belleten Dergisi'nin yayınlanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

Tarih ve Za	ıman									
1. ADIM	1-A	2-E	3-D	4-B	5-C	6-E	7-A	8-A	9-B	
2. ADIM	1-C	2-E	3-D	4-D	5-A	6-D	7-C	8-C	9-C	10-D
	11-D 1-C	12-C 2-E	3-B	4-D	5-E	6-B	7-A	8-D	9-C	
3. ADIM	1-0		0.0		J-L			0.0		
İlk ve Orta	Çağlarda	Türk Düny								
1. ADIM	1-C 11-B	2-D 12-B	3-D 13-C	4-A 14-B	5-D	6-C	7-A	8-E	9-D	10-C
2. ADIM	1-C	2-B	3-E	4-E	5-A	6-D	7-C	8-E	9-C	10-A
	11-D 1-B	12-C 2-D	3-E	4-E	5-D	6-D	7-A	8-B	9-A	10-B
3. ADIM	11-C									
İslam Mede										
1. ADIM	1-C 11-E	2-A 12-D	3-E 13-D	4-C 14-D	5-D	6-B	7-A	8-E	9-C	10-C
2. ADIM	1-E	2-D	3-E	4-B	5-E	6-B	7-E	8-B	9-E	10-C
O ADIM	11-C 1-B	12-A 2-A	3-C	4-D	5-C	6-B	7-B	8-D	9-A	10-C
3. ADIM	11-C	12-A								
Türklerin İs						0.0	7.0	0.4	0.0	10.0
1. ADIM	1-B 11-E	2-E 12-D	3-E	4-D	5-D	6-B	7-D	8-A	9-B	10-C
2. ADIM	1-B 11-B	2-E	3-E	4-D	5-C	6-B	7-D	8-A	9-E	10-B
3. ADIM	1-B	2-C	3-B	4-E	5-D	6-C	7-B	8-C	9-D	10-E
	11-A	12-C								
Yerleşme v	1-D	2-D	cinde Selç 3-A	4-C	yesi 5-A	6-D	7-C	8-D	9-A	10-D
1. ADIM	11-E	12-E								
2. ADIM	1-E 11-E	2-C 12-D	3-C	4-E	5-D	6-C	7-E	8-A	9-C	10-D
3. ADIM	1-A 11-D	2-D 12-C	3-E	4-D	5-E	6-E	7-C	8-D	9-A	10-D
Revlikten Γ		smanlı Siya	aseti							
1. ADIM	1-D	2-A	3-E	4-A	5-C	6-D	7-D	8-E	9-B	10-E
	11-E 1-E	12-C 2-A	3-E	4-B	5-E	6-B	7-B	8-A	9-A	10-C
2. ADIM	11-D	12-A								
3. ADIM	1-A 11-D	2-E 12-E	3-E	4-C	5-B	6-A	7-C	8-B	9-E	10-A
Devletleşm	e Süreci	nde Savaşç	ılar ve Asl	kerler						
1. ADIM	1-B	2-E	3-B	4-D	5-B	6-A	7-D	8-A	9-B	10-E
2. ADIM	11-E 1-C	12-C 2-A	3-A	4-C	5-E	6-D	7-C	8-D	9-E	10-D
	11-C 1-E	12-C 2-E	3-A	4-C	5-A	6-B	7-D	8-C	9-C	10-C
3. ADIM	11-E	12-E					, 5			
Beylikten [Devlete O		deniyeti							
1. ADIM	1-B 11-C	2-D 12-B	3-A	4-E	5-E	6-C	7-A	8-C	9-E	10-B
2. ADIM	1-E	2-E	3-E	4-B	5-C	6-D	7-E	8-B	9-A	10-A
	11-D 1-D	12-E 2-B	3-D	4-B	5-D	6-C	7-E	8-E	9-D	10-E
3. ADIM	11-B	12-D	13-C							
Dünya Güd	ī	•		4.4	- 4			0.4	2.5	10.1
1. ADIM	1-A 11-D	2-D 12-A	3-B	4-A	5-A	6-E	7-B	8-A	9-B	10-A
2. ADIM	1-B 11-D	2-B 12-D	3-D	4-D	5-C	6-A	7-D	8-C	9-C	10-C
3. ADIM	1-E	2-C	3-C	4-D	5-D	6-C	7-B	8-C	9-B	10-D
V. ADIM	11-D	12-B								

CEVAP ANAHTARI

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı										
1. ADIM	1-C 11-E	2-A 12-C	3-E	4-B	5-C	6-A	7-D	8-B	9-C	10-D
2. ADIM	1-E	2-C	3-D	4-E	5-C	6-A	7-C	8-B	9-E	10-C
3. ADIM	11-B 1-E	12-A 2-C	3-E	4-D	5-E	6-B	7-A	8-A	9-B	10-C
	11-D	12-D	13-B							
Klasik Çağ		nlı Toplum		4.5	5 D	0.4	7.0	0.0	0.0	40.4
1. ADIM	1-E 11-E	2-D 12-B	3-E	4-D	5-B	6-A	7-C	8-D	9-C	10-A
2. ADIM	1-B 11-C	2-A	3-A	4-E	5-C	6-E	7-B	8-C	9-C	10-B
3. ADIM	1-B 11-A	2-D 12-C	3-C	4-C	5-D	6-B	7-B	8-A	9-A	10-C
Değişen D	_	geleri Karş	sısında Osr	nanlı Siyas	seti (1595-1	1774)				
1. ADIM	1-C	2-C	3-A	4-C	5-D	6-D	7-E	8-C	9-C	10-D
	11-A 1-C	2-B	3-E	4-C	5-D	6-A	7-D	8-D	9-E	10-A
2. ADIM	11-D 1-D	2-B	3-B	4-D	5-C	6-D	7-C	8-D	9-C	10-C
3. ADIM	1 0	2-0	0.0			0.0		0-0		
Değişim Ç		vrupa ve O								
1. ADIM	1-E	2-C	3-E	4-C	5-B	6-D	7-B	8-C	9-B	10-D
2. ADIM	1-C 11-E	2-E	3-E	4-B	5-C	6-E	7-E	8-B	9-D	10-E
3. ADIM	1-D 11-C	2-D	3-A	4-C	5-D	6-C	7-D	8-E	9-E	10-E
Uluslarara	•	rde Denge	Stratejisi (1	1774-1914)						
1. ADIM	1-D	2-C	3-A	4-B	5-D	6-E	7-E	8-D	9-D	10-B
2. ADIM	1-C	2-C	3-D	4-D	5-B	6-C	7-D	8-B	9-D	10-D
	11-E 1-B	2-C	3-C	4-A	5-A	6-D	7-D	8-D	9-E	10-E
3. ADIM	11-B									
Devrimler	• •	Değişen De				0.0	7.5	0.5	0 D	10.5
1. ADIM	1-A	2-B	3-C	4-D	5-E	6-D	7-E	8-E	9-B	10-E
2. ADIM	1-B	2-D	3-D	4-E	5-E	6-E	7-C	8-E	9-C	10-B
3. ADIM	1-B 11-B	2-A 12-A	3-E	4-C	5-A	6-A	7-A	8-C	9-D	10-D
Sermaye v	-									
1. ADIM	1-B	2-E	3-D	4-E	5-E	6-D	7-B	8-D	9-E	10-C
2. ADIM	11-D 1-C	12-E 2-D	3-E	4-E	5-A	6-C	7-D	8-C	9-A	10-B
	11-E 1-A	2-B	3-C	4-C	5-E	6-B	7-A	8-E	9-C	10-C
3. ADIM	11-B	12-B	13-E							
XIX. ve XX										
1. ADIM	1-C 11-C	2-B 12-C	3-A 13-B	4-B	5-E	6-A	7-A	8-E	9-D	10-C
2. ADIM	1-E 11-E	2-E	3-B	4-C	5-C	6-A	7-E	8-B	9-C	10-C
3. ADIM	1-D	2-C	3-B	4-E	5-B	6-B	7-B	8-D	9-E	10-D
XX. Yüzyıl	11-C Baslarınd	12-D da Osmanlı	13-E Devleti ve	Dünya						
1. ADIM	1-B	2-D	3-E	4-C	5-E	6-C	7-A	8-A	9-C	
	1-A	2-D	3-D	4-A	5-E	6-C	7-B	8-B	9-C	10-D
2. ADIM	11-B 1-D	12-D 2-D	3-B	4-E	5-A	6-E	7-C	8-C	9-D	10-B
3. ADIM	11-D	20	0.5	₹ ┗	570	0 L	, 0	3.0	0.5	. 5 5

CEVAP ANAHTARI

Millî Mücadele										
1. ADIM	1-B	2-A	3-B	4-D	5-A	6-D	7-D	8-C	9-E	10-B
	11-B	12-A								
2. ADIM	1-A	2-B	3-C	4-B	5-D	6-C	7-A	8-C	9-D	10-D
Z. ADIIVI	11-B	12-C								
3. ADIM	1-C	2-A	3-E	4-E	5-D	6-C	7-A	8-A	9-C	10-E
3. ADIIVI	11-C	12-E	13-E							
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı										
1. ADIM	1-A	2-A	3-A	4-E	5-E	6-B	7-D	8-C	9-C	10-A
I. ADIIVI	11-B	12-C	13-E	14-E						
2. ADIM	1-E	2-A	3-D	4-A	5-A	6-D	7-B	8-C	9-B	10-D
Z. ADIIVI	11-A	12-E								
3. ADIM	1-B	2-C	3-B	4-C	5-D	6-E	7-E	8-C	9-E	10-E
3. ADIIVI	11-C	12-E								